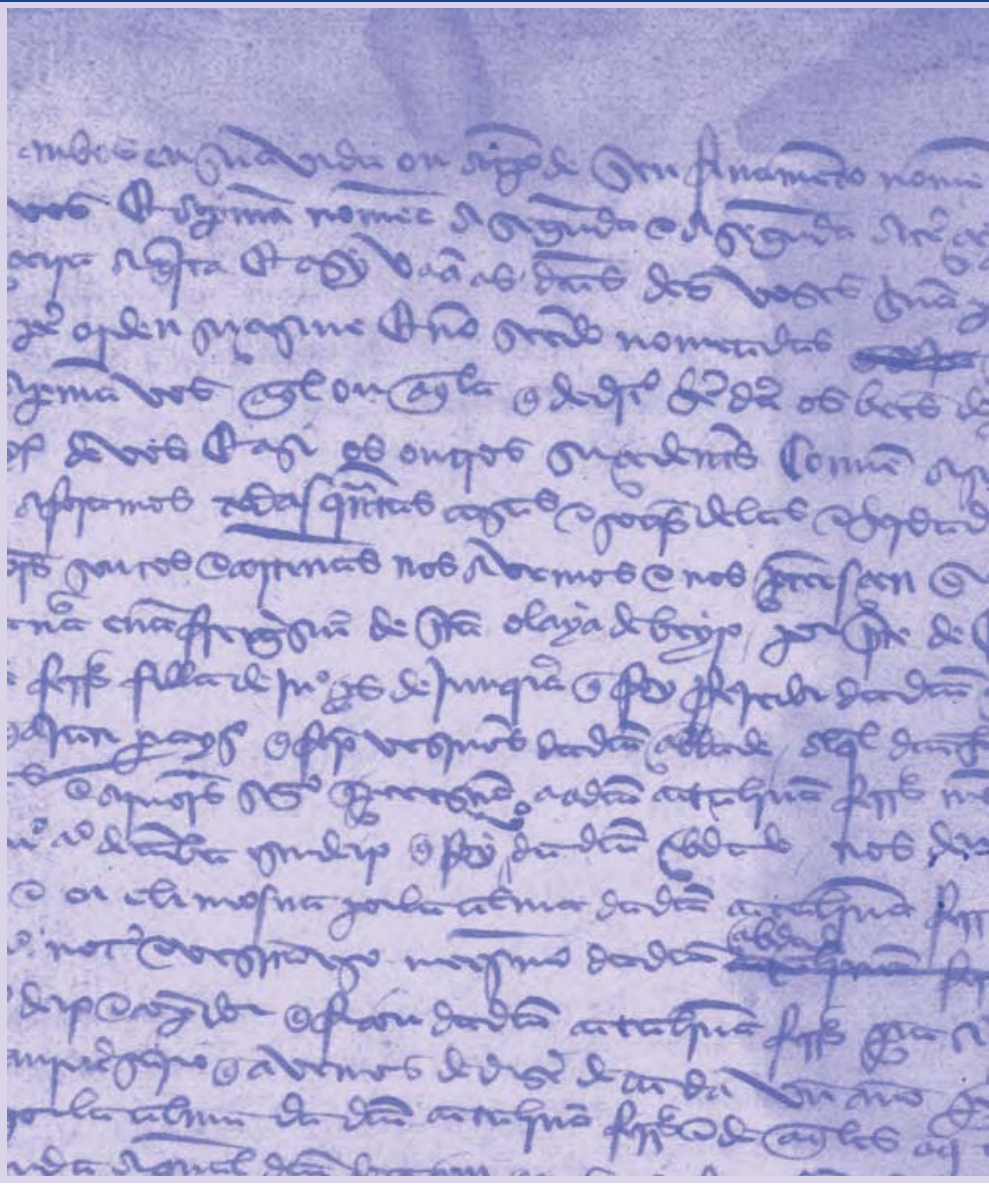

ALEXANDRA CABANA OUTEIRO

Fontes editadas para a Historia Medieval de Galicia. Os últimos vinte e cinco anos (1986-2011)

CONSELLO
DA CULTURA
GALEGA

ALEXANDRA CABANA OUTEIRO
Fontes editadas para a
Historia Medieval de Galicia.
Os últimos vinte e cinco anos
(1986-2011)

CABANA OUTEIRO, A.: Fontes editadas para a Historia Medieval de Galicia. Os últimos vinte e cinco anos (1986-2011). [Nova versión maio 2015]. Consello da Cultura Galega, 2015.
[Accesible en: <http://gmh.consellodacultura.org/recursos/estudos/estudo/f/98/>]
doi.org/10.17075/fepahmdg.2015

Non hai historia sen documentos, e sobre a dificultade de estudar o noso pasado sen documentos escritos saben ben os nosos compañeiros prehistoriadores. Inda así, a miúdo ó longo da historia da historiografía as fontes nas que se baseaban os diferentes estudos ficaban secundarizadas, escondidas, esteo básico mais invisible do discurso historiográfico. Por moito que o labor dos historiadores a miúdo comeza por un estudo das fontes, moitas veces inéditas, son moitos os casos nos que estas só aparecen en breves citas ou en concisos apéndice documentais.

Noutros casos, a priorización da fonte documental, da man de historiadores, paleógrafos, filólogos, ten producido ata día de hoxe unha grande cantidade de publicacións que lle daban o protagonismo á edición documental ou, cando menos, nas que esta aparece en igualdade de importancia que os estudos que se apoian nela.

Cando nunha publicación historiográfica se inclúen fontes documentais, este traballo pode ser base para novos estudos, novas achegas a un coñecemento do noso pasado desde diferentes fronte; se ben é certo que a diversidade de criterios de transcripción e edición que se poden atopar, e que non sempre respectan a identidade e trazos específicos de cada lingua, invalidan o uso de certas edicións desde, por exemplo, unha perspectiva lingüística.

No seo universitario víronse acollidos os máis grandes proxectos de edicións documentais, destacando aquelas que atinxiron editar de maneira completa a documentación de certas entidades monásticas: Celanova, Oseira, Sobrado... viron a luz en diversos volumes. Sumáronse algunhas catedrais: Mondoñedo, Ourense, Santiago, non sempre vinculadas ó labor universitario. Máis pequenas, mais non menos importantes, son as achegas de documentación máis reducida en número, de pequenos mosteiros, fondos particulares, que se presentan a miúdo coa forma de artigos.

Todas estas edicións documentais chegan a nós dunha maneira bastante dispersa. Destaca o labor dalgúñas coleccións editoriais, como a colección Galicia Medieval: Fuentes, do Seminario de Estudos Galegos, ou Fontes documentais para a Historia de Galicia do Consello da Cultura Galega, e tamén dalgúñas revistas: *Compostellanum*, *Museo de Pontevedra*, *Cátedra*, *Lycensia*, *Murguía*...

Durante moitos anos foi difícil publicar fontes documentais, e en certa medida segue a ser así, a extensión de moitas destas obras, e o seu suposto público reducido, facía que foran poucas as editoriais que se animaban a darlle luz pública a estes traballos, polo que moitos deles ficaron na -relativa- escuridade das bibliotecas universitarias ou na propia gabeta do investigador. Hoxe en día inda é complicado, ou incluso imposible, consultar algunhas destas achegas. Porén, a día de hoxe a edición dixital ou na rede axuda á difusión e consulta da documentación. Cómpre destacar, por exemplo, as edicións en CD'rom das teses de doutoramento e, inda máis, a aparición de recursos web que achegan unha cantidade inxente de documentación que, ademais, pode ser consultada dunha maneira doada e eficaz con buscas moi concretas. Este é o caso do CODOLGA, corpus textual coa documentación medieval relacionada con Galicia en lingua latina desde o século VI ata o XV, e o TMILG, que fai o mesmo cos textos en lingua galega.

Na edición en papel, a dispersión na edición aumenta a complexidade da busca de artigos e referencias: son moitos os lugares onde se editan, e por veces topamos ademais coa non claridade dos títulos acerca da inclusión de documentos editados. Detrás de «Luis Bieyra, notario del Cabildo de la Catedral de Tui» atopamos a transcripción dun protocolo deste notario, e quen había pensar que en «Os notarios e a lingua nos comezos da escrita documental en galego» teriamos a edición de dezaseis documentos do mosteiro de Montederramo.

Á hora de elaborar o noso repertorio das fontes editadas nos últimos vinte e cinco anos quixemos dar conta de todo o editado, non só de edicións “específicas” senón tamén de anexos documentais e estudos historiográficos. Ademais, decidimos incluír as teses e tesañas

pois, aunque son de acceso máis limitado, ben é certo que se soen poder consultar nas bibliotecas das facultades e, ademais, nos últimos anos tamén se editan en CD'rom e están suxeitas a préstamo.

Achamos de interese, tamén, incluír nesta relación de fontes editadas as mostras literarias porque, parece unha obviedade dicilo, a literatura tamén é historia. Dificilmente se pode entender na súa plenitude a realidade medieval, o pensamento, os intereses, os gozos daquela xente, se non reparamos, por exemplo, na imprescindible fonte histórica que son as cantigas medievais. Inda así, non incluimos a infinidade de artigos, moi específicos, que versan sobre problemas de edición e novas propostas de lectura dalgunhas cantigas, ás veces centrados incluso nun só verso, pois a complexidade das referencias, e o risco incrementado de deixar algunhas fóra, convertían esta tarefa en inxente e pouco precisa.

Incluimos tamén referencias a diferentes estudos sobre aspectos codicolóxicos e paleográficos, inda que non transcriban textos, ó igual que tamén achegamos os catálogos dos arquivos que se publicaron neste período. O carácter instrumental destas achegas, que axuda ó labor de pescuda e aproximación ás fontes, parécenos razón suficiente para a súa inclusión.

Nas nosas referencias, ademais da propia cita bibliográfica, achéganse entre [] certos datos de interese: número de documentos editados ou rexestados, arquivos onde se atopa a documentación, lingua dos documentos, inclusión de índices e outros aspectos acaídos.

Cómpre recoñecer o traballo doutras persoas que atinxiron relacións de fontes antes desta nosa. Foron punto de partida e de contraste das nosas referencias. Destacan así as de Ana I. Boullón Agrelo e Fernando R. Tato Plaza (2004), as diversas achegas de José Luis López Sangil (2006, entre outras), a de Jose António Souto Cabo (2006), a de Ainoa Castro Correa (2009) e a de Francisco J. Pérez Rodríguez (2010). A maiores tamén buscamos nas referencias bibliográficas de moitos dos estudos que aparecen na relación, ademais das nosas propias buscas nas bibliotecas, dentro das que destaca a da USC.

Un traballo coma este, de longo percorrido e consulta e comprobación de fondos bibliográficos, non puido ser desenvolvido sen a axuda de moitas persoas. Mercedes Vázquez Bertomeu e Mª Pilar Rodríguez Suárez propuxéronme facelo e a elas agradézolles a súa confianza, a súa amizade, e a súa axuda na comprobación dun bo número de referencias. A Ana Boullón e Ricardo Pichel, compañeiros filólogos, a súa continua disposición a botarme unha man e as súas importantes achegas. Á biblioteca da USC, ó seu servizo de préstamo interbibliotecario e, especialmente, ó persoal da Biblioteca Intercentros de Lugo, que me forneceron dos centos de libros que precisei para este traballo. E ós meus, coma sempre, que me aturaron tamén neste tempo, e que incluso carrexaron para min algúns deses libros.

Sei que han aparecer erros, e que inda haberá referencias que non aparezan nesta relación. A miña intención é ir actualizando esta listaxe, e para iso agradezo calquera achega. Pódenseme enviar a ediciondefontesmedievais@gmail.com.

A vontade non é facer unha contribución “arqueolóxica” a todo o ata aquí feito nas edicións documentais galegas. A vontade é fornecer un instrumento útil para todo aquel que queira camiñar no traballo da edición de fontes, camiño longo no que, iso agardo, nos volveremos atopar.

Siglas dos arquivos citados

AA = Arquivo de Antealtares. Convento de San Paio (Santiago).
 ACB = Arquivo do Convento de Belvís.
 ACLu = Arquivo da Catedral de Lugo.
 AClMon = Arquivo da Catedral de Mondoñedo.
 ACOu = Arquivo da Catedral de Ourense.
 ACS = Arquivo da Catedral de Santiago.
 ACSC = Arquivo do Convento de Santa Clara.
 ACSF = Arquivo do Convento de San Francisco de Santiago.
 ACSMC = Arquivo da Colexiata de Santa María da Coruña.
 ACTui = Arquivo da Catedral de Tui.
 ACV = Arquivo do Convento de Valdeflores
 ADA = Arquivo Ducal de Alba.
 ADL = Arquivo Diocesano de León.
 ADM = Arquivo Ducal de Medinaceli.
 AHD = Arquivo Histórico Diocesano.
 AHDS = Arquivo Histórico Diocesano de Santiago.
 AHDT = Arquivo Histórico Diocesano de Tui.
 AHM = Arquivo Histórico Municipal.
 AHN = Arquivo Histórico Nacional (Madrid).
 AHP = Arquivo Histórico Provincial.
 AHPOu = Arquivo Histórico Provincial de Ourense.
 AHPPo = Arquivo Histórico Provincial de Pontevedra.
 AHUSC = Arquivo Histórico Universitario de Santiago de Compostela.
 AHV = Arquivo Histórico Vaticano.
 ANTT = Arquivo Nacional da Torre do Tombo (Lisboa).
 ARCHV = Arquivo da Real Chancelería de Valladolid.
 ARG = Arquivo Histórico do Reino de Galicia. A Coruña.
 AXS = Arquivo Xeral de Simancas.
 BIVDJ = Biblioteca Instituto Valencia de D. Juan
 BNE = Biblioteca Nacional de España (Madrid).
 IEGPS = Instituto de Estudos Galegos Padre Sarmiento.
 MER = Museo Etnográfico de Ribadavia.
 MPo = Museo de Pontevedra.
 RAG = Real Academia Galega.
 RAH = Real Academia de Historia (Madrid).

- ABREU CERVEIRA DE ALBURQUERQUE, Eduardo Manuel: «Pertencencias Antiguas de los / Vienes, Que Poseían, Los señores / De la Casa de / Marinô de Lovera», *Museo de Pontevedra*, 54 (2000), pp. 9-55. [Transcribe o traslado notarial que en 1715 se fixo dun caderno de 21 escrituras en papel, xa trasladadas dos orixinais dos séculos XIV e XV (1302-1444), que recollían as propiedades dos Mariño de Lobeira. Conservado no Arquivo da Real Academia de la Historia, en Madrid, en galego e castelán. Con índice antroponímico, toponímico, de abreviaturas e cronolóxico].
- AFONSO, Belarmino: «Propiedades rústicas dos mosteiros de Santa Maria de Moreruela e S. Martinho de Castanheira em terras de Bragança», en *IX Centenario de la Orden Cisterciense. Actas. II Congreso Internacional sobre el Císter en Galicia y Portugal, Ourense 1998*, Zamora, Ed. Monte Casino, 1999, vol. 1, pp. 127-146. [Inclúe a edición de 8 documentos dos anos 1159 ó 1391, a maioría conservados na colección particular Moura Coutinho, en latín e en portugués].
- AFONSO X O SABIO: *Cantigas*, edición de Jesús Montoya, Cátedra, Madrid, 1988.
- AFONSO X O SABIO: *Cantigas de Santa María*, edición, introdución e notas de Walter Mettmann, Castalia, Madrid, 1986 (vol. I), 1988 (vol. II), 1989 (vol. III).
- AFONSO X O SABIO: *Cantigas de Santa María*, Madrid, Edilán, 1989-1991. [Edición facsímil do códice B.R. 20 da Biblioteca Nazionale Centrale de Florencia, século XIII].
- AFONSO X O SABIO: *Cantigas de Santa María. Edición facsímil do Códice de Toledo (To)*, Biblioteca Nacional de Madrid (Ms 10.069), edición ó coidado de Henrique MONTEAGUDO, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 2003 (1ª ed.), 2008 (2ª ed.).
- AFONSO X O SABIO: *Cantigas de Santa María. Códice de Toledo (To)*, transcripción de Martha E. SCHAFFER, edición ó coidado de Henrique MONTEAGUDO, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 2010.
- ÁLVAREZ CASTRILLÓN, José A.: *Los Oscos en los siglos X-XIII. Un modelo de organización social del espacio en la Asturias medieval*, Oviedo, Ayuntamiento de Santa Eulalia de Oscos, 2001. [Transcribe 70 documentos do arquivo de Santa María de Vilanova de Oscos (hoxe Asturias, de fala galega); do AHN, dos anos 1285 a 1466, en galego].
- ANDRADE CERNADAS, Jose Miguel: «El monasterio de Celanova en Compostela: anotaciones documentales», *Compostellanum*, 36 (1991), pp. 159-163. [Transcribe 3 documentos de 1094 a 1110, do Tombo de Celanova, do AHN, en latín].
- ANDRADE CERNADAS, Jose Miguel: *O Tombo de Celanova: estudio introductorio, edición e índices (ss. IX-XII)*, 2 tomos, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 1995. [Transcripción íntegra do tomo, composto en diferentes momentos dos séculos XII e XIII, que contén 578 documentos en latín dos anos 826 ó 1165, do AHN (códices, 986B). Inclúe índice toponímico e antroponímico].
- ANDRADE CERNADAS, Jose Miguel: «Fuentes documentales para el estudio del rey García de Galicia», *Minius*, 6 (1997), pp. 41-49. [Listaxe e comentario dos 6 documentos relacionados con este rei. Entre 1066 e 1071, do ACLeón, RAG e Portugaliae Monumenta Historica, en latín].
- ANDRADE CERNADAS, Jose Miguel: *El monacato benedictino y la sociedad de la Galicia medieval (siglos X al XIII)*, Sada, Edición do Castro, 1997. [Fai unha pequena análise da documentación édita e inédita dos catro mosteiros que estuda: San Xulián de Samos, San Salvador de Celanova, San Paio de Antealtares e San Martiño Pinario].
- ANTONIO RUBIO, María Gloria de: *Los judíos en Galicia (1044-1492)*, A Coruña, Fundación Pedro Barrié de la Maza, 2006. [Na colección diplomática edita 316 documentos, éditos ou inéditos, dos anos 1044 ó 1678, en latín e o resto en galego e castelán, do

- AHN, ACOu, AXS, ACS, AHUS, AHDS, AHDT, AHPOu, AHMC, MPPo, AA, ARCHV, ACSMC, MER: 2 do XI (1044-1047), 3 do XIII (1278-1289), 23 do XIV (1304-1398), 274 do XV (1402-1494), 9 do XVI (1501-1572), 3 do XVII (1666-1678). Inclúe índice onomástico e de documentos].
- ARBOR ALDEA, Mariña (textos): *Cancioneiro da Ajuda*, [Edición facsimilar], [A Coruña], Consellería de Traballo, Xunta de Galicia, 2008.
- ARBOR ALDEA, Mariña: «Estevan Perez, merino maor por el Infante don Sancho en terra de León e de Asturias... Edición e anotación da súa cantiga Senhor, se o outro mundo pasar (B 923, V 511)», *Revista Galega de Filoloxía*, 9 (2008), pp. 11-42. [Edición crítica da única cantiga conservada de Estevan Pérez Froián e biografía do poeta, vasalo de Afonso X e Sancho IV].
- ARES BOTANA, Óscar e Mª Dolores BARRAL RIBADULLA: «El archivo conventual de Santa Bárbara de La Coruña: una aproximación a su inventario», en Miguel Romani Martínez e Mª Ángeles Novoa Gómez (ed.), *Homenaje a José García Oro*, Santiago de Compostela, Universidade de Santiago de Compostela, 2002, pp. 383-401. [Achega o inventario dos fondos, que inclúe algunha documentación do s. XV, sen mención da lingua nin reconto específico dos documentos dese século. Inclúe a transcripción duns consellos dos frade Grabóo ás monxas arquivadeiras, de 1671].
- ARES VÁZQUEZ, Nicandro: «O tomo do mosteiro ourensán de Celanova», *Lycensia*, 6 (1996), pp. 155-160. [Ademais de tratar os tomos e coleccións diplomáticas dos mosteiros, fai unhas anotacións á edición do Tombo de Celanova de ANDRADE CERNADAS 1995].
- ARES VÁZQUEZ, Nicandro: «Perfia, perfidia e adopción de fillos. Un problema lingüístico», *Lycensia*, 18 (1999), pp. 147-154. [Transcribe 1 documento en latín, de 842, do ACLu. Inclúe fotografía e tradución ó galego].
- ARES VÁZQUEZ, Nicandro: «Rectificaciones lingüísticas sobre un monasterio del século X», *Lycensia*, 20 (2000), pp. 99-113. [Transcribe 2 documentos con transcripción paleográfica, dos anos 910 e 987, do AHN, corrixindo a edición anterior de López Ferreiro. Inclúe tradución ó castelán e fotografía].
- ARES VÁZQUEZ, Nicandro: «Presencia do Mosteiro de Carracedo en Ferreira de Negral», *Lycensia*, 21 (2000), pp. 299-304. [Analiza 11 documentos en latín do Cartulario de Carracedo sobre San Martiño de Ferreira de Negral, onde o autor mantén a existencia dun mosteiro. Dos anos 1134-1252, ós que engade catro noticias a maiores].
- ARES VÁZQUEZ, Nicandro: «Revisión dun diploma lucense do rei Fernando II», *Lycensia*, 22 (2001), pp. 153-160. [Revisa a edición dun documento de 1161 editado por RECUERO ASTRAY et al. 2000 (doc. 31). Do AHN e ACLu, en latín. Inclúe identificación de topónimos, facsímil e tradución ó galego].
- ARES VÁZQUEZ, Nicandro: «Igrexas de Lemos doadas por Ordoño II á Sé Dumiense», *Lycensia*, 23 (2001), pp. 365-374. [Fai un comentario, tradución ó galego e identificación de topónimos dun documento en latín do ACMo, do ano 916, publicado por CAL PARDO 1999].
- ARES VÁZQUEZ, Nicandro: «O rei Fernando II dóalle a un coéngo lucense un mosteiro ourensán en Caldelas», *Lycensia*, 24 (2002), pp. 159-166. [Revisa a edición de RECUERO ASTRAY et al. 2000 (doc. 1) dun documento de 1155 do AHN e ACLu, en latín, achegando tradución ó galego e comentarios históricos].
- ARES VÁZQUEZ, Nicandro: «Fundación do mosteiro de Santo Estevo de Ribas de Miño», *Lycensia*, 25 (2002), pp. 359-368. [Edita 1 documento do ano 954, do AHN, en latín, incluíndo facsímil, tradución ó galego e notas históricas].
- ARES VÁZQUEZ, Nicandro: «Un epígrafe singular en Pacios (Begonte)», *Lycensia*, 26 (2003), pp. 147-152. [Analiza o texto dunha lápida do s. X ou XI, en latín].

- ARES VÁZQUEZ, Nicandro: «O mosteiro de Santiago de “Mortolares” en Sarria», *Lucensia*, 28 (2004), pp. 155-162. [Tradución ó galego e notas históricas dun documento en latín do ano 907 do Tombo de Samos, editado por LUCAS ÁLVAREZ 1986].
- ARES VÁZQUEZ, Nicandro: «Un vello mosteiro lucense na terra de Pallares (Santa María de Mosteiro)», *Boletín do Museo Provincial de Lugo*, 11 (2003-2004), vol. 2, pp. 9-18. [Inclúe os rexestos de 11 documentos do ano 1164 ó 1267, segundo REY CAÍÑA, e a transcripción de 3 documentos, un anterior a 1119, outro do 1119 e outro do 1233, con facsímil. Todos en latín, do AHN e ACLu].
- ARES VÁZQUEZ, Nicandro: «A granxa cisterciense de Constantín en Begonte», *Lucensia*, 30 (2005), pp. 147-158. [Corrixe localizacións toponímicas de RECUERO ASTRAY et al. 2000 e fai referencia e rexesto dos documentos relacionados con esta granxa: 8 do s. XII (1174-1199) e 18 do XIII (1202-1222), en latín, todos do Tombo de Sobrado].
- ARES VÁZQUEZ, Nicandro: «Un documento de Oseira referido a Barbadelo (Sarria)», *Lucensia*, 31 (2005), pp. 377-382. [Propón outra localización de topónimos e identifica as persoas dun documento de 1068 editado por ROMANÍ 1999, do AHN, Oseira, en latín. Inclúe tradución ó galego].
- ARES VÁZQUEZ, Nicandro: «Ofrenda de doña Urraca a Santa María de Lugo», *Lucensia*, 33 (2006), pp. 213-222. [Achega unha nova lectura dun documento en latín de 1107, do AHN (Tombo Vello de Lugo), fronte á de RECUERO ASTRAY 2002 (doc. 14), achegando facsímil, tradución ó galego e notas históricas].
- ARES VÁZQUEZ, Nicandro: «Un diploma de Ordoño II referido a Lugo», *Lucensia*, 34 (2007), pp. 115-122. [Achega certas cuestións sobre a edición de FERNÁNDEZ CATÓN et al. 2006 dun documento do 922 (doc. 4), en latín, conservado no Instituto Valencia de Don Juan. Inclúe facsímil e tradución ó galego].
- ARIAS FREIXEDO, Bieito: *As cantigas de Johan de Cangas. Edición crítica e notas*, Vigo, Departamento de Filoloxía Galega e Latina, Universidade de Vigo, 1998. [Edita as 3 cantigas conservadas deste autor, as tres de amigo, do último cuarto do XIII ou comezos do XIV. Inclúe un glosario].
- ARIAS FREIXEDO, Bieito: «E ja quites son los Mans: nota paleográfica sobre o m. 4 da cantiga B. 454 de D. García Mendiz d’Eixo», *Revista Galega de Filoloxía*, 5 (2004), pp. 165-169.
- ARMAS CASTRO, Xosé A.: *Pontevedra en los siglos XII a XV: configuración y desarrollo de una villa marinera en la Galicia medieval*, Tese-Universidade de Santiago-Departamento de Historia II, 1990. [Publicada en 1992, véxase referencia].
- ARMAS CASTRO, José: *Pontevedra en los siglos XII a XV. Configuración y desarrollo de una villa marinera en la Galicia Medieval*, A Coruña, Fundación Pedro Barrié de la Maza [Col. Galicia Histórica], 1992. [Edita 51 documentos, con datas entre 1169 e 1498, en latín, galego e castelán; 3 do s. XII, 4 do s. XIII, 9 do s. XIV e 35 do s. XV. Do ACS, AXS, AHN, AHPPo, MPo].
- ARQUIVO DA CATEDRAL DE SANTIAGO: *Acceso web ós fondos documentais* <http://csa.archivo3000.es/jopac/controladorconopac>. [É unha ferramenta de busca e consulta en liña dos fondos documentais, ofrecendo unha descrición detallada dos principais documentos e, co tempo, acceder ás imaxes deles].
- ARVIZU, Fernando de: «Las Cortes de León de 1188 y sus decretos. Un ensayo de crítica institucional», en Fernando de Arvizu et al., *El Reino de León en la Alta Edad Media. I. Cortes, Concilios y Fueros*, León, Caja de Ahorros y Monte de Piedad de León – Archivo Histórico Diocesano de León, 1988, pp. 11-141. [Inclúe en apéndice o texto dos decretos e confirmacións de Afonso IX e X, Sancho IV, Fernando IV, en latín e en castelán].
- ASKINS, Arthur L-F, Gemma AVENOZA, Aida Fernanda DIAS, Ignacio PÉREZ PASCUAL e H. SHARRER: «Novos fragmentos de textos xurídicos galegos (s. XIV)», *Revista de*

- Literatura Medieval*, 9 (1997), pp. 9-43. [Achegan un fragmento Ordenamento de Alcalá, un da Primeira Partida, outro da Terceira Partida e outro de textos de lexislación eclesiástica, do ARG, en galego].
- AVENOZA, Gemma: «Atopáronse uns manuscritos... O redescubrimento duns fragmentos en galego das Partidas», *Romance Philology*, 49 (1995), pp. 119-129. [Edita o fragmento A, inclúe facsímil do f. 1v e unha relación dos fragmentos en galego e en portugués das Partidas, do ARG].
- ÁVILA Y LA CUEVA, Francisco: *Historia civil y eclesiástica de la ciudad de Tuy y su Obispado 1852*, [Edición facsimilar do manuscrito do Arquivo da Catedral de Tui], Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 1995. [Nos catro volumes referencia e transcribe documentos desa sé, de distintos arquivos da diocese: ACTui, Concello de Tui, e mosteiros e conventos de Oia, San Domingos de Tui, San Domingos de Ribadavia, San Diego de Canedo, San Francisco de Vigo...].
- AYALA MARTÍNEZ, Carlos de (ed.): *Libro de Privilegios de la Orden de San Juan de Jerusalén en Castilla y León (Siglos XII-XV)*, Madrid, Instituto Complutense de la Orden de Malta, 1995. [Editan 432 documentos do ano 1113 ó 1454: 191 do s. XII, 220 do XIII, 17 do XIV e 4 do XV. O libro está no Museum and Library of the Order of St. John de Londres, en latín e castelán. Inclúe índice de rexestos, a transcripción da *Tabla de los capítulos*, un índice antroponímico e un toponímico].
- BARRAL RIVADULLA, Dolores: «Dos documentos para ampliar la historia del desaparecido monasterio de Santo Domingo de la Coruña», *Archivo Dominicano*, 13 (1992), pp. 245-251. [Transcribe 2 testamentos, de 1414 e 1487, do ACSC da Coruña, en galego].
- BARRAL RIVADULLA, Mª Dolores: «La documentación medieval del archivo de las clarisas de A Coruña», en José Martí Mayor e María del Mar Graña Cid (coord.), *Las clarisas en España y Portugal: Congreso Internacional, Salamanca, 20-25 de septiembre de 1993*, Madrid, Asociación Hispánica de Estudios Franciscanos, 1994, t.2, vol. I, pp. 83-95. [Achega rexesto de 18 documentos do ano 1414 a 1551 e a transcripción de 5 documentos de 1428 a 1487, todos en galego agás 1 en latín].
- BARRAL RIVADULLA, Dolores: «El monasterio de s. Bárbara de la Coruña en el siglo XV: TOR femenina en Galicia», *Archivium Franciscanum Historicum*, 87 (1994), pp. 417-445. [Edita 4 documentos, dos anos 1450 a 1478, do ACSC da Coruña, 3 en galego, 1 en castelán].
- BARRAL RIVADULLA, Dolores: *La Coruña en los siglos XIII al XV. Historia y configuración urbana de una villa de realengo en la Edad Media*, A Coruña, Fundación Pedro Barrié de la Maza, 1998. [Edita 39 documentos de 1208 a 1972: 1 do s. XIII, 32 do XV, 4 do XVI, 2 do XX; en galego moitos dos do XV, o resto en castelán, 2 en latín, do ACSC da Coruña, AHMC, ARG, AXS e Archivo del Instituto Histórico O.P. de Salamanca].
- BARRAL RIVADULLA, Mª Dolores e Ismael VELO PENSADO: «Colección de pergameos do arquivo da igrexa colexial de Santa María do Campo (A Coruña)», *Estudios Mindonienses*, 10 (1994), pp. 475-498. [Catálogo con 42 documentos entre 1317 e 1672, 4 do s. XIV, 36 do XV, 1 do XVI e 1 do XVII. Inclúen índice toponímico e antroponímico, con mención da lingua, todos en galego agás 4 en latín].
- BARREIRO FERNÁNDEZ, Xosé Ramón (coord.), Ermelindo PORTELA SILVA e Mª Carmen PALLARES MÉNDEZ (dirs.): *Inventario das fontes documentais da Galicia Medieval I*, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 1988.
- BARREIRO GARCÍA, Mª Carmen: «Contribución ó léxico medieval da construción en galego», en Mercedes Brea e Francisco Fernández Rei (coord.), *Homenaxe ó profesor Constantino García*, Universidade de Santiago de Compostela, vol. II, 1991, pp. 361-386. [Achega en apéndice 1 documento de 1478, colección particular, en galego].

- BARREIRO GARCÍA, Mª Carmen: *A documentación notarial do concello de Noia (ss. XIV-XVI). Lectura, edición e léxico*, Tese de doutoramento (iné dita), Universidade de Santiago de Compostela, 1995. [Transcribe 69 documentos do ano 1332 ó 1503, do AHUS, dunha colección particular de Noia. En galego agás 2 documentos en castelán de 1484 e 1499 e parte doutros ex. a rúbrica notarial do último. Inclúe glosario pero non índices].
- BARROSO CASTRO, José e Xoán Manuel NEIRA PÉREZ: *A vida e a fala dun pobo, «A fala no tempo». Tratos e contratos dos clérigos, gremios e notarios nas comunidades de vida e da morte. Escolma de documentos medievais e modernos*, Noia, Toxosoutos, 2008. [Inclúe os rexestos de 8 documentos medievais entre os anos 1321 e 1404, e algúns máis xa avanzado o s. XVI, e a transcripción de 35 documentos dos anos 1360 ó 1500 e 27 entre o 1501 e o 1545; do Arquivo Parroquial de San Martiño de Noia, do ACS e do Arquivo da Igrexa Parroquial de Santiago da Pobra do Caramiñal, relacionados coa Cofradía dos Clérigos da Concepción, a maioría en galego].
- BARTON, Simon: *The aristocracy in twelfth-century León and Castile*, Cambridge University Press, 1997. [Inclúe un apéndice con 20 documentos entre os anos 1122 e 1196, todos inéditos agás catro; en latín, do AHN, AHDLeón, ACTui, ACZamora, AHPZamora e ACToledo].
- BERTOLUCCI PIZZORUSSO, Valeria: *As poesías de Martin Soares*, Vigo, Galaxia, 1992. [Edición crítica das súas 45 cantigas. A edición orixinal en italiano é de 1963].
- BILEGA = F. García Gondar (dir.): *Bibliografía informatizada da lingua galega*, Santiago de Compostela, Centro Ramón Piñeiro para a investigación en Humanidades, <<http://www.cirp.es/bdo/bil/bilega.html>>.
- BITAGAP = Arthur L-F. Askins, Harvey L. Sharrer, Aida Fernanda Dias e Martha E. Schaffer, Berkeley, Universidade, <http://sunsite.berkeley.edu/PhiloBiblon/galician.html>. [Catálogo unificado de tódolos textos orixinariamente compostos en galego-portugués, galego e portugués ou traducidos a estes idiomas durante a Idade Media].
- BLANCO LOZANO, Pilar: «Colección diplomática de Fernando I (1037-1065)», *Archivos leoneses*, 79-80 (1986), pp. 7-212. [Edita 76 documentos dos anos 993-1065, en latín: 2 do s. X e 74 do XI; e rexesta 19 documentos perdidos dos anos 1047-1065 e 26 diplomas xudiciais dos anos 1043-1065. Do ACLeón, Archivo da Colexiata de Santillana, ADSantillana, ACOu, ACPalencia, ACS, ACZamora, ADBraga, AHN... Inclúe índices antroponímico e toponímico].
- BLANCO LOZANO, Pilar: *Colección diplomática de Fernando I (1037-1065)*, León, Centro de Estudios e Investigación “San Isidoro”-Archivo Histórico Diocesano de León, 1987. [Edita 76 documentos reais dos anos 993 ó 1065 e rexesta 45 dos anos 1043 ó 1065, en latín. De varios arquivos, entre eles o ANTT, AHN, RAH, BN, Biblioteca Zubáburu, ACS, ACLeón... Inclúe índices antroponímico e toponímico].
- BOULLÓN AGRELO, Ana Isabel: «Catálogo dos documentos éditos en galego anteriores a 1260», *Cadernos da lingua*, 26 (2004), pp. 5-46. [Rexestos e referencias completas de 112 documentos entre 1227 e 1260, do AA, ACMon, ACLu, ACOu, AHDAstorga, AHDS, AHN, AHPOu, AHPPo, AHUS, ARG, BNE e RAG].
- BOULLÓN AGRELO, Ana Isabel: «Dous novos documentos en galego de Pedro Pérez de Xanrozo, notario de Pruzos de 1260», en M^a del Val González de la Peña (coord.), *Estudios en Memoria del Profesor Dr. Carlos Sáez*, Alcalá de Henares, Universidad, 2007, pp. 301-317. [Edita 2 documentos de 1260, da RAG e do ARG, en galego. Inclúe criterios de transcripción, consideración paleográficas, índice antroponímico e toponímico e fotografías dos documentos].

- BOULLÓN AGRELO, Ana Isabel e Henrique MONTEAGUDO: *De verbo a verbo. Documentos en galego anteriores a 1260*. Anexo 65 de *Verba*, Santiago de Compostela, Universidade de Santiago, 2009. [Editan 50 máis 5 documentos dos anos 1225 a 1260, do ACOu, AHN, ARG, AHPOu, ACOu, AA, MPo. Inclúen estudo lingüístico, criterios de edición, glosario e índices toponímico e antroponímico].
- BOUZAS ROSENDE, Paula: *Edición e estudo dos documentos inéditos do mosteiro de Santo Estevo de Ribas de Sil (século XV)*, Tese de doutoramento inédita, Universidade de Santiago, 2010. [Edición completa de 116 documentos de Santo Estevo de Ribas de Sil que Duro Peña, na súa edición, deixara sen publicar. Todos do século XV, en galego e do ACOu, AHPOu e AHN. Inclúe estudo da escrita, estudo lingüístico, índice toponímico e índice antroponímico].
- BREA, Mercedes (coord.): *Lírica profana galego-portuguesa. Corpus completo das cantigas medievais, con estudo biográfico, análise retórica e bibliografía específica*, Santiago, Xunta de Galicia-Centro de Investigacións Lingüísticas e Literarias Ramón Piñeiro, 1996, 2 vol. [Editan as cantigas de 156 trobadores e varias anónimas].
- BROZ REI, Xosé Manuel: «Tombo de Sobrado», *Boletín de Estudos Melidenses*, 13 (2000), pp. 122-139. [Transcrición parcial do Tombo de Sobrado coas referencias ás propiedades que o mosteiro tiña en terras de Melide. En castelán, do ARG].
- BROZ REI, Xosé Manuel e Mª Dolores PRIMO BARJA: «Apéndice documental», *Boletín de Estudos Melidenses*, 19 (2006), pp. 227-262. [Editan os legaxos do AHUSC correspondentes a San Antoíño de Toques, en castelán pero con moitos nomes de persoas e lugares en galego].
- BUJÁN RODRÍGUEZ, Mª Mercedes: *Catálogo archivístico del Monasterio de Benedictinas de San Payo de Ante-Altars, Santiago de Compostela*, Santiago de Compostela, Consorcio de Santiago, 1996. [Catálogo e rexestos dos documentos do arquivo, cun importante fondo medieval. Inclúe índices antroponímico, toponímico e de materias].
- CABANA OUTEIRO, Alexandra: «Documentos do arcebispo Xoán García Manrique no Tombo H da Catedral de Santiago», *A Trabe de Ouro*, 46 (abril-maio-xuño 2001), pp. 241-257. [Transcribe 15 documentos, entre os anos 1395 e 1397, do ACS, en galego e castelán, traslados e noticias de traslado].
- CABANA OUTEIRO, Alexandra: «O tombo H da catedral de Santiago: noticia dun libro-rexistro medieval», en Miguel Romani Martínez e Mª Ángeles Novoa Gómez (ed.), *Homenaje a José García Oro*, Santiago de Compostela, Universidade, 2002, pp. 49-63.
- CABANA OUTEIRO, Alexandra: «A casa gótica de Ludeiro. Notas históricas, descrición e colección documental dun pequeno pazo do século XV non catalogado», *Murguía. Revista galega de historia*, 1 (maio-agosto 2003), pp. 35-54. [Inclúe a transcrición de 4 documentos do Arquivo Ducal de Medinaceli (Casa de Pilatos, Sevilla), relativos a Monterroso, nas terras da Ulloa. Os de 1478, 1515 e 1523 a través dunha copia de 1606, e o de 1502 orixinal. 2 en galego, 2 en castelán].
- CABANA OUTEIRO, Alexandra: «Documentos arcebispais no Tombo H da Catedral de Santiago: Gómez Manrique e Lopo de Mendoza», *Cuadernos de Estudios Gallegos*, 50 (2003), pp. 79-89. [Transcribe 5 documentos, de 1353 a 1409, traslados dos documentos orixinais ó Tombo H entre o 1397 e o 1409. Do ACS, 3 en galego, 2 en castelán].
- CABANA OUTEIRO, Alexandra: *Santiago de Compostela do século XIV ó XV: O Tombo H da Catedral de Santiago. Edición e estudo histórico*. Tese de Doutoramento. Universidade de Santiago de Compostela, 2003. [Editada en CDROM no 2007 co título *O Tombo H da Catedral de Santiago de Compostela. Edición e Estudo*, véxase a referencia].
- CABANA OUTEIRO, Alexandra: *O tombo H da Catedral de Santiago. Documentos anteriores a 1397. VI Premio de Investigación 2001 Xesús Ferro Couselo*, Valga, Concello de Valga, 2003.

- [Transcrición de 183 documentos entre os anos 1391 e 1396, con traslado dalgún documento de anos anteriores (1254, 1292 e 1385). Inclúe listaxe de abreviaturas, índices antroponímico, toponímico, de rúas e lugares de Santiago, e cronolóxico de rexestos. En galego a maioría, 8 en castelán, 4 en latín].
- CABANA OUTEIRO, Alexandra: *O Tombo H da Catedral de Santiago de Compostela. Edición e Estudo*, (Edición en CDRom), Santiago de Compostela, Asociación Galega de Historiadores, 2007. [Edición completa do rexistro notarial chamado Tombo H, do ACS, elaborado entre 1391 e 1409, que inclúe un 5% de documentación trasladada (con datas extremas de 1254 ó 1407). Son máis de 500 documentos e notas notariais, o 96% en galego, o 3% en castelán, o 1% en latín. Achega listaxe de abreviaturas, diversos índices, rexestos e glosario].
- CABANA OUTEIRO, Alexandra e Maite VEIGA DÍAZ: «Xoias e cores: léxico galego baixo medieval no Tombo H da Catedral de Santiago», en *Historia Nova IX e X. IX e X Congreso de Novos/as Historiadores/as*, Santiago, Asociación Galega de Historiadores, 2002, pp. 281-285. [Achegan a transcrición dun documento do Tombo H do ACS de 1398, en galego. Inclúe un glosario de termos do léxico das cores e xoiería].
- CABANO VÁZQUEZ, Ignacio e Xosé Mª DÍAZ FERNÁNDEZ (eds.): *Missale Auriense 1494*, Santiago de Compostela, Xunta de Galicia, 1994. [Inclúe o facsímil dunha selección ampla das follas de maior interese do misal, impreso en Monterrei, do ACOu].
- CABARCOS, Ignacio: «O Fondo de pergamiños», en Marcelina Calvo Domínguez et al., *Santiago. San Paio de Antealtares*, Xunta de Galicia, Consellería de Cultura, Comunicación Social e Turismo, 1999, pp. 71-85. [Análise e rexesta dunha selección de 15 documentos dos anos 986-1566 (1 do s. X, 7 do XIII, 1 do XIV e 5 do XV e 1 do XVI), do AA. En latín 4, 1 en astur-leonés, 2 en castelán e 8 en galego. Inclúe fotografías].
- CANCIONEIRO DA AJUDA. FRAGMENTO DO NOBILLARIO DO CONDE DOM PEDRO, Ed. Facsimilada do códice existente na Biblioteca da Ajuda, Lisboa, Távola Redonda-Instituto Português do Património Arquitectónico e Arqueológico, 1994.
- CANCIONEIRO DA AJUDA. *Reimpressão da Edição Diplomática de Henry H. Carter (N. York-London, 1941)*, Lisboa, Imprensa Nacional Casa da Moeda, 2007.
- CAL PARDO, Enrique: *Catálogo de los documentos medievales escritos en pergamino del Archivo de la Catedral de Mondoñedo (871-1492)*, Lugo, Deputación Provincial, 1990. [Rexesta grande cantidade de documentación do ACMon, organizada en bloques. Pergameos soltos: 234 dos anos 871 a 1689; bulas e breves pontificios: 28 dos anos 1156 a 1457; mosteiro de Pedroso: 62 rexestos dos anos 1111 a 1544; 3 tombos, o Calendario I, dos séculos XIII-XIV, o Calendario II, ss. XIII-XIV, e o Tombo Pechado, finais do s. XIV-XV: 1.626 rexestos, anos 1122 a 1525; documentos en papel: 336 rexestos, anos 1320 a 1492. En latín, galego e castelán, a maioría dos do s. XIV e XV son en galego. Inclúe un índice xeral].
- CAL PARDO, Enrique: «De Viveiro en la Edad Media», *Estudios Mindonienses*, 7 (1991), pp. 11-226. [Edita 94 documentos dos anos 877 a 1489: 1 do s. IX, 2 do XII, 15 do XIII, 50 do XIV e 24 do XV. Do ACMon, a maioría en galego, tamén en latín e en castelán].
- CAL PARDO, Enrique: *Mondoñedo -catedral, ciudad, obispado- en el s. XVI. Catálogo de la documentación del Archivo Catedralicio*, Lugo, Xunta de Galicia, 1992. [Continúa CAL PARDO 1990, cos rexestos de 4513 documentos do ACMon entre os anos 1490 e 1599, fundamentalmente actas capitulares, do s. XV uns 150. Inclúe índice onomástico].
- CAL PARDO, Enrique: «Parroquias del ayuntamiento de Viveiro», *Estudios Mindonienses*, 9 (1993), pp. 625-821. [Edita 66 pezas documentais dos séculos XII ó XVI: 2 do XII, 7 do XIII, 29 do XIV, 25 do XV, 2 do XVI. Do ACMon, a maioría en galego].

- CAL PARDO, Enrique: *Colección diplomática medieval do Arquivo da Catedral de Mondoñedo. Transcrición íntegra dos documentos*, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 1999. [É a edición dos “pergamíños soltos” do *Catálogo* do mesmo autor (CAL PARDO 1990), do ACMon: 1 documento do s. IX (871), 6 do X (916-974), 2 do XI (1095-1096), 15 do XII (1122-1183), 38 do XIII (1202-1298), 67 do XIV (1303-1400) e 97 do XV (1402-1491), xunto con 28 bulas pontificias (de 1156 a 1467). No s. XIII aparecen os primeiros documentos en romance, castelán e galego, do XIV e XV a maioría en galego e castelán. Inclúe índice onomástico, toponímico, de materias e de oficios, cargos e dignidades].
- CAL PARDO, Enrique: «Visitas pastorales en el archivo de la catedral de Mondoñedo», *Memoria Ecclesiae*, 15 (1999), pp. 593-594. [É unha relación de visitas pastorais segundo a información que hai no ACMon, só dúas son medievais (1407 e 1479), outras catro son do XVI (1503-1544)].
- CAL PARDO, Enrique: «La lengua gallega del siglo XIII en los calendarios de la catedral de Mondoñedo», en Manuel C. Díaz y Díaz (coord.), *Escritos dedicados a José María Fernández Catón*, Centro de Estudios e Investigación «San Isidoro», León, Caja España de Inversiones, Archivo Histórico Diocesano, 2004, pp. 111-131. [Transcribe 13 documentos de 1282 a 1299, do calendario I do ACMon, en galego].
- CAL PARDO, Enrique: *Tumbos de la catedral de Mondoñedo. Tombo Pechado. Transcrición íntegra de sus documentos. Tomos I e II*, Lugo, Deputación Provincial, 2006 e 2007. [Transcrición completa do tombo, do ACMon, escrito durante os últimos anos do XIV e todo o XV, incluíndo documentación entre os anos 1261 e 1525, a maioría en galego, algúns en latín e castelán: 12 do XIII (1261-1289), 104 do XIV (1322-1400), uns 380 do XV (1401-1500), 8 do XVI (1501-1525). Inclúe un índice onomástico, toponímico e de materias. O tomo II é o facsímil completo do tombo].
- CAÑIZARES del REY, Buenaventura: «Nomenclátor de parroquias, lugares, villas y aldeas, que se leen en los documentos medioevales de Lugo», *Lxencia*, 5 (1992), pp. 137-185. [Edición dun orixinal mecanografiado, sen data, que o autor elaborou mentres transcribía a súa colección diplomática conservada en manuscrito no ACLu, inclúe a referencia cronolóxica dos topónimos].
- CAÑIZARES del REY, Ventura: «Fichero “A” de nombres medievales de personas en el archivo de la Catedral de Lugo», *Lxencia*, 8 (1994), pp. 161-190. [Inclúe as referencias cronolóxicas e a función dentro do documento].
- CARRIEDO TEJEDO, Manuel: «Un documento leonés confirmado por Arias II de Mondoñedo (año 977)», *Estudios Mindonienses*, 11 (1995), pp. 205-216. [Non transcribe pero corrixe a datación deste documento, antes fixada en 973, ACLeón].
- CARRIEDO TEJEDO, Manuel: «Noticias biográficas y documentos perdidos de los obispos gallegos durante la primera mitad del s. X», *Estudios mindonienses*, 15 (1999), pp. 683-741. [Rexesta 67 documentos dos anos 904 a 951 referidos a estes bispos, en diferentes tombos e diplomas, con análise da datación].
- CARRIEDO TEJEDO, Manuel: «Cronología de los obispos mindonienses del siglo X», en Manuel J. Recuero Astray, Fátima Díez Platas e Juan M. Monterroso Montero (eds.), *El legado cultural de la Iglesia mindoniense. I Congreso do Patrimonio da Diocese de Mondoñedo*, A Coruña, Universidade, 2000, pp. 235-253. [Referencia os diferentes bispos coa relación dos seus documentos].
- CARRIEDO TEJEDO, Manuel: «Episcopologio Auriense», *Cuadernos de Estudios Gallegos*, 112 (2000), pp. 65-131. [Referencia 59 documentos nos que aparecen os diferentes bispos, do ano 905 ó 1045, en latín, do AHN, AHN (TCelanova), ACS, ACS (Tombo A), AHN (Tombo vello de Lugo), BN, ACLeón, ACAstorga, AHUSC, ACLu. Inclúe as referencias bibliográficas de cada documento].

- CARRIEDO TEJEDO, Manuel: «Locus Sanctus “Arcis Marmoricis” (s. IX-X) et Episcopi Irienses (711-1011)», *Compostellanum*, 45 (2000), 411-615. [É unha transcripción e análise de noticias dispersas sobre os bispos composteláns dese período, en latín. Algunhas xa editadas, ex. do Chronicon Iriense ou da Historia de Santiago de López Ferreiro, e outras do AHN, Tombo A da ACS. Inclúe relación de bispos, cadros xenealóxicos e índice de materias incluíndo cargos e profesións].
- CARRIEDO TEJEDO, Manuel: «Locus Apostolicus (1012-1072), episcopi irienses (1014-1071) et Garsea Rex in Gallecia (1066-1071/1072-1073)», *Compostellanum*, 3-4 (2001), 473-576. [Con rexesto e análise de 178 documentos de 1012 a 1073. É unha transcripción e análise de noticias dispersas, en latín, algunhas xa editadas, ex. do Chronicon Iriense ou da Historia de Santiago de López Ferreiro, e outras do AHN, Tombo A da ACS. Inclúe relación de bispos, cadros xenealóxicos e índice de materias incluíndo cargos e profesións].
- CARRIEDO TEJEDO, Manuel: «Una carta gallega del año 883: ¿redactada por el autor de la Crónica Albeldense?», *Estudios Mindonienses*, 26 (2010), pp. 551-558. [Edita ese documento e fai un estudo crítico e comparativo con outras fontes. Do Tombo A, do ACS, en latín].
- CASTRO, Manuel de: «Los franciscanos de Viveiro y Gómez Pérez das Mariñas», *Estudios Mindonienses*, 5 (1989), pp. 533-587. [En apéndice edita 6 documentos de 1450 a 1538. Do ACSC de Ribadeo, a maior parte en castelán, o resto mestura entre castelán e galego].
- CASTRO, Manuel de e Mª Ángeles DE LA CRUZ: *El monasterio de Santa Clara de Ribadeo. Historia y colección documental*, Ferrol, Publicacións de Estudios Mindonienses e Caixa Galicia, 1988. [No apéndice documental editan 17 documentos dos anos 1483 a 1629: 3 do s. XV (transcritos por José García Oro), 11 do XVI, 3 do XVII. Do ASCRibadeo, en castelán].
- CASTRO ÁLVAREZ, Carlos de: «Una nueva interpretación del privilegio de Pedro I, de 1364, concedido a Fernán Pérez III, más conocido como “O Bo”», *Cátedra. Revista eumesa de estudios*, 12 (2005), pp. 261-285. [No apéndice documental inclúe dúas edicións do documento, e a dunha confirmación que os Reis Católicos fixeron dos privilexios reais á casa de Andrade, insertando os privilexios de Henrique II de 1371 e 1373; do ADA e RAH, en castelán].
- CASTRO ÁLVAREZ, Carlos de e Juan Carlos VÁZQUEZ ARIAS: *La iglesia de Santiago de Pontedeume. Historia y patrimonio artístico*, A Coruña, Deputación da Coruña, 2003. [Dentro da colección documental inclúe a transcripción parcial de 2 documentos medievais, de 1363 e 1406, en galego, do AHN].
- CASTRO CORREA, Ainoa: «Fuentes bibliográficas para el estudio de la documentación altomedieval gallega», *Corpus Documentale Latinum Gallaeciae*, 2009, na rede en: http://corpus.cirp.es/codolga/publicacions_principal.html.
- CASTRO CORREA, Ainoa e Ricardo PICHEL GOTÉRREZ: «El Cartulario de Caaveiro y el proceso de cartularización en Galicia: nueva documentación altomedieval sobre el Monasterio de San Xoán de Caaveiro», *Cátedra. Revista eumesa de estudios*, 18 (2011), pp. 229-284. [Inclúe a edición de 12 documentos de 1099 a 1247, en latín, pertencentes a un cartulario inédito do mosteiro de San Xoán de Caaveiro (custodiado na Biblioteca de Catalunya). Inclúe análises codicolóxica, paleográfica e filolóxica, criterios de edición e fotografías de todos os documentos].
- CAVERO DOMÍNGUEZ, Gregoria e Santiago DOMÍNGUEZ SÁNCHEZ: *Colección documental de la catedral de Astorga. III (1300-1499)*, León, Centro de Estudios e Investigación «San Isidoro»-Caja España de Inversiones-Archivo Histórico Diocesano de León, 2000. [Achegan 737 documentos, moitos só en rexesto: 371 do s. XIV, 366 do XV; do

- ACAstorga, AHN, BNE, AHV e Biblioteca do Palacio de Oriente. Inclúe índices de persoas, de lugares e de institucións].
- CAVERO DOMÍNGUEZ, Gregoria e Encarnación MARTÍN LÓPEZ: *Colección documental de la catedral de Astorga. I (646-1126)*, León, Centro de Estudios e Investigación «San Isidoro»-Caja España de Inversiones-Archivo Histórico Diocesano de León, 1999. [Achegan 628 documentos, moitos só en rexesto: 1 do VII, 7 do IX, 181 do X, 302 do XI, 137 do XII; do ACAstorga, AHN, BNE e Biblioteca do Palacio de Oriente. Inclúe índices de persoas, de lugares e de institucións].
- CAVERO DOMÍNGUEZ, Gregoria e Encarnación MARTÍN LÓPEZ: *Colección documental de la catedral de Astorga. II (1126-1299)*, León, Centro de Estudios e Investigación «San Isidoro»-Caja España de Inversiones-Archivo Histórico Diocesano de León, 2000. [Achegan 886 documentos, moitos só en rexesto: 335 do XII, 551 do XIII, en latín e castelán; do ACAstorga, AHN, BNE, AHV e Biblioteca do Palacio de Oriente. Inclúe índices de persoas, de lugares e de institucións].
- CAVERO DOMÍNGUEZ, Gregoria, César ÁLVAREZ ÁLVAREZ e Jose Antonio MARTÍN FUERTES: *Colección documental del Archivo Diocesano de Astorga*, León, Caja España de Inversiones-Archivo Histórico Diocesano de León, 2001. [Achegan 515 documentos, moitos só en rexesto, dos anos 918 ó 1499: 1 do s. X, 35 do XII, 86 do XIII, 63 do XIV e 330 do XV; do ADAstorga, en latín e castelán a maior parte. Inclúe índices de persoas, de lugares e de institucións].
- CEPEDA FANDIÑO, Antonio: «Informacións medievais sobre Melide: o chamado «Tombo arzobispal» do Arquivo Histórico Diocesano de Santiago», *Boletín do Centro de Estudios Melidenses*, 9 (1995), pp. 12-17. [Transcribe os folios e pasaxes referidos á zona de Melide no tomo, que é o Tombo vermello editado por RODRÍGUEZ GONZÁLEZ 1995; do AHDS, en galego e en castelán].
- CODOLGA = José Eduardo LÓPEZ PEREIRA (dir.): *Corpus Documentale Latinum Gallaeciae*, Santiago de Compostela, Xunta de Galicia, Centro Ramón Piñeiro para a educación en Humanidades, <<http://corpus.cirp.es/codolga>>.
- COHEN, Rip: *500 Cantigas d'amigo*. Edición crítica, Porto, Campo das Letras, 2003. [Edición de 500 cantigas de 88 poetas, compostas entre 1220 e 1350].
- COMESAÑA MARTÍNEZ, Mª Ángela: *O tomo do Hospital e Ermida de Santa María do Camiño de Pontevedra*, Pontevedra, Museo de Pontevedra, 1995. [Edita o tomo, con 55 documentos, dos anos 1388 a 1596: 3 do XIV, 30 do XV, 22 do XVI. Do MPontevedra, a maioría en galego, algún en castelán. Inclúe índices antroponímico e toponímico].
- CORREA ARIAS, José Francisco: *Fernán Pérez de Andrade, o Bóo*, Noia, Toxosoutos, 2004. [No apéndice documental inclúe 16 documentos e referencia 7 máis, entre os anos 1223 e 1393: 2 do s. XIII, o resto do XIV; un en latín, o resto en galego e castelán. Do ARG, ACMon, AH Salazar, AHDS, AHN, AMFerro, RAG, moitos xa editados antes].
- COTARELO, Armando: *Alfonso III, el Magna. Último rey de Oviedo y primero de Galicia*, Madrid, 1992. [Reproducción facsimilar da edición de 1933]. [Inclúe un apéndice documental con 16 documentos, dos anos 854 ó 910, do AHN, RAH, ACOviedo e ACL León, en latín. Inclúe unha listaxe de documentos expedidos por Afonso III].
- CRUZ COELHO, María Helena da: *O mosteiro de Arouca. Do século X ao século XIII*, Coímbra, Universidade de Coímbra, 1988 (1^a ed. 1977). [Edita 251 documentos dos anos 956 ó 1226: 2 do s. X, 4 do XI, 174 do XII e 70 do XIII, do ANTI, en latín. Transcribe tamén os índices do *Livro de d. Maior Martins*, con documentos dos anos 943 ó [1279]. Inclúe índices xerais de nomes e materias].
- CRUZ HERRANZ, Luis Miguel de la: «Bibliografía del Archivo Histórico Nacional», *Boletín ANABAD*, XLVI (1996), pp. 359-414.

- CRUZ HERRANZ, Luis Miguel de la: «La organización de los fondos del Archivo Histórico Nacional (1866-1987)», *Boletín ANABAD*, XLVI, n° 1 (1996), pp. 63-94.
- CUEVA, Fray Benito de la: *Historia de los monasterios y prioratos anejos a Celanova*. Edición, notas e índices por Mª Teresa GONZÁLEZ BALASCH, Granada, Universidad de Granada, 1991. [Reedición da *Historia* escrita na 1ª metade do s. XVII, que inclúe transcricións de documentación medieval relacionada, en latín, galego e castelán].
- CUEVA, Fray Benito de la: *Celanova ilustrada y Anales de san Rosendo*. Edición, bibliografía e notas por Miguel Ángel GONZÁLEZ GARCÍA, José Ramón HERNÁNDEZ FIGUEIREDO e Miguel Ángel PEREIRA SOTO, Ourense, Duen de Bux, 2007. [Reedición do estudo de comezos do s. XVII, que incluía transcricións de extractos de documentación referida ó santo e ó mosteiro. Inclúe un índice de “cosas notables”, fundamentalmente persoas e institucións e lugares].
- DAVIÑA SÁINZ, Santiago: «El monasterio de las Cascas (Betanzos)», *Anuario Brigantino*, [I] 21 (1998), pp. 77-102; [II] 22 (1999), pp. 135-148; [III] 23 (2000), pp. 151-160; [IV] 24 (2001), pp. 117-138; e [V] 25 (2002), pp. 103-150. [Transcribe o Tombo, conservado na RAG, maiormente son rexestos (moi completos), pois o Tombo é un índice do arquivo, iniciado en 1647 con engadidos ata fins do XVIII, algunhas transcricións completas e mesmo traducións antigas de documentos latinos, desde o ano 1122. En latín, galego e castelán, con moita riqueza toponímica].
- DAVIÑA SÁINZ, Santiago: «Los Primeros fueros de La Coruña», *Nalgures*, 1 (2004), pp. 19-105. [Transcribe varios documentos, foros dados á cidade entre entre 1164 e 1208 por Fernando II e Afonso IX, a través de varios traslados posteriores copiados no libro de asentos da Cofradía dos Cregos de Tódolos Santos da Coruña, do AHDS, en galego e castelán. Inclúe rexestos e referencias a outros textos relacionados, do AHN, RAG, AHM da Coruña e ACLeón].
- DAVIÑA SÁINZ, Santiago: «Tumbo del convento dominico de Santa Marta de Ortigueira (I)», *Nalgures* 4 (2007), pp. 49-164, http://estudioshistoricos.com/articulo/sds/sds_04.htm. [Vid. infra na referencia á Parte II].
- DAVIÑA SÁINZ, Santiago: «Tumbo del convento dominico de Santa Marta de Ortigueira (II)», *Nalgures* 5 (2009), pp. 77-163. [Estuda, rexesta e transcribe este libro de facenda comezado en 1774, en castelán. Ten referencias a documentos baixomedievais e copia ou extracta ó final 30 documentos “antiguos” entre 1359 e 1430, a grande maioría en galego. Do ARG].
- DAVIÑA SÁINZ, Santiago e Ismael VELO PENSADO: *Os primeiros foros da Coruña*, A Coruña, Pernas Edicións, 2002. [Editan os foros da Coruña segundo a copia dun libro de asentos da Cofradía dos Cregos de Tódolos Santos da Coruña, do AHDS, en galego. Os orixinais son de fins do XII, trasladados en 1336, estes no 1545 e copiados en 1615].
- DEAÑO GAMALLO, Carlos A.: *Ribadavia y su comarca en la Baja Edad Media*, Sada, Edicións do Castro, 2004. [Achea un apéndice documental con 27 documentos entre o ano 1337 e 1476: 9 do s. XIV e 18 do XV. En galego, do AHN, ACOu, AHPOu, referentes a varios mosteiros: Melón, Oseira, San Clodio, Acibeiro e San Martiño de Afora de Santiago, e ás Ordes de San Xoán e do Santo Sepulcro].
- DÍAZ DE BUSTAMANTE, José Manuel e José Eduardo LÓPEZ PEREIRA: «El Acta de Consagración de la Catedral de Santiago: Edición crítica y estudio», *Compostellanum*, 35 (1990), pp. 377-400. [Edición das distintas versións deste texto e estudo das súas características e transmisión. O orixinal é de fins do IX, non conservado. Da BNE, AHN e textos impresos da Idade Moderna. En latín e tamén achegan unha tradución de 1610 ó castelán].

- DÍAZ Y DÍAZ, Manuel C.: *Visiones del Más Allá en Galicia durante la Alta Edad Media, Santiago de Compostela*, 1985. [Edita unha selección de textos, nos orixinais latinos en tradución ó castelán. Son visións de monxes de fins do s. VII, visións da raíña Godo, do bispo iriense Gundesindo, a viaxe á Illa do Paraíso de Trezenzonio, o Santiago cabaleiro e a reconquista de Coímbra e as Milagres de San Rosendo. Inclúe un índice de textos e escritores citados e un índice de nomes].
- DÍAZ Y DÍAZ, Manuel C.: «El testamento monástico de San Rosendo», *Historia, Instituciones, Documentos*, 16 (1989), pp. 47-102. [Estuda e edita o documento (ano 977) segundo a copia do Tombo de Celanova (s. XII), do AHN, en latín].
- DÍAZ Y DÍAZ, Manuel C. et al.: «La *Epistola Leonis pape de translatione sancti Iacobi in Galliciam*», *Compostellanum*, 43 (1998), pp. 517-568. [Edición crítica do documento con estudo das características, tradición documental e as súas diferentes versións].
- DÍAZ Y DÍAZ, Manuel C. e colaboración de Mª Araceli GARCÍA PIÑEIRO e Pilar del ORO TRIGO: *El Códice Calixtino de la catedral de Santiago. Estudio codicológico y de contenido*, Santiago de Compostela, Centro de Estudios Jacobeos, 1988. [Amplio estudo do códice, sen a súa edición].
- DÍAZ Y DÍAZ, Manuel C., Mª Virtudes PARDO GÓMEZ, Daría VILARIÑO PINTOS e José CARRO OTERO (eds.): *Ordoño de Celanova. Vida y milagros de san Rosendo*, A Coruña, Fundación “Pedro Barrié de la Maza”, 1990. [Edición bilingüe latín-castelán do orixinal do s. XII e XIII. Inclúe un apéndice de textos complementarios con, entre outros, 7 documentos referentes a Celanova dos anos 935 a 1007, do AHN].
- DÍAZ FERNÁNDEZ, Xosé María: «O arquivo», en Xosé Manuel García Iglesias (dir.), *A Catedral de Santiago de Compostela*, Laracha, Xuntanza editorial, 1993, pp. 429-457. [Historia e descrición dos fondos do arquivo].
- DIEGO RODRÍGUEZ, Natividad de: «Fondos monásticos en el Archivo Histórico Nacional», en Agustín Hevia Ballina (ed.): *Memoria Ecclesiae VI. Órdenes monásticas y archivos de la Iglesia (I): Santoral Hispano-Mozárabe en España. Actas del IX Congreso de la Asociación celebrado en Oviedo-Valdediós (13 al 16 de septiembre de 1993)*, Oviedo, Asociación de Archiveros de la Iglesia en España, 1995, pp. 49-78. [Inclúe unha relación de lugares con mosteiros con documentación no AHN].
- DIEGUEZ GONZALEZ, Júlio: *Galego-português lucu-auriense: resultados aj (<ajj), aw (<aaw) e umba antiga ditongaçom do ã (>ja) e õ (>wa) tónicos*, Santiago de Compostela, 2001. [Inclúe un apéndice con 4 documentos, en galego, dos anos 1267 a 1309, do AHN (Samos), AA, AHPOu. Achega fotografías dos documentos].
- DIEGUEZ GONZALEZ, Júlio: *O patronímico na onomástica pessoal dos documentos notariais galegos e portugueses da Baixa Idade Média (1250-1500)*. Tese de doutoramento inédita, Santiago de Compostela, Universidade de Santiago, 2002. [Inclúe apéndices coas referencias documentais da onomástica analizada, todas fontes editadas, achegando para algunhas propostas de desenvolvemento de abreviaturas distintas da da edición utilizada].
- DIEGUEZ GONZALEZ, Júlio: *A ditongaçom de /ě/ e /ǫ/ breves na Galiza oriental*, Santiago de Compostela, 2003. [Inclúe un apéndice coa edición de 6 documentos, de 1273 a 1306, do AHN (Oia, Samos) e do ACOu, en galego. Achega fotografías dos documentos].
- DIEGUEZ GONZALEZ, Júlio: «Ditongaçom de breves na Galiza: novos testemuños documentais», en Ana Isabel Boullón Agrelo, Xosé Luís Couceiro Pérez e Francisco Fernández Rei (ed.), *As tebras alumeadas. Estudos filolóxicos ofrecidos en homenaxe a Ramón Lorenzo*, Santiago de Compostela, Universidade, 2005, pp. 127-139. [Edita 5 documentos, dos anos 1299, 1325, 1329, 1337 e 1406. Do AHPOu e AHN, en galego].

- DIEGUEZ GONZALEZ, Júlío: *Corpus de documentos notariais medievais (1250-1350)*, Santiago de Compostela, Departamento de Filoloxía Galega, USC, 2007. [Edición paleográfica de 92 documentos entre os anos 1250 e 1347, do AA, AHN, AHPO, ACOu, AHUSC, ACMon, dos mosteiros de Oia, Montederramo, San Martiño de Castañeira, Ramirae, Oseira, Samos, Santa Clara de Allariz, San Estevo e Santa Cristina de Ribas de Sil, Sobrado de Trives, Meira, Pedroso, Rocas, Melón e dos Cabidos das catedrais de Santiago e de Ourense, 58 inéditos. Aínda que o editor se refire a documentos do *espazo periférico da Língua Portuguesa* e fala de *romanzo e escrita portuguesa*, o feito é que os documentos están escritos deles en latín (máis ou menos romanceado), deles en galego. Con índices de scriptores e notarios].
- DIEGUEZ GONZALEZ, Júlío: «Roy Queymado num documento notarial do século XIII», en Esther Corral Díaz, Lidia Fontoira Surís e Eduardo Moscoso Mato (eds.), *A mi dízen quantos amigos ey. Homenaxe ao profesor Xosé Luís Couceiro*, Santiago, Universidade de Santiago de Compostela, 2008, pp. 121-128. [Edita 1 documento de 1297, do AHN, en galego, onde aparece citado este trobador].
- DOMÍNGUEZ SÁNCHEZ, Santiago: *Documentos de Clemente IV (1265-1268) referentes a España*, León, Universidad de León, 1996. [209 documentos, en latín, de máis de trinta arquivos, destacando entre eles o Arquivo Secreto Vaticano. Inclúe índices de persoas e de lugares].
- DOMÍNGUEZ SÁNCHEZ, Santiago: *Documentos de Gregorio X (1272-1276) referentes a España*, León, Universidad de León, 1997. [222 documentos en latín, algúns conservados en arquivos galegos, ACOu e ACS. Inclúe índice de persoas e de lugares].
- DOMÍNGUEZ SÁNCHEZ, Santiago: *Documentos de Nicolás III (1277-1280) referentes a España*, León, Universidad de León, 1999. [166 documentos, en latín e castelán. Inclúe índices de persoas e de lugares].
- DOMÍNGUEZ SÁNCHEZ, Santiago: *Colección documental del monasterio de Santa María de Carbajal (1093-1461)*, León, Centro de Estudios e Investigación San Isidoro, 2000. [Edita 275 documentos, 21 só en rexestos: 2 do s. XI, 76 do XII, 126 do XIII, 59 do XIV, 12 do XV, en latín, castelán e diversos romances e híbridos. Inclúe índices onomástico, toponímico e de materias, institucións, cargos e oficios].
- DOMÍNGUEZ SÁNCHEZ, Santiago: *Documentos de Gregorio IX referentes a España*, León, Universidad de León, 2004. [999 documentos en latín, algúns conservados en arquivos galegos, ACLu e ACS. Inclúe índices de persoas, lugares e materias, institucións, cargos e oficios].
- DOMÍNGUEZ SÁNCHEZ, Santiago: *Documentos de Bonifacio VIII (1294-1303) referentes a España*, León, Universidad de León, 2006. [1044 documentos en latín, algúns conservados no ACMon, pero con máis referencias a máis lugares de Galicia. Inclúe índices de persoas, de lugares e de materias, institucións, cargos e oficios ademais dun índice alfabético de “Incipts”].
- DOMÍNGUEZ SÁNCHEZ, Santiago: *Documentos de Nicolás IV (1288-1292) referentes a España*, León, Universidad de León, 2009. [727 documentos en latín, algúns conservados en arquivos galegos, ACSC de Allariz. Inclúe índices de persoas, lugares e materias, institucións, cargos e oficios].
- DOMÍNGUEZ DEL VAL, Ursicino: *Martín de Braga. Obras completas. Versión castellana, edición y notas*, Madrid, Fundación Universitaria Española, 1990. [Edición en castelán das obras de san Martiño, do s. VI, en latín].
- DONO LÓPEZ, Pedro: *Colección de documentos en pergamino do mosteiro de Santa Comba de Naves. Introducción, edición e índices*, Tese de doutoramento, Santiago de Compostela, Universidade de Santiago de Compostela, 2010. [Inclúe a transcripción de 292 pergameos, de 1155 a 1547: 9 do s. XII, 70 do XIII, 64 do XIV, 123 do XV, 25 do

- XVI. Do ACOu, AHN e AHPOu, 63 en latín, 163 en galego, 37 en castelán e o resto con distintos niveis de hibridación. Anexo con 3 documentos que non son de Santa Comba de Naves, anos 1433 a 1473, en galego, e 2 documentos en papel editados por Ferro Couselo, dos anos 1414 e 1505, en galego. Achega catálogo de documentos perdidos, índices de pergameos, de documentos, antroponímico e toponímico].
- DOPICO BLANCO, Fernando: «Pequena cala na documentación da carpeta 492 de Caaveiro», *Cátedra. Revista eumesa de estudos*, 4 (1997), pp. 121-126. [Catálogo e transcripción incompleta de 5 documentos dos anos 1314 a 1404, 4 en galego e 1 en castelán, do AHN].
- DURO PEÑA, Emilio: *Documentos da catedral de Ourense*, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 1996. [Rexesta 500 documentos, dos cales transcribe case a totalidade, entre os anos 888 e 1289 (3 do s. X, 19 do XI, o resto do XIII), do ACOu, a grande maioría en latín. Os índices están nun volume á parte: onomástico, de oficios, cargos, dignidades e alcumes, toponímico, de materias e xeral cronolóxico].
- DURO PEÑA, Emilio: *Documentos da catedral de Ourense [Índices]*, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 1996. [Inclúe os índices dos 500 documentos editados noutro volume: onomástico, de oficios, cargos, dignidades e alcumes, toponímico, de materias e xeral cronolóxico].
- DUTTON, Brian e Joaquín GONZÁLEZ CUENCA (eds.): *Cancionero de Juan Alfonso de Baena*, Madrid, Visor Libros, 1993. [Edición completa do cancionero, recopilación de poesía feita para o rei Xoan II ca. 1430, recollendo obras de 56 poetas de fins do XIV e do XV, en galego e castelán, conservado na BNParís. Inclúe un índice dos primeiros versos e un de palabras e nomes propios].
- ECHÁNIZ SANZ, María: *El monasterio femenino de Sancti Spíritus de Salamanca. Colección diplomática (1268-1400)*, Salamanca, Universidad, 1993. [Edita 91 documentos: 39 do XIII, 52 do XIV; do AHN, en latín, en castelán e algúns en galego. Inclúe índice toponímico e onomástico].
- ENJO BABÍO, Ascensión e Beatriz LÓPEZ MIRA: «La biblioteca del monasterio de San Clodio en la desamortización de Mendizábal», en *IX Centenario de la Orden Cisterciense. Actas. II Congreso Internacional sobre el Císter en Galicia y Portugal, Ourense 1998*, Zamora, Ed. Monte Casino, 1999, vol. 1, pp. 265-303. [Listaxe dos libros que tiña a biblioteca do mosteiro en 1836].
- ENJO BABÍO, Juan e Gloria DE ANTONIO RUBIO: «Ordenanzas municipales de Ourense en el siglo XV: estudio introductorio», *Cuadernos de Estudios Gallegos*, 119 (2006), pp. 209-228. [Estudo das ordenanzas: as primeiras de 1432 e algunha de comezos do XVI; con algunha cita textual e referencia ós distintos libros de ordenanzas e ó aspecto que ordenan. Do AHPOu, en galego as do s. XV].
- ENRÍQUEZ PARADELA, Mª Carmen: *Colección diplomática del monasterio y convento de Santo Domingo de Ribadavia*. Anexo 8 do *Boletín Auriense*, Ourense, Museo Arqueolóxico Provincial, 1987. [Contén 32 documentos dos anos 1271 ó 1762: 2 do s. XIII, 6 do XIV, 19 do XV, 3 do XVI, 1 do XVII e 1 do XVIII. A maioría en galego, algún en latín e en castelán, do AHPOu, ACOu e do AHN. Inclúe un índice onomástico e un de lugares e varias fotografías dos documentos].
- FABEIRO GÓMEZ, Manuel: *Páxinas históricas de Muros*, Noia, Toxosoutos, 1997. [Achega a transcripción de 3 documentos dos anos 1435, 1440 e 1476 (en extractos), en galego. Inclúe fotografías de dous dos documentos, que deben ser de colección particular].
- FALQUE REY, Emma (ed.): *Historia Compostellana*, Tvrnholti, Brepols, 1988. [Edición do texto orixinal en latín, o estudo está en inglés. Inclúe índices de persoas, lugares, citas bíblicas e de autores].

- FALQUE REY, Emma (ed.): *Historia Compostelana*, Madrid, Akal, 1994. [Tradución do orixinal latino do s. XII. Inclúe índices de persoas e de lugares].
- FALQUE REY, Emma (ed.): *Lvcae Tvdensis. Chronicon mvndi*, Turnhout, Brepols, 2003. [Edición desta obra historiográfica escrita polo bispo Lucas de Tui nas décadas de 1230-40, conservada en varios manuscritos posteriores. Inclúe índices de persoas, lugares, citas bíblicas e de autores e obras].
- FALQUE REY, Emma (ed.): *Lvcae Tvdensis. De alter vita*, Turnhout, Brepols, 2009. [Edición do tratado escrito polo bispo Lucas de Tui sobre os anos 1235 e 1237, conservado en copia do s. XVI, na BNE. Inclúe índices de persoas, lugares e citas bíblicas].
- FARIÑA BUSTO, Francisco: «Notas documentais encol do convento de San Francisco de Ourense», *Boletín Auriense*, 26 (1996), pp. 145-154. [Non ten transcricións, pero si moitas referencias a documentos. Sobre todo documentos da Idade Moderna, os medievais proceden de transcricións xa publicadas].
- FERNÁNDEZ CATÓN, José María: «El llamado Tombo Colorado y otros códices de la iglesia Compostelana. Ensayo de reconstrucción», *Archivos leoneses*, T. XLV, 87-88 (1990), pp. 9-291 = *El llamado Tombo Colorado y otros códices de la iglesia Compostelana. Ensayo de reconstrucción*, León, Centro de Estudios e Investigación «San Isidoro» (CSIC-CECEL)-Archivo Histórico Diocesano, 1990. [Estudo codicolóxico e edición do 117 documentos do códice, dos anos 804-1185: 20 do IX, 39 do X, 25 do XI e 33 do XII. Son privilexios reais dúplices case todos do Tombo A de Santiago, collidos dun manuscrito da Biblioteca Capitular de Sevilla, en latín. Inclúe índices toponímico e onomástico, que non aparecen na edición en libro].
- FERNÁNDEZ CATÓN, José María: «La Curia Regia de León de 1188 y sus «Decreta» y Constitución», *El Reino de León en la Alta Edad Media. Tomo IV. La monarquía (1109-1230)*, León, 1993, pp. 351-532. [Achega a edición dos *decreta* no texto latino e tradución ó castelán, conservados en diversas copias; de dous mandatos tamén de Afonso VII: un de [1193-1217], do ACZamora, e outro de [1194-95], do ACOu; da constitución de 1188, do ACOu; e da constitución de 1194, do ACOu. Inclúe imaxes dalgúns documentos].
- FERNÁNDEZ CATÓN, José María: *Index Verborum de la documentación medieval leonesa. III. Archivo Catedral de León (775-1300)*, León, Centro de Estudios e Investigación «San Isidoro»-Caja España de Inversiones-Archivo Histórico Diocesano, 2002 (2 vol.). [Son os índices de palabras de toda a colección documental da catedral de León, editada en varios volumes. Inclúe a cronoloxía dos documentos da colección e correspondencia entre documentos, datas e fondos documentais].
- FERNÁNDEZ CATÓN, José María: *Catálogo del Archivo Histórico Diocesano de León. III. Fondo documental del Real Convento de San Marcos de León y su provincia. Priorato de la Orden de Santiago. 1*, León, Centro de Estudios e Investigación «San Isidoro»-Caja España de Inversiones-Archivo Histórico Diocesano, 2006. [Rexesta 40 documentos medievais: 15 do XIII, 6 do XIV, 19 do XV, varios galegos, seguindo con moita documentación ata o século XVIII].
- FERNÁNDEZ CATÓN, José María, Manuel C. DÍAZ Y DÍAZ, José Manuel RUÍZ ASENCIO, José R. MORALA RODRÍGUEZ, José A. FERNÁNDEZ FLÓREZ e José M. DÍAZ DE BUSTAMANTE: *Documentos de la Monarquía leonesa. De Alfonso III a Alfonso VI*, León, 2006. [Editan 25 documentos do ano 904 ó 1103, en latín, do AHN, Instituto Valencia de Don Juan, ACAstorga, ACLugo, AHDLeón, ACPalencia, ACBurgos, ACToledo, ACOviedo, AMunicipal de Burgos. Inclúe índice de persoas e índice de lugares e un index verborum incluíndo a onomástica, e unha carpeta cos facsímiles].
- FERNÁNDEZ CATÓN, José María (dir.), Emilio SÁEZ SÁNCHEZ, Carlos SÁEZ, José Manuel RUIZ ASENCIO, José María FERNÁNDEZ CATÓN, José Antonio MARTÍN FUERTES,

- Mauricio HERRERO JIMÉNEZ, César ALVAREZ ALVAREZ, Agapito FERNÁNDEZ ALONSO, José María FERNÁNDEZ DEL POZO, Vicente GARCÍA LOBO: *Colección documental del Archivo de la Catedral de León*, León, Centro de Estudios e Investigación “San Isidoro”, 1987-1999. [En 14 volumes achegan a documentación medieval: vol. 1: 775-952, vol. 2: 953-985, vol. 3: 986-1031, vol. 4: 1032-1109, vol. 5: 1109-1187, vol. 6: 1188-1230, vol. 7: apéndices e índices, vol. 8: 1230-1269, vol. 9: 1269-1300, vol. 10: obituarios medievais, vol. 11: 1301-1350, vol. 12: 1351-1474, vol. 13: 1474-1534, vol. 14: Libros de contas (ss. XV e XVI)].
- FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Adolfo: *O mosteiro feminino de San Miguel de Bóveda na Idade Media. Estudo histórico e colección documental (séculos XII-XV)*, Noia, Toxosoutos, 2005. [Edita 53 documentos dos anos 1121 ó 1482: 4 do s. XII, 4 do XIII, 20 do XIV, 25 do XV. Do ACOu, AHPOu e AHN, a maioría en galego, algún en latín, un en castelán. Inclúe índices antroponímico e toponímico].
- FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Xosé: «O misal lucense, singular texto litúrxico do arquivo da catedral», *Lxcensia*, 6 (1993), pp. 71-84. [Análise dun códice do ACLu, dos séculos XIII-XIV, en latín].
- FERNÁNDEZ PÉREZ, Sonia M.: «Estudio histórico artístico del monasterio de San Salvador de Bergondo en la Edad Media», *Anuario Brigantino*, 24 (2001), pp. 379-412. [No apéndice edita 1 documento de 1218, do AHN, en latín].
- FERNÁNDEZ RODRÍGUEZ, Manuel: *Toronium. Aproximación a la historia de una tierra medieval, Cuadernos de Estudios Gallegos*, anexo 31, Santiago de Compostela, 2004. [No apéndice documental edita 19 documentos dos anos 1097 ó 1406: 1 do XI, 6 do XII, 5 do XIII, 6 do XIV e 1 do XV. 9 en castelán, 7 en galego, 3 en castelán, do AHN, Biblioteca Nacional de París, ACTui e AHPOu. Inclúe índices onomástico e toponímico e unha relación de notarios de Toroño co rexesto dos seus documentos].
- FERNÁNDEZ SALGADO, Antonio: *Documentación medieval de San Bieito do Campo*, Memoria de licenciatura inédita, Universidade de Santiago de Compostela, 1999. [Transcribe 56 documentos de 1345 ó 1516, en galego 51, 6 en castelán con galeguismos (1495-1516). Son documentos xa editados antes por Fernández de Viana, agora cunha perspectiva diferente, é un caderno cosido no s. XVI con 25 dobres folios de pergameo, do AHUSC. Inclúe índice de antropónimos e índice de topónimos, glosario de formas en castelán e glosario de formas en galego e os signos notariais].
- FERNÁNDEZ SUÁREZ, Gonzalo Francisco: *La nobleza gallega entre los siglos XIV y XV. Los Sarmiento, condes de Ribadavia*, Tese de Doutoramento, Universidade de Santiago, 2002. [Ver publicación no 2002].
- FERNÁNDEZ SUÁREZ, Gonzalo Francisco: *La nobleza gallega entre los siglos XIV y XV. Los Sarmiento, condes de Ribadavia*, Santiago de Compostela, *El Eco Franciscano*, 2002. [Inclúe un apéndice documental con 56 documentos entre os anos 1382 e 1519: 3 do XIV, 48 do XV e 5 do XVI. En castelán a maioría, en galego 4, do Arquivo Ducal Medinaceli. Inclúe índice onomástico e toponímico].
- FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, José Ignacio: «Dos documentos singulares para la historia del arte medieval gallego y para la terminología feudal», *Cuadernos de Estudios Gallegos*, 102 (1987), pp. 57-63. [Son de 1182 e 1304, do AHN, en latín].
- FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, José Ignacio: «Documentación monástica en el Tumbo C de la Catedral de Santiago», *Historia, Instituciones, Documentos*, 16 (1989), pp. 233-254. [Edita 23 documentos, dos anos 1169 a 1313: 8 do s. XII, 10 do XIII e 5 do XIV. Do ACS].
- FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, José Ignacio: «Las fuentes documentales gallegas de la Edad Media», *Museo de Pontevedra*, 43 (1989), pp. 1-7. [É unha breve reflexión -que non listaxe- sobre o asunto].

- FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, José Ignacio: «Documentos sobre peregrinos gallegos a Jerusalén en la Edad Media», *Estudios Mindonienses*, 7 (1991), pp. 405-421. [Transcribe 17 documentos dos anos 1133 a 1246. Do AHN e ACS, en latín].
- FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, José Ignacio: «Nuevos documentos del monasterio de San Xián de Moraima», *Historia, Instituciones, Documentos*, 19 (1992), pp. 161-170. [Edita 4 documentos, dos anos 1152 a 1346. Do AA, en latín, galego e castelán].
- FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, José Ignacio: *Colección Diplomática del monasterio de Santa María de Ferreira de Pantón*, Lugo, Deputación Provincial, 1994. [Transcribe 223 documentos, do ano 962 ó 1528: 1 do s. X, 3 do XI, 6 do XII, 19 do XIII, 55 do XIV, 130 do XV, 8 do XVI, a maioría do Arquivo do mosteiro de Ferreira, algúns do ARG, a maior parte en galego].
- FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, José Ignacio: *El tumbillo de San Bieito do Campo*, Granada, Universidad de Granada, 1995. [Transcribe o tombo, comezado a fins do XIV e rematado a comezos do XVI, con 56 documentos do ano 1345 a 1516: 10 do XIV, 42 do XV e 4 do XVI. Do AHUS, en galego agás os 6 últimos, en castelán. Inclúe índices de correspondencias, de documentos, onomástico e socioprofesional e toponímico].
- FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, José Ignacio: «Más documentos monásticos del Tumbo C de la Catedral de Santiago», *Cistercium: Revista cisterciense*, 208 (1997) (Homenaje al P. Damián Yañez Neira), pp. 371-378. [Transcribe 4 documentos dos anos 1202 a 1313, en latín].
- FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, José Ignacio: «Ensalada de documentos de la catedral de Lugo del siglo XIII», *Escritos dedicados a José María Fernández Catón*, León, Centro de Estudios e Investigación «San Isidoro», Caja España de Inversiones, Archivo Histórico Diocesano, 2004, vol. I, pp. 477-491. [Transcribe 10 documentos dos anos 1201 ó 1264, 7 en latín, 3 en galego, do AHN].
- FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, José Ignacio: «Más notas sobre el “Tumbo viejo” de Lugo», *Acta Historica et Archeologica Medievalia*, 25 (2003-2004), pp. 593-604. [Transcribe 1 documento: doazón de Vermudo II á Igrexa de Lugo, ano 998, do AHN, en latín].
- FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, José Ignacio: «Cinco documentos del notario compostelano Domingo Pérez», en M^a del Val González de la Peña (coord.), *Estudios en Memoria del Profesor Dr. Carlos Sáez*, Alcalá de Henares, Universidad, 2007, pp. 319-325. [Edita 5 documentos dos anos 1262 a 1292, do ACS, en latín].
- FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, José Ignacio: «A documentación galega no século XIII: aspectos paleográficos e diplomáticos», en Ana Isabel Boullón Agrelo (ed.), *Na nosa lingoage galega. A emerxencia do galego como lingua escrita na Idade Media*, Santiago, Consello da Cultura Galega, ILG, 2007, pp. 69-91. [Inclúe fotografías de documentos como mostra dos diferentes tipos caligráficos].
- FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, José Ignacio: *Colección diplomática do mosteiro de San Pedro de Vilanova de Dozón*, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 2009, na rede http://consellodacultura.org/mediateca/extras/recompilacion_dozon.pdf. [Edita 254 documentos (algúns só en rexesto) dos anos 1082 a [1504]: 5 do s. XI, 35 do XII, 35 do XIII, 82 do XIV, 97 do XV. Do AHN, AA, ACOu, AHUS e MPo, en latín, galego e castelán. Inclúe índice de rexestos, onomástico, toponímico, socio-profesional e de materias].
- FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, José Ignacio e Mª Teresa GONZÁLEZ BALASCH: «Documentos sobre derechos y posesiones de la iglesia compostelana en tierras portuguesas en los Tumbos B y C y en el Tumbillo de Concordias de la catedral de Santiago», *Cuadernos de Estudios Medievales y Ciencias y Técnicas Historiográficas*, 17 (1992),

- pp. 359-397. [Editan 28 documentos dos anos 1174 a 1363; en galego están 8 documentos de 1288 a 1363, o resto en latín. Ten índice toponímico, índice antroponímico e índice socio-profesional].
- FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, José Ignacio e Mª Teresa GONZÁLEZ BALASCH: «El Tombo de San Juan de Caaveiro», en *El monasterio de San Juan de Caaveiro*, A Coruña, Deputación Provincial, 1999, pp. 95-401. [Edición completa e revisada do Tombo, escrito a comezos da segunda metade do s. XII, que inclúe 272 documentos dos anos 714 ó 1262: 1 do s. VIII, 1 do IX, 6 do X, 15 do XI, 143 do XII, 99 do XIII, 9 s.d. Todos en latín agás 2 en galego (1240 e 1256) e 1 en castelán (s.d.). Inclúe táboa de correspondencias, índices de documentos, onomástico e toponímico].
- FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, José Ignacio e Mª Teresa GONZÁLEZ BALASCH: «Pergamiños soltos do mosteiro de Caaveiro», *Cátedra. Revista eumesa de estudos*, 9 (2002), pp. 337-447. [Editan 66 documentos dos anos 1117 a 1544: 8 do s. XII, 15 do XIII, 16 do XIV, 23 do XV e 4 do XVI. Do AHN, RAG, ARG, AHUS, AHM da Coruña, MPontevedra, Fundación Penzol e arquivos particulares; 11 en latín, 3 en castelán e o resto en galego. Inclúen índices de documentos, onomástico, toponímico, de materias e socioprofesional].
- FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, José Ignacio, Mª Teresa GONZÁLEZ BALASCH e Juan Carlos DE PABLOS RAMÍREZ: «El Tombo de Caaveiro», *Cátedra. Revista eumesa de estudos*, 3 (1ª parte) (1996), pp. 267-437, e 4 (2ª parte) (1997), pp. 221-385. [Editan o tomo, feito sobre o ano 1253, con 272 documentos dos anos 714 a 1253. Do AHN, todos en latín agás 2 en galego, de 1240 e 1252, e 1 en castelán, sen data. Contén algunhas imaxes e láminas de abreviaturas, análise codicolóxica e paleográfica e índice onomástico e toponímico. Editado (revisado) como parte dun libro en 1999].
- FERREIRA, Manuel Pedro: *O som de Martín Codax. Sobre a dimensão musical da lírica galego-portuguesa (séculos XII-XIV)*, Lisboa, Imprensa Nacional - Casa da Moeda, 1986. [Análise e notación musical das cantigas de Martín Codax, de 5 das de Santa María e outras 5 profanas].
- FERREIRA PRIEGUE, Elisa: *Galicia en el comercio marítimo medieval*, A Coruña, Fundación Pedro Barrié de la Maza, 1988. [Inclúe un moi interesante apéndice documental con 80 documentos dos anos 1313 ó 1497: 17 do s. XIV e 63 do XV. Do Public Record Office de Londres, AM da Coruña, ACS, Stadsarchief (Brugge), ANTT, Arquivo Histórico da Cidade de Barcelona, Arquivo Histórico de Protocolos de Barcelona, Arquivo Xeral do Reino de Valencia, AHDS, Arquivo Histórico Municipal de Sevilla, MPontevedra (do minutarario de Lourenço Eanes), Archivio di Stato Xénova, AHPPo, Archives Departamentales de la Loire-Atlantique Nantes; en francés, castelán, galego, portugués, catalán, latín e inglés].
- FERREIRO ALEMPARTE, Jaime: «Temple, Santo Sepulcro y Císter en su fase inicial gallega», en *IX Centenario de la Orden Cisterciense. Actas. II Congreso Internacional sobre el Císter en Galicia y Portugal, Ourense 1998*, Zamora, Ed. Monte Casino, 1999, vol. 1, pp. 341-357. [Inclúe a transcripción dun documento de 1166, en copia e tradución ó castelán de 1307, do AHPOu, con bastantes microtopónimos].
- FERRO COUSELO, Jesús: *Tombo de Fiães*, Introducción, edición e índices de Aser FERNÁNDEZ REY, Ourense, *Boletín Auriense* (anexo 20), 1995. [Edición do tomo do s. XIII, con 411 documentos dos anos 989 a 1365: 2 do s. X, 81 do XII, 308 do XIII, 4 do XIV, 20 s.d. Do Arquivo Distrital de Braga, en latín a maioría, en galego uns poucos. Inclúe índice de documentos, topográfico, onomástico, de materias e unha relación de oficios, profesións e cargos].
- FERRO COUSELO, Xesús: *A vida e a fala dos devanceiros. Escolma de documentos en galego dos séculos XIII ao XVI*, Ed. facsimilar nun tomo da de 1967, Vigo, Galaxia-Fundación Penzol,

1996. [No volume I edita 129 documentos de 1244 ó 1532, do ámbito rural de Ourense; no volume II edita, organizados tematicamente, 475 documentos de 1432 ó 1488 (con algún traslado inserido de documentos do s. XIV), relativos á cidade e concello de Ourense, a maioría de libros de notas de notarios. Case todos do AHPOu, algún do ACOu, en galego. Inclúe algunha fotografía dos documentos].
- FERRO COUSELO, Xesús: «Contratos da obra da ponte de Ourense», *Murguía. Revista Galega de Historia*, 3 (xaneiro-abril, 2004), pp. 19-22. [Título creado pola revista para a reedición dos documentos 405 e 406 d'*A vida e a fala dos devanceiros*, do 1438, do AHPOu, en galego].
- FIDALGO, Elvira: *As Cantigas de Santa María*, Vigo, Xerais, 2002. [Amplio estudo das Cantigas, que inclúe como apéndice algunhas das prosificacións que delas se fixeron en castelán na Idade Media].
- FIDALGO, Elvira (coord.): *As Cantigas de Loor de Santa María (edición e comentario)*, Santiago de Compostela, Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades, 2003. [Editan as cantigas de louvanza a santa María, de Afonso X o Sabio, s. XIII].
- FLÓREZ, Henrique: *De la Iglesia de Tuy desde su origen hasta el Siglo décimo sexto* = vol. 22 de *España sagrada*, Madrid, 1767. Reprodución facsimilar: S.L., Secuencia Gráfica, [2003]. [Inclúe un apéndice de escrituras inéditas con 21 documentos do 1071 ó 1423, todos en latín agás 1 en castelán, do ACTui e pontificios].
- FLÓREZ, Henrique: *De la Santa Iglesia de Orense en su estado antiguo y presente* = vol. 17 de *España sagrada*, Madrid, 1763. Reprodución facsimilar: S.L., Secuencia Gráfica, [2003]. [Inclúe varios apéndices con extractos de crónicas, vidas e miragres, de San Martiño, de Vintila e do monxe Silense, e outro con 7 documentos dos anos 886 a 1194; deben ser do ACOu, o autor chámalles “Escrituras de Orense”].
- FLÓREZ, Henrique: *De la Santa Iglesia de Astorga en su estado antiguo y presente* = vol. 16 de *España sagrada*, Madrid, 1762. Reprodución facsimilar: S.L., Secuencia Gráfica, [2006]. [Inclúe varios apéndices con extractos de vidas e miragres de san Toribio e de san Domingo Solitario e as obras de san Valerio, e outros 41 documentos do ano 878 ó 1296 e 1 de 1310, do ACAstorga; todos en latín agás o de 1310, en castelán].
- FLORIANO LLORENTE, Pedro: «Colección diplomática del monasterio de Villanueva de Oscos. Segunda serie – Siglo XIII», *Britonia*, 2 (1995-1996), pp. 9-70. [Transcribe 80 documentos dos anos 1202 ó 1253, en latín, do AHN. Inclúe facsímil dalgúns documentos].
- FORTES ALÉN, Mª Jesús: «El privilegio de los veinte librados al convento de Santa Clara de Pontevedra y una carta del Padre Sarmiento», *Museo de Pontevedra*, 51 (1997), pp. 673-683. [Transcripción dun privilexio de 1312, de Fernando IV, a través da copia que se fai dentro da confirmación do privilexio por parte de Xoán II en 1408 (e antes de Afonso XI en 1316). Do Arquivo de Santa Clara de Pontevedra, Libro de Reis. En castelán].
- FORTES ALÉN, Mª Jesús e Mª Ángela COMESAÑA MARTÍNEZ: «Apéndice ó catálogo da documentación medieval. Documentos medievais da casa de Sotomayor no Museo de Pontevedra», *Museo de Pontevedra*, 50 (1996), pp. 359-381. [Rexestos de 91 documentos de 1308 a 1499 do MPo, da Casa de Soutomaior e da colección Martínez Salazar, algúns xa rexestados en MIRAMONTES 1996, artigo do que este é apéndice (por novas achegas ó arquivo do MPo) e co que comparte índices. Sen mención á lingua pero si ó notario].

- FRANCO ESPINO, Beatriz: *El Monasterio de Santa María de Armenteira: orígenes y primer desarrollo del dominio monástico (1151-1250)*, Memoria de licenciatura, Universidade de Santiago de Compostela, 2000. [No apéndice documental achega unha colección diplomática de 177 documentos dos anos 1151 ó 1249, todos en latín, do AHN. Achega índice de topónimos e índice de antropónimos].
- FRANCO ESPINO, Beatriz: «Notas sobre el origen del monasterio de Santa María de Armenteira», *Estudios Mindonienses*, 17 (2001), pp. 575-586. [Transcribe 5 documentos dos anos 1151, 1155, 1166, 1176 e 1195. Do AHN, en latín].
- FRANCO ESPINO, Beatriz: «Documentos del monasterio de Santa María de Armenteira relacionados con la villa de Pontevedra (1151-1250)», *Museo de Pontevedra*, 56 (2002), pp. 147-155. [Transcribe 8 documentos do AHN, dos anos 1172 a 1247, todos en latín, 2 deles xa editados por ARMAS CASTRO 1992].
- FRANK, Barbara e HARTMANN, Jörg: *Inventaire systématique des premières documents des langues romanes* (5 vols.), Tübingen, Gunter Narr Verlag, 1997. [Non achega referencias a demasiados documentos galegos, pero si a algún].
- FREIRE CAMANIEL, José: «Los primeros documentos relativos a las iglesias de Antealtares y Santiago, una lectura más», *Compostellanum*, 44 (1999), pp. 335-392. [Estudo, non edición, destes documentos].
- GALENDE DÍAZ, Juan Carlos: «La Historia de Mondoñedo a través de sus documentos: estudio paleográfico-diplomático de una carta de donación y confirmación de Alfonso VII», *Lucus*, 43 (xuño 1996), pp. 85-89. [Edita o documento, de 1125, da RAH; inclúe análise paleográfica e listaxe de abreviaturas].
- GALLEGO DOMÍNGUEZ, Olga: «Tumbo de las viñas de Ribadavia», *Boletín Auriense*, 16 (1986), pp. 157-170. [É dos séculos XII-XIII, do ACOu, en romance leonés e galego].
- GALLEGO DOMÍNGUEZ, Olga: *El archivo del monasterio de Celanova*, Madrid, Dirección de Archivos Estatales, 1991.
- GAMBRA, Andrés: *Alfonso VI, Cancillería, Curia e Imperio*, vol. II. *Colección diplomática*, León, Centro de Estudios e Investigación San Isidoro-Caja España de Inversiones-Archivo Histórico Diocesano, 1998. [Edita 196 documentos dos anos 1067-[1109]. Do ACLeón, AHN, AHDLeón, AZ, ACOviedo, BNParís, ASilos, AMP, AHUS, ACBurgos, RAH, ADNájera, ADBraga, ASan Millán de la Cogolla, ACToledo, AMLogroño, ASIsidoro de León, AMMiranda, AMToledo, ANTT, en latín. Inclúe índice dos documentos, de persoas e de lugares].
- GARCÍA AMOR, Uxío: «Sante: Presente e pasado. Notas documentais», *Estudios Mindonienses*, 18 (2002), pp. 1269-1293. [Transcribe 9 documentos, ás veces só fragmentos, de 1300 a 1806. En galego 1 de 1330, o resto en castelán].
- GARCÍA BARRIUSO, Patrocinio: «Documentación sobre la fundación, privilegios y derechos históricos del monasterio de Santa Clara de Allariz», en Patrocinio García Barriuso, *Santa Clara de Allariz. Historia y vida de un monasterio*, Ourense, Deputación Provincial, 1990, pp. 11-107. [No estudo sobre a fundación e os privilexios introduce a tradución ou transcripción, ás veces parcial, de varios documentos entre os anos 1265 e 1482 (e algún máis de época moderna), en latín, galego e castelán. Tamén achega rexestos dos 33 documentos no AHN relacionados con Santa Clara de Allariz, de 1282 a 1509, e rexesta o que hai no atado 4900 do mesmo arquivo.].
- GARCÍA CONDE, Antonio e Antonio LÓPEZ VALCÁRCEL: *Episcopologio lucense*, Lugo, Fundación Caixa Galicia, 1991.
- GARCÍA CORTÁZAR, José Ángel, José Antonio MUNITA e Luis Javier FORTÚN: *CODIPHIS. Catálogo de colecciones diplomáticas hispano-lusas de época medieval*, Santander, Fundación Marcelino Botín, 1999. [Achegan fichas das diferentes coleccións diplomáticas, cos datos bibliográficos, resume, fondos, número de documentos por séculos...].

- GARCÍA Y GARCÍA, Antonio: «Concilios y sínodos en el ordenamiento jurídico del Reino de León», en Fernando de Arvizu et al., *El Reino de León en la Alta Edad Media. I. Cortes, Concilios y Fueros*, León, Caja de Ahorros y Monte de Piedad de León – Archivo Histórico Diocesano de León, 1988, pp. 353-494. [Nos apéndices inclúe, entre outros, os concilios de Santiago de 1114, 1124 e 1125, segundo edicións anteriores].
- GARCÍA LEAL, Alfonso: *El diploma del rey Silo*, A Coruña, Fundación Pedro Barrié de la Maza, 2007. [Edición do diploma do ano 775, do ACLeón, con amplísimo estudo e índices. Inclúe tradución e facsímil].
- GARCÍA ORO, José: «Páginas mindonienses de espiritualidad jacobea y franciscana», *Estudios Mindonienses*, 1 (1985), pp. 159-184 e 2 (1986), pp. 135-158. [Transcripcións e rexestos de 20 documentos entre 1373 e 1559, do AXS, en castelán].
- GARCÍA ORO, José: «San Salvador de Cecebre: ¿un coto de Betanzos? Un episodio de la confrontación entre Betanzos y sus «caballeros»», *Anuario Brigantino*, 9 (1986), pp. 11-22. [Edita 6 documentos, do ano 1435 ó 1515, do AHUS, 2 do 1459 en galego, 4 en castelán].
- GARCÍA ORO, José: «Ordenanzas municipales de Betanzos de los siglos XV y XVI», *Anuario brigantino*, 10 (1987), pp. 17-32. [Edita 4 documentos, dos anos 1490-1501. Do AXS, en castelán].
- GARCÍA ORO, José: «Viveiro en los siglos XIV y XV: la colección diplomática de Santo Domingo de Viveiro», *Estudios Mindonienses*, 3 (1987), pp. 11-131. [Inclúe 91 documentos dos anos 1285 a 1512, non transcribe todos. Do AHN, en galego e en castelán].
- GARCÍA ORO, José: «La ciudad de Lugo y la iglesia en la Baja Edad Media», *Lxcensia*, 3 (1991), pp. 47-81. [No apéndice documental transcribe 1 documento do último cuarto do s. XIV procedente do AHP de Lugo dando conta, a modo de guía documental, de dez privilexios que tiña o Concello e que gardaba na súa arca. En galego].
- GARCÍA ORO, José: «Los Primitivos "freires" de la Tercera Orden regular en Galicia: Fray Alonso de Mellid, franciscán do Convento de Sancti Spiritus» *Estudios Melidenses*, 6 (1991), pp. 7-16. [Inclúe foto, sen transcripción, dun documento de 1381. En castelán. Xa publicado en *Estudios Mindonienses*, 1 (1985) e 2 (1986)].
- GARCÍA ORO, José: *Don Fernando de Andrade, Conde de Villalba (1477-1540). Estudio Histórico y Colección Documental*, [Santiago de Compostela], Xunta de Galicia, 1994. [Na colección documental edita 269 documentos dos anos 1356 ó 1569: 8 do s. XIV, 63 do XV, 198 do s. XVI, en galego só uns poucos, a maioría en castelán, do AHDS, AHSalazar, ACMon, ACS, ADA e AXS. Inclúe un índice de documentos].
- GARCÍA ORO, José: *Testamento y codicilos de Don Fernando de Andrade (Pontedeume, 30 de agosto y 28 de septiembre de 1540). Addenda a Don Fernando de Andrade, Conde de Villalba (1477-1540). Estudio Histórico y Colección Documental*, [Santiago de Compostela], Xunta de Galicia, 1995. [Edita 5 documentos de 1540 e 1541, do AXS, en castelán].
- GARCÍA ORO, José e M^a de los Ángeles NOVOA GÓMEZ: *La tierra de Deza en la Edad Media y en el Renacimiento. Del anonimato al pleito*, Lalín, Concello de Lalín-Seminario de Estudios de Deza, 2000. [Na colección diplomática inclúen 29 documentos ou procesos documentais entre os anos 1165 e 1574, medievais son 6. Do ACS, Arquivo da Casa de Altamira, AHUS, AXS, AHDS, en galego e en castelán. Grande riqueza toponímica. Algúns presentados na edición anterior doutros autores].
- GARCÍA ORO, José e Mª José PORTELA SILVA: *Bayona y el espacio urbano tudense en el siglo XVI. Estudio histórico y colección diplomática*, Santiago de Compostela, 1995. [Achegan unha colección diplomática de Baiona e Monterreal con 527 documentos, en transcripción e/ou rexesto, dos anos 1496 a 1599, do século XV son 7. Do AXS, en castelán. Inclúe índices de persoas e de lugares].

- GARCÍA ORO, José e Mª José PORTELA SILVA: «La Regular observancia en la provincia franciscana de Santiago», *Compostellanum*, 44 (1999), pp. 615-715. [É o complemento documental do artigo do mesmo nome no n° 43 (1998), pp. 659-703. Son 85 documentos de 1494 a 1567, en castelán, do s. XV só o de 1494. Todos dos RRCC e Carlos I, do RGS do AXS].
- GARCÍA ORO, José e Mª José PORTELA SILVA: *Os Fonseca na Galicia do Renacemento. Da guerra ó mecenado. Estudio e colección documental*, Noia, Toxosoutos, 2000. [Editan 149 documentos dos anos 1460 a 1556: 19 do s. XV, 130 do XVI. Do ACCórdoba, AXS, AHN Colección Salazar, Arquivo do Mosteiro de Santa Úrsula de salamanca, ADA, AHUS, BNE, AHDS e SJ, en castelán todos agás 4 en latín. Inclúen índice de rexestos].
- GARCÍA ORO, José e Mª José PORTELA SILVA: «Osorios, Bolaños, Pardos y Ribadeneiras: las casas nobles lucenses, camino de la modernidad», *Anuario Brigantino*, 25 (2002), pp. 151-180. [Transcribe “escrituras presentadas por parte de Alvaro Gonçalez de Ribadeneira”, do AXS, con 2 documentos en galego, de 1467 e 1471].
- GARCÍA ORO, José e Mª José PORTELA SILVA: *La Casa de Altamira durante el Renacimiento. Estudio y colección diplomática*, Santiago de Compostela, Editorial El Eco Franciscano, 2003. [Editan un amplo número de documentos, dos anos 1326 a 1599, do Arquivo da Casa de Altamira, AHN, AXS, AHUS; en castelán a maioría, algún en galego].
- GARCÍA ORO, José e Mª José PORTELA SILVA: «Los Mariño de Lobeira en la Galicia del Renacimiento. Fortuna y desgracia de un señorío seglar del área compostelana», *Estudios Mindonienses*, 19 (2003), pp. 13-257. [Apéndice documental con 68 documentos dos anos 1303 a 1715. Do AHUS e BAH, en galego 14 documentos].
- GARCÍA ORO, José e Mª José PORTELA SILVA: *Os Reis e Noia. Documentos reais sobre Noia durante o Renacemento*, Noia, Grupo Filatélico e Numismático de Noia, 2003 = GARCÍA ORO, José e Mª José PORTELA SILVA: «Os Reis e Noia. Documentos reais sobre Noia durante o Renacemento», *Mostra Filatélica: Enteiros postais de España "Enteiros 2003": Colección Angel Laiç Castro: Día das Letras Galegas: Coliseo Noela, Noia, 13-25 maio 2003*, Noia, Grupo Filatélico e Numismático de Noia, 2003, 86 páxinas numeradas independentes como separata entre a 124 e a 125. [Editan 47 documentos dos anos 1476 a 1603, do s. XV son 9. Son documentos reais, en castelán, do AXS].
- GARCÍA ORO, José e Mª José PORTELA SILVA: «El señorío de Castroverde y Luaces (Lugo) en el Renacimiento», *Lycensia*, 26 (2003), pp. 81-94. [Inclúe un apéndice documental cos rexestos e localización de 12 documentos, do 1458 ó 1518, 6 do s. XV, do AHSalazar, sen mención á lingua].
- GARCÍA ORO, José e Mª José PORTELA SILVA: «O condado de Monterrei no século XVI. Estudio histórico e Colección Diplomática», *40 anos de mostras filatélicas en Noia*, Noia, 2006, pp. 1-380. [Editan 113 documentos e conxuntos documentais do ano 1494 ó 1597: 1 do XV, o resto do XVI. Do Arquivo da Casa de Altamira e AXS, en castelán].
- GARCÍA ORO, José e Mª José PORTELA SILVA: «De puentes a fronteras (Las luchas de los condes de Lemos por el dominio de El Bierzo) II», *Anuario Brigantino*, 32 (2009), pp. 125-142. [Editan 26 documentos dos anos 1483-1485, do AXS, en castelán. É apéndice documental de «De puentes a fronteras (Las luchas de los condes de Lemos por el dominio de El Bierzo) I», *Anuario Brigantino*, 29 (2006), pp. 105-132].
- GARCÍA ORO, José e Mª José PORTELA SILVA: «De puentes a fronteras (Las luchas de los condes de Lemos por el dominio de El Bierzo) III», *Anuario Brigantino*, 33 (2010), pp. 87-120. [Editan 17 documentos dos anos 1485-1493, do AXS, en castelán. É apéndice documental de «De puentes a fronteras (Las luchas de los condes de Lemos por el dominio de El Bierzo) I», *Anuario Brigantino*, 29 (2006), pp. 105-132].

- GARCÍA ORO, José, Dolores BARRAL RIBADULLA, Dolores FRAGA SAMPEDRO e Belén CASTRO FERNÁNDEZ: «Recuperando la memoria de un monumento olvidado: el convento de Santa Catalina de Montefaro», en Raquel Casal et al. (ed.), *Galicia monástica. Estudos en lembranza da profesora María José Portela Silva*, Santiago de Compostela, Universidade, 2009, pp. 629-682. [Inclúe un apéndice documental con tres testamentos, anos 1499, 1506 e 1512, en galego, do arquivo deste mosteiro das terras do Eume].
- GARCÍA ORO, José, Mercedes VÁZQUEZ BERTOMEU e Mª Pilar RODRÍGUEZ SUÁREZ: «El obispo Fray Antonio de Guevara y la documentación mindoniense», *Estudios Mindonienses*, 11 (1995), pp. 29-77. [Editan 5 inventarios de escrituras, feitos no s. XVI, que mencionan máis de 200 documentos; do AHN, en castelán].
- GARCÍA TATO, Isidro: *La documentación medieval del tumbo del monasterio de San Martín de Castañeda relativa a Valdeorras*, O Barco de Valdeorras, Instituto de Estudios Valdeorreses, 1986. [Achea un apéndice documental con 20 documentos, xa editados antes, dos anos 960 a 1494. Do AHN e BNE, en latín, galego e castelán].
- GARCÍA TATO, Isidro: *Las encomiendas gallegas de la Orden militar de San Juan de Jerusalén. Estudio y edición documental. Tomo I. Época medieval*, Santiago de Compostela, Instituto de Estudios Gallegos «Padre Sarmiento» - C.S.I.C. - Xunta de Galicia, 2004. [A colección diplomática inclúe a transcripción e/ou rexesto de 352 documentos, do ano 1100 ó 1808. Dos medievais temos: 1 do s. XI, 48 do XII, 52 do XIII, 53 do XIV, 133 do XV. En latín, galego e castelán, do AHN, AHPOu, ACS, RAH, ARG, RAG, BNE, ACOu e AA].
- GÓMEZ BAJO, M^a del Carmen: *Documentación medieval del monasterio de San Andrés de Vega de Espinareda (León) (Siglos XII-XIII)*, Salamanca, Universidad de Salamanca, 1993. [Edición de 186 documentos, dos anos 1106 a 1401: 7 do s. XII, 42 do XIII, do XIV e 2 do XV. Do AHN, en latín, galego e castelán. Inclúe índices antroponímico e toponímico].
- GÓMEZ BUXÁN, César: «A casa de Quindimil nun testamento do século XVI», *Lxcensia*, 35 (2007), pp. 291-300. [No apéndice documental edita 1 documento de 1519 das terras da Ulloa, do Arquivo da Deputación de Pontevedra, en galego na súa maior parte e castelán].
- GÓMEZ CLEMENTE, Xosé María: *O manuscrito 7455 da Biblioteca Nacional de Madrid*, Tese de doutoramento inédita, Santiago de Compostela, Universidade de Santiago de Compostela, 2001. [É a compilación chamada *Miragres de Santiago*, versión galega de fins do s. XIV ou comezos do XV do Códice Calixtino do XII, da BNE].
- GONZÁLEZ, Julio: *Reinado y diplomas de Fernando III. Diplomas (1233-1253)*, vol. III, Córdoba, Publicaciones del Monte Piedad y Caja de Ahorros de Córdoba, 1986. [Edita 358 documentos, do ACS, AHM, ACJaén, AHN, AXS, ACToledo, ACZamora, ACS, ACTui, ACOu, ACOviedo, ANTI, ACLéon, ACLu, BNE e outros; en latín e castelán. Inclúe índice de documentos, de persoas e de lugares].
- GONZÁLEZ BALASCH, Mª Teresa: *El tumbo B de la catedral de Santiago de Compostela. Edición y estudio*, Tese de doutoramento, Universidad de Granada, 1986. [Véxase a edición en 2004].
- GONZÁLEZ BALASCH, Mª Teresa: «Relaciones entre el monasterio de san Salvador de Asma y el concejo de la villa de Chantada», *Cuadernos de Estudios Gallegos*, 102 (1988), pp. 65-77. [Edita no apéndice 3 documentos: 1259, 1326 e 1333. Do AHN, en castelán os dous primeiros, en galego o terceiro].
- GONZÁLEZ BALASCH, Mª Teresa: «Un nuevo documento sobre la peste negra en Galicia», *Cuadernos de Estudios Gallegos*, 38 (1989), pp. 107-112. [1 documento de 1350, do AHN, en latín].

- GONZÁLEZ BALASCH, Mª Teresa: «Notariado y notarios en la documentación de los monasterios de Ferreira de Pantón y Chouzán», *Acta historica et archaeologica mediaevalia*, 25 (2003-2004), pp. 885-901. [Inclúe un rexesto de notarios, co seu signo notarial, ámbito xeográfico, referencia cronolóxica e referencia á documentación, do AA, AHN e AFerreira de Pantón. Inclúe un índice alfabético de notarios e outro de escribáns].
- GONZÁLEZ BALASCH, Mª Teresa: *El Tombo B de la Catedral de Santiago*, Santiago de Compostela, Cabildo de la S.A.M.I. de Santiago de Compostela-Seminario de Estudios Galegos, 2004. [Edición completa do Tombo B do ACS, elaborado no 1º terzo do século XIV, que inclúe traslado de máis de 370 documentos, 1 do s. IX, 2 do s. X, 1 do s. XI, 85 do s. XII, 185 do s. XIII, 96 do s. XIV e 2 do s. XV; a maior parte en latín, algúns en castelán e outros en galego (sobre todos as noticias de traslado). Inclúe rexestos, índice cronolóxico, onomástico e toponímico].
- GONZÁLEZ BALASCH, Mª Teresa: «Deslinde de las propiedades que tenía Fernando Vázquez, clérigo de San Xíán de Sales (A Coruña)», en M^a del Val González de la Peña (coord.), *Estudios en Memoria del Profesor Dr. Carlos Sáez*, Alcalá de Henares, Universidad, 2007, pp. 467- 482. [Edita un caderniño en pergameo cun conxunto documental de 7 documentos dos anos 1444-1467, do ACS, en galego].
- GONZÁLEZ GARCÉS, Miguel: *Historia de La Coruña. Edad Media*, A Coruña, Caixa Galicia, 1987. [Edita 80 documentos dos anos 1153 ó 1505: 5 do s. XII, 32 do XIII, 18 do XIV, 24 do XV e 1 do XVI; do AHN, ACS, RAG, ACLeón, AHM da Coruña, en latín, galego e castelán. Inclúe índice de documentos e moitos facsímiles].
- GONZÁLEZ GARCÍA, Miguel Ángel: «El testamento del maestrescuela Juan Martínez (1376)», *Diversarum rerum*, 1 (2006), pp. 125-136. [Edita 1 documento, do ACOu, en galego].
- GONZÁLEZ LOPO, Domingo L. e Antonio PRESEDO GARAZO: «A visita pastoral de Juan Manxón ó Arcediagado de Cornado en 1519», *Cuadernos de Estudios Gallegos*, 110 (1998), pp. 31-72. [Editan o texto de 1519, en castelán, do AHUS. Inclúe índices onomástico e toponímico].
- GONZÁLEZ VÁZQUEZ, Marta: *El monasterio de san Julián de Samos en el siglo XIV (1325-1380). Un análisis de la extensión del dominio y de la evolución de sus rentas*, Memoria de licenciatura, Universidade de Santiago de Compostela, 1987. [Transcribe 42 documentos do AHN, a maioría en galego, 3 documentos reais en castelán. Inclúe catálogo da documentación utilizada e un cadro das doazóns].
- GONZÁLEZ VÁZQUEZ, Marta: «Vecinos y oficios en la Compostela medieval: Un análisis a través de la documentación catedralicia de Santiago (1150-1400)», *Compostellanum*, 39 (1994), pp. 327-354. [Sen documentación pero interesante repertorio de profesionais con referencia á documentación na que aparecen].
- GONZÁLEZ VÁZQUEZ, Marta: *El arzobispo de Santiago: una instancia de poder en la edad media (1150-1400)*, A Coruña, Ediciós do Castro, 1996. [O apéndice I é unha listaxe de máis de 400 documentos reais relativos á Igrexa de Santiago (1103-1401) con rexestos, cotas arquivísticas e referencias ás edicións existentes. A documentación é, na súa maioría, do ACS, e outra do AHN, AHDS e MS, algúns son documentos soltos, outros están trasladados en tombos. O apéndice II é unha listaxe de fórmulas documentais usadas nas doazóns reais ós arcebispos e bispos de Santiago, con referencia documental e á edición, algúns inéditos, de 1150 ó 1371, en latín e castelán].
- GRAÑA CID, M^a del Mar: «Las órdenes mendicantes en el obispado de Mondoñedo. El convento de San Martín de Villaoriente (1374-1500)», *Estudios Mindonienses*, 6 (1990), pp. 13-464. [Transcribe 301 documentos dos anos 1232 a 1522. Do AHN, a maioría en galego].

- GUAJARDO-FAJARDO CARMONA, M^a de los Ángeles: «Fundación y orígenes del dominio del monasterio de Tojos Outos», *Historia, Instituciones, Documentos*, 16 (1989), pp. 357-374. [Edita 6 documentos do Tombo de Tojos Outos, do ano 1127 ó 1158. Do AHN, en latín. Inclúe descrición codicolóxica do tomo].
- GURRUCHAGA SÁNCHEZ, Marina: «La fundación del monasterio de Caaveiro (La Coruña): nueva documentación», *Faventia*, 21/2 (1999), pp. 129-142. [Edición e estudo do documento da fundación do mosteiro (c. 936) a partir dunha nova copia, de fins do XII ou principios do XIII, de propiedade particular. Inclúe fotografías, análise gráfica e diplomática].
- GUTIÉRREZ PICHEL, Ricardo: véxase PICHEL GOTÉRREZ, Ricardo.
- HERBERS, K. e R. PLÖTZ (eds.): *A peregrinaxe e o camiño a Santiago de Hermannus Künig de Vach: a clásica guía de peregrinos alemana (1495)*, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 1999. [Edición facsímil e tradución ó galego. Inclúe índice toponímico e onomástico].
- HERBERS, Klaus e Manuel SANTOS NOIA: *Liber Sancti Jacobi Codex Calixtinus*, [Santiago de Compostela], Consellería de Cultura-Comunicación Social e Turismo-Xerencia de Promoción do Camiño de Santiago, 1998. [Transcrición do orixinal latino, con índices onomástico, toponímico e de citas bíblicas].
- IGLESIAS ALMEIDA, Ernesto: *Notas históricas del Bajo Miño. Puertos, barcas, pesqueras*, Tui, Museo y Archivo Histórico Diocesano, 1988. [Edita 11 documentos do 1450 ó 1813: 2 do s. XV, 7 do XVI, 1 do XVII e 1 do XIX. Do ACTui e AHD'Tui, 2 en galego (1450 e 1517), o resto en castelán].
- IGLESIAS ALMEIDA, Ernesto: «El monasterio de San Pedro de Angoares», *Soberosum, Revista de Estudios*, 1 (1992), pp. 115-131. [Transcribe 7 documentos dos anos 1293 a 1447. Do ACTui, todos en galego agás o primeiro, en castelán. Achega tamén os rexestos dos 15 documentos do mosteiro que están ACTui, dos anos 1415 a 1490].
- IGLESIAS ALMEIDA, Ernesto: «El monasterio de Santa María de Tomiño», *Tui, Museo y Archivo Histórico y Diocesano*, 6 (1992), pp. 75-102. [Transcribe 4 documentos dos anos 1275 a 1445 e rexesta outros 18. Do ACTui, en galego].
- IGLESIAS ALMEIDA, Ernesto: «Luis Bieyra, notario del Cabildo de la Catedral de Tui», *Museo de Pontevedra*, 59 (2005), pp. 73-108. [Transcrición dun protocolo deste notario, de 1466 e 1467, composto de 32 folios de papel, do ACTui, en galego. Achega índices onomástico, toponímico e de materias].
- IGLESIAS ORTEGA, Arturo, Francisco M. SANDOVAL VERA e María SEIJAS MONTERO: *Guía do Arquivo da Catedral de Santiago. Archivium Sancti Iacobi 1. Instrumentos de descrición*, Santiago de Compostela, Cabido da S.A.M.I. Catedral, 2007.
- JARAMILLO GUERREIRA, Miguel Ángel: *Guía do arquivo Histórico Provincial de Lugo*, [Santiago de Compostela], Dirección Xeral do Patrimonio Histórico e Documental, 1993. [Apenas ten documentación medieval, destacando un privilexio real de 1177].
- JIMÉNEZ GÓMEZ, Santiago: «O “memorial de aniversarios” da Catedral de Lugo como fonte para o estudo da sociedade medieval», en *Jubilatio. Homenaje de la Facultad de Geografía e Historia a los profesores D. Manuel Lucas Álvarez y D. Ángel Rodríguez González*, Santiago de Compostela, Universidade, 1987, vol. I, pp. 161-277. [Achega a transcrición de preto de 600 mandas de misas por aniversarios con datas entre o 1176 e o 1322, son tres códices do AHN, o 3º non transcrito na súa totalidade. Todo en latín, agás algúns anacos en galego].
- JUSTO MARTÍN, Mª Xosé: *Arquivo Histórico Universitario de Santiago. Guía*, Santiago de Compostela, Universidade, 1990.
- JUSTO MARTÍN, Mª Xosé e Manuel LUCAS ÁLVAREZ: *Fontes documentais da Universidade de Santiago de Compostela. Pergameos da serie 'Bens' do Arquivo Histórico Universitario (Anos*

- 1237/1537). *Edición diplomática*, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 1991. [Edición de 413 documentos dos anos 1237 ó 1537: 17 do s. XIV, 365 do XV, 31 do XVI. Do AHUS, en latín, en galego e en castelán. Inclúe imaxes dos signos notariais, índices de antropónimos, socio-profesional e de topónimos].
- KASTEN, Lloyd A., John J. NITTI e Wilhelmina JONXIS-HENKEMANS (eds.): *The electronics Texts and Concordances of the Prose Works of Alfonso X, el Sabio* [CD-Rom], Madison, 1997.
- KREMER, Dieter: «Voltando às «genealogias» da Galicia medieval», en Rosario Álvarez e Antón Santamarina (eds.), *(Dis)cursos da escrita. Estudos de filoloxía galega ofrecidos en memoria de Fernando R. Tato Plaza*, A Coruña, Fundación Pedro Barrié de la Maza, 2004, pp. 315-428. [Edita extractos con interés xenealóxico e para estudos onímicos de documentos do TCelanova, TSamos e TSobrado, de fins do s. IX, do X e do XI. Inclúe esquemas xenealóxicos e índices de nomes de persoas, de sobrenomes, de nomes de lugares e de léxico xeral].
- LADERO QUESADA, Miguel-Ángel: «La Hermandad en Galicia. 1490-1498», *Cuadernos de Estudios Gallegos*, 118 (2005), pp. 239-287. [Estudo e edición das contas, son 7 documentos, do AXS, en castelán. Inclúe índice de persoas e de lugares].
- LERA MAÍLLO, José Carlos de: *Catálogo de los documentos medievales de la Catedral de Zamora*, Zamora, Instituto de Estudios Zamoranos “Florián de Ocampo” (C.S.I.C.)-Diputación de Zaragoza, 1999. [Rexestos de 2325 documentos do ano 844 a 1516: 1 do s. IX, 1 do X, 4 do XI, 195 do XII, 879 do XIII, 276 do XIV, 710 do XV e 259 do XVI; e ficha de 10 códices de 1105 a 1451. En latín e en romance, sen especificar por cada documento nin que romance. Inclúe índices xeográficos, onomásticos, e de institucións e materias].
- LOBATO YANES, Elena: *Urraca I. La Corte Castellano-Leonesa en el siglo XII*, Palencia, Diputación, 2000. [Achega en apéndice os rexestos da documentación da raíña, dos anos 1109-1126].
- LOPES, Graça Videira: *Cantigas de Escárnio e Maldizer dos Trovadores e Jograis Galego-Portugueses*, Lisboa, Estampa, 2002. [Edición de 474 cantigas, do s. XIII. Inclúe índice onomástico e de vocabulario].
- LÓPEZ ALSINA, Fernando: *La ciudad de Santiago de Compostela en la Alta Edad Media*, Santiago de Compostela, Universidade, 1988. [Inclúe unha serie de táboas sobre varios aspectos da documentación utilizada, como as concordancias de contidos dos concilios. O apéndice documental achega a transcripción de 14 documentos dos anos 937 ó 1075, 11 orixinais e 3 copias, 4 do s. X. e 10 do s. XI. Todos en latín, do AHUS, AHDS e AHN].
- LÓPEZ ALSINA, Fernando: «La red y las fuentes documentales medievales: el ejemplo de CODOLGA», en *Aragón en la Edad Media. Pescar o navegar: la Edad Media en la red. Sesiones de trabajo*, Zaragoza, Universidad, 2005, pp. 19-40.
- LÓPEZ ARIAS, Xaime: «O mosteiro de Santa María de Castro de Rei (Paradela)», *Boletín do Museo Provincial de Lugo*, VII (1995-6), pp. 53-66. [Fai unha relación de documentos, dos anos 1117 ó 1503 e máis recente, achegando o seu rexesto, e transcribe 2 documentos en galego de 1402, do AHPOu, e de 1481, ambos en copia do s. XVII e publicados por X.F.L.A. no *Boletín do Seminario de Estudios Sarriaus*, 1988].
- LÓPEZ ARIAS, Xaime: *Santa María Madalena de Sarria*, Lugo, Deputación Provincial, 1996. [No apéndice documental inclúe 51 documentos, de 1251 a 1823. Medievais son 15, do AHN, 13 en galego, 1 en castelán, 1 en latín editado nunha tradución ó galego].
- LÓPEZ CARREIRA, Anselmo: «O traballo da viña nun documento ourensán do século XIV», *Boletín Auriense*, 18-19 (1988-1989), pp. 155-167. [Transcribe 1 documento de 1371, do ACOu, en galego].

- LÓPEZ CARREIRA, Anselmo: «Tres documentos sobre a crise do século XIV en Ourense», *Boletín Auriense*, 18-19 (1988-1989), pp. 169-178. [Transcribe 3 documentos, de 1346, 1352 e 1380, do ACOu, en galego].
- LÓPEZ CARREIRA, Anselmo: «Un rexidor de Santiago do séc. XIV», *Brigantium*, 6 (1989-1990), pp. 253-270. [Transcribe 8 documentos do ACOu, anos 1437-1474, sobre Afonso Rodeiro].
- LÓPEZ CARREIRA, Anselmo: *Os Irmandiños. Textos, documentos e bibliografía*, Vigo, A Nosa Terra, 1991. [Edita 39 documentos (17 inéditos), dos anos 1465-1469. Do ACMon, ACOu, ACS, ACTui, AHDS, AHN, AHPOu, en galego e castelán].
- LÓPEZ CARREIRA, Anselmo: *Ourense no século XV. Economía e sociedade urbana na Baixa Idade Media*, Vigo, Xerais, 1991. [Achega a transcripción de 30 documentos dos anos 1310 ó 1459, do ACOu, en galego. Inclúe unha relación de oficios e profesións].
- LÓPEZ CARREIRA, Anselmo: *De Ourense medieval. Rexistro de Xoán García. Notario do Concello de Ourense, do ano 1484*, Ourense, *Boletín Auriense* (anexo 17), 1993. [Rexestos dos 228 documentos que contén o rexisto, e transcripción de 10 deles. Do AHPOu, en galego. Inclúe índices onomástico, toponímico e de cargos e profesións].
- LÓPEZ CARREIRA, Anselmo: «Contribución ó estudo da xudería ourensá baixomedieval», en Carlos Barros (ed.), *Xudeus e Conversos na Historia. Actas do Congreso Internacional. Ribadavia, 14-17 de outubro de 1991*, Santiago de Compostela, Editorial de la Historia, 1994, t. II *Sociedade e Inquisición*, pp. 201-217. [Edita 29 notas do libro de notas de Álvaro Afonso, de 1434, 1 nota de 1455 das notas de Roi Fernández da Somoza de 1455 e 3 dos fragmentos de notarios de 1459; todos do ACOu, en galego. Inclúe índice onomástico].
- LÓPEZ CARREIRA, Anselmo: *Padróns de Ourense do século XV. Fontes estatísticas para a historia medieval de Galicia*, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 1995. [Transcribe 30 padróns, dos anos 1428 a 1504. Do AHPOu, en galego. Inclúe índice onomástico e socio-profesional].
- LÓPEZ CARREIRA, Anselmo: *A cidade de Ourense no século XV. Unha sociedade urbana na Galicia baixomedieval*, Ourense, Deputación provincial, 1998. [Achega un apéndice coa transcripción de 79 documentos dos anos 1411 ó 1490, do ACOu e AHPOu, en galego. Inclúe un apéndice estatístico e índices de persoas por profesións].
- LÓPEZ CARREIRA, Anselmo: *O pleito das fortalezas da cidade de Ourense (1455-1456)*, Ourense, *Boletín Auriense* (anexo 2), 1998. [Edita o libro V do notario Álvaro Afonso do AHPOu, en galego. Inclúe un resume dos documentos, un índice onomástico e un toponímico].
- LÓPEZ CARREIRA, Anselmo: *Cangas na Idade Media. Estudio e documentación*, Cangas do Morrazo, Concello de Cangas do Morrazo, 1999. [Edita no apéndice documental 28 documentos de 1160 a 1497: 2 do s. XII, 8 do XIV, 18 do XV; do AHN, AHDS, ASCPontevedra, MPo, 2 en latín e o resto en galego. Inclúe índice onomástico, toponímico e sociolóxico].
- LÓPEZ CARREIRA, Anselmo: «O casamento de Mencía, xudía conversa», *Murguía. Revista Galega de Historia*, 3 (xaneiro-abril, 2004), pp. 23-26. [Inclúe a transcripción dun documento de 1483, do ACOu, en galego].
- LÓPEZ CARREIRA, Anselmo: *Libro de notas de Álvaro Afonso. Ourense, 1434*, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 2005 (2ª ed., corrixida). [Edita o libro de 1434, que contén 541 notas, mais 4 anotacións na portada e contraportada, 1 de 1419 e 3 s.d. Do ACOu, en galego. Inclúe índices onomástico, toponímico, sociolóxico e temático].

- LÓPEZ CARREIRA, Anselmo: «Testamento do cóengo Gonzalo das Seixas. Un home no seu tempo», *Diversarum Rerum*, 1 (2006), pp. 153-166. [Edita 1 documento de 1505, do ACOu, en galego].
- LÓPEZ CARREIRA, Anselmo: *Fragmentos de notarios (Ourense, séculos XIV-XVI)*, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 2007. [Edición dos fragmentos medievais de 6 de libros de notarios do ACOu: o A ten 48 documentos dos anos 1378 ó 1382; o D 247 documentos do 1459; o E-1 son fragmentos das actas do Concello, polo notario Álvaro Afonso, de 1436 ó 1437, 61 documentos; o E-2 son o mesmo pero de 1435, 41 documentos; o F-D 9 documentos de 1454; o F-D 3 documentos do 1438; o F-E 8 documentos de 1496; o G-A 1 documento s.d. da 2ª metade do XV; o G-B 3 documentos de 1488 (un é o traslado doutro de 1423); o G-C 5 documentos de 1447; o G-D 1 documento de 1483; o G-E 1 documento de 1487; G-F 1 documento de 1487; o G-G 1 documento de 1488; o H 47 documentos do rexistro do notario Álvaro Afonso do 1435. Todos en galego agás 1 traslado dunha carta real no E-1, de 1436, en castelán. Inclúe índices onomástico, toponímico, sociolóxico e temático de cada fragmento].
- LÓPEZ CARREIRA, Anselmo: *Libro de protocolos de Xoán García, notario de Ourense (ano 1490)*, Santiago de Compostela, *Cuadernos de Estudios Gallegos*, Monografías, 7, 2007. [Edita os 39 folios do fragmento dun protocolo notarial de 1490, con 47 documentos, do AHN, en galego. Inclúe índices onomástico, toponímico, sociolóxico e temático].
- LÓPEZ FERREIRO, Antonio: «El ajuar de un menestral. Á principios del siglo XV», *Murguía. Revista Galega de Historia*, 3 (xaneiro-abril, 2004), pp. 11-18. [Reedición dun documento de 1402 editado en *Galicia Histórica*, 5 (1902), do antigo arquivo do convento de Santa Clara de Santiago, en galego].
- LÓPEZ FERREIRO, Antonio: *Historia de la Santa A.M. Iglesia de Santiago de Compostela*, Santiago de Compostela, Tórculo, D.L. 2004. [Reproducción facsimilar da edición de 1898-1909, contén a transcripción de moitos documentos da Igrexa de Santiago, no tomo II 99 documentos entre o 818 e o 1073, no tomo III 38 documentos entre 1077 e 1120, no tomo IV 62 documentos entre 1120 e 1183, no tomo V 62 documentos entre 1188 e 1316, o tomo VI 45 documentos entre 1317 e 1383, o tomo VII 44 documentos entre 1401 e 1509, o tomo VIII 1 documento de 1483, o resto do tomo, e os tomos seguintes, teñen documentación entre 1506 e 1814. O volume 12 son os índices completos elaborados para a reedición por Mª Pilar Rodríguez Suárez, Dolores Barral Rivadulla e Óscar Ares Botana: achegan rexestos e procedencia de tódolos documentos, sendo sobre todo do ACS e AHDS].
- LÓPEZ FERREIRO, Antonio: *D. Afonso VII, rei de Galiza, e o seu aio o conde de Traba*, Noia, Toxosoutos, 2006 [reed. e tradución da edición de 1885]. [Inclúe un apéndice documental con 12 documentos entre 1112 e 1118, do ACS, AHN e Sta Mª a Real de Sar].
- LÓPEZ GÓMEZ, Pedro: *Guía de fuentes documentales sobre familias en el Archivo del Reino de Galicia*, Santiago de Compostela, Dirección Xeral do Patrimonio Histórico e Documental, 1995.
- LÓPEZ GÓMEZ, Pedro e Beatriz DÍAZ VÁZQUEZ: *Catálogo de instrumentos de descripción documental y bibliográfica*, A Coruña, Arquivo do Reino de Galicia-Consellería de Cultura e Xuventude, 1993.
- LÓPEZ GÓMEZ, Pedro e Beatriz DÍAZ VÁZQUEZ: *Guía de fuentes documentales y bibliográficas sobre instituciones eclesiásticas en el Archivo del Reino de Galicia*, Santiago de Compostela, Dirección Xeral do Patrimonio Histórico e Documental, 1995.

- LÓPEZ GÓMEZ, Pedro e M^a del Mar GARCÍA MIRAZ: *Guía de fuentes documentales y bibliográficas sobre órdenes militares en el Archivo del Reino de Galicia*, Santiago de Compostela, Dirección Xeral do Patrimonio Histórico e Documental, 1995.
- LÓPEZ PEREIRA, X. Eduardo: *Guía medieval do peregrino. Códice Calixtino, libro V*, Vigo, Ed. Xerais, 1993. [Edición e tradución ó galego do libro V do Códice Calixtino, de mediados do s. XII].
- LÓPEZ POMBO, Luis: *La encomienda de Quiroga y sus documentos (1186-1831)*, Lugo, Deputación Provincial, 2002. [Edita 1 documento de 1422, do ARG, en castelán, e fai rexestos e referencia de diversos documentos medievais desta encomenda, a maioría segundo un reconto feito en 1762].
- LÓPEZ POMBO, Luis: «Hospital monasterio de Sta María la Real do Cebreiro. El Santo Milagro», *Lycensia*, 38 (2009), pp. 131-144. [Inclúe un apéndice documental cos rexestos de 9 documentos dos anos 1483 ó 1497, do AXS, en castelán].
- LÓPEZ SANGIL, José Luis: «La fundación del monasterio de San Isidro de Callobre», *Cuadernos de Estudios Gallegos*, 107 (1995), pp. 11-24. [2 documentos de 1088 e 1163, segundo a transcripción de Reigosa Lorenzo. Da RAG, inclúe foto].
- LÓPEZ SANGIL, José Luis: «Un privilegio real de 1117 y el obispo mindoniense don Pedro, retirado en Caaveiro», *Cátedra. Revista eumesa de estudios*, 3 (1996), pp. 67-77. [Edita 1 documento de Afonso VII, da RAG, en latín].
- LÓPEZ SANGIL, José Luis: «Índice de la documentación en pergamino que se conservaba en el archivo del monasterio de Santa María de Monfero en el año 1833», *Cátedra. Revista eumesa de estudios*, 4 (1997), pp. 127-165. [É un libro que se conserva no AHN, contén referencias de máis de 1000 documentos dos séculos XI ó XVI].
- LÓPEZ SANGIL, José Luis: «Un problema resuelto: la fundación del monasterio de Santa María de Monfero, los privilegios de Alfonso VII y su filiación al cister», *Estudios Mindonienses*, 13 (1997), pp. 621-683. [Achega un apéndice documental con noticias sobre varios documentos e a transcripción do documento fundacional do mosteiro, en dúas copias, do ARG e AHN].
- LÓPEZ SANGIL, José Luis: «Privilegios reales concedidos por Alfonso VII, Fernando II y Alfonso IX al monasterio de Santa María de Monfero (1135-1213)», *Cátedra. Revista eumesa de estudios*, 5 (1998), pp. 107-146. [No apéndice documental inclúe rexestos e transcripción de varios documentos, dos anos 1135 a 1213, do AHM da Coruña, do AHN, do ARG, en latín e castelán].
- LÓPEZ SANGIL, José Luis: *Historia del monasterio de santa María de Monfero*, A Coruña, Deputación Provincial, 1999. [Durante o estudo fai referencia a moitos documentos do mosteiro, transcribindo parcialmente algún deles. Nos apéndices edita o documento fundacional de 1135, do ARG, en latín; outro de 1152, do TSobrado; 2 de 1177, 1 de 1180, 1 de 1213, do AHN; outros documentos da Idade Moderna; o índice da documentación en pergameo de Monfero feito no 1833 e uns memoriais posteriores ó ano 1500 con referencia a documentación medieval. Algunhas transcripcións non son do autor do estudo].
- LÓPEZ SANGIL, José Luis: «Relación de fuentes documentales, publicadas o transcritas de la historia medieval gallega», *Cátedra. Revista eumesa de estudios*, 6 (1999), pp. 39-66.
- LÓPEZ SANGIL, José Luis: «La fundación del monasterio de San Salvador de Cines», *Anuario Brigantino*, 24 (2001), pp. 139-156. [Dá referencias de 6 documentos, anos 915 a 994, do ARG e AHUS, en latín. Inclúe fotografía dos dous do 911].
- LÓPEZ SANGIL, José Luis: «Fernan Pérez de Andrade III, O Boo. Sus relaciones con la iglesia y el monacato: Monfero y la granja de Saa», *Cátedra. Revista eumesa de estudios*, 9 (2002), pp. 117-148. [No apéndice I relaciona e rexesta a documentación de Monfero relacionada con este nobre, de 1362 a 1491. Tamén en apéndices edita 3 documentos

- dos anos 1395, 1400 e 1401, en galego, e 1 fragmento doutro de 1574, en castelán. Do RAG, AHN e ARG].
- LÓPEZ SANGIL, José Luis: «Relación de la documentación del monasterio de Santa María de Monfero», *Estudios Mindonienses*, 18 (2002), pp. 279-740. [Rexestos de 1090 pezas documentais, do AHN, ARG e AHM da Coruña, con referencia á lingua cando é posible pois moitos están a través de rexestos antigos. 1 posible de 1088, 1 do s. XI, 152 do XII, 445 do XIII, 185 do XIV, 148 do XV. Son 1013 documentos numerados e logo rexestos de 45 documentos reais, 32 documentos pontificios e 51 libros do ARG con datas ata o s. XIX].
- LÓPEZ SANGIL, José Luis: «Historia del monasterio de San Salvador de Bergondo», *Estudios Mindonienses*, 21 (2005), pp. 379-438. [Transcribe 18 documentos dos anos 1126 a 1498. Da RAG, AA, AHN, ARG e AHUS, en latín e castelán].
- LÓPEZ SANGIL, José Luis: *A nobreza altomedieval galega. A familia Froilaz-Traba*, Noia, Toxosoutos, 2005. [No apéndice I transcribe parcialmente o Memorial de Sobrado do IEGPS, do ano 1633, en castelán, con referencias a documentos do s. XII e primeira metade do XIII, en latín. No apéndice II inclúe os rexestos da documentación, sen mención das linguas, do ano 1122 ó 1190, referente á familia Traba-Froilaz, que aparece no Tombo das Cascas, escrito no 1647, da RAG. Achega árbores xenealóxicas desta familia].
- LÓPEZ SANGIL, José Luis: «Fuentes documentales de la Edad Media gallega», *Nalgures*, 3 (2006), pp. 201-247.
- LÓPEZ SANGIL, José Luis: «Un nuevo documento de 1117 del monasterio de Caaveiro», *Cátedra. Revista eumesa de estudios*, 13 (2006), pp. 165-188. [Achega dúas transcricións do mesmo documento a partir de dous exemplares diferentes, un da RAG e outro de propiedade particular. Inclúe varias imaxes integrais e parciais. Tamén transcripción doutro documento de 1135, da Fundación Penzol].
- LORENZO, Ramón: «Un documento galego do ano 1482», *Verba*, 13 (1986), pp. 127-141 e *Boletín Auriense*, 14/15 (1986), pp. 251-261. [Edita 1 documento do mosteiro de San Clodio, de propiedade particular].
- LORENZO, Ramón: «O estado da lingua nun documento do século XIV», *Arquivos do Centro Cultural Português*, 23 (1987) = *Homenagem a Paul Teyssier*, pp. 49-69. [Edición dun documento de 1344, de Montederramo, en galego. Inclúe o facsímil].
- LORENZO, Ramón: «Normas para a edición de textos medievais galegos» en Dieter Kremer (ed.); *Actes du XVIIIe Congrès International de Linguistique et de Philologie Romanes. Université de Trèves (Trier) 1986*, Tübingen, Max Niemeyer Verlag, 1988, vol. VI, pp. 76-85.
- LORENZO, Ramón: «Un documento galego de 1466», en Mercedes Brea e Francisco Fernández Rei (coord.), *Homenaxe ó profesor Constantino García*, Universidade de Santiago de Compostela, vol. II, 1991, pp. 361-386. [Edita 1 documento, do Arquivo-Biblioteca do Pazo de Vilardomonte].
- LORENZO, Ramón: «Documentos medievais do mosteiro de San Munio de Veiga. Transcripción e comentario», *A Trabe de Ouro*, 25 (1996), pp. 103-117. [Edita 3 documentos de 1358, 1369 e 1407, en galego, entendo que de colección particular].
- LORENZO, Ramón: «Un documento xurídico de 1430», en Ramón Lorenzo (coord.): *Homenaxe a Fernando R. Tato Plaza*, Santiago de Compostela, Universidade, 2002, pp. 185-200. [Edita o documento, que se atopa nos 15r-16v do *Liuro das posisoas do espital dos pobres de Muros*, conservado no Concello de Muros. En galego].
- LORENZO, Ramón: «Edición de documentos medievais. Problemas que presentan algunhas abreviaturas», en Rosario Álvarez e Antón Santamarina (eds.), *(Dis)curso da escrita. Estudos de filoloxía galega ofrecidos en memoria de Fernando R. Tato Plaza*, A Coruña,

- Fundación Pedro Barrié de la Maza, 2004, pp. 449-458.
- LORENZO, Ramón: «Os notarios e a lingua nos comezos da escrita documental en galego», en Ana Isabel Boullón Agrelo (ed.), *Na nosa lingoaxe galega. A emerxencia do galego como lingua escrita na Idade Media*, Santiago, Consello da Cultura Galega, ILG, 2007, pp. 313-372. [Edita e fai un comentario lingüístico de 16 documentos do mosteiro de Montederramo, do 1257 ó 1264, en galego. Todos do mesmo notario, Pedro Gunçalvez, do ACOu, AHN e AHPOu. Inclúese a fotografía de tódolos documentos].
- LORENZO, Ramón: «Edición e comentario dun documento do mosteiro de Montederramo de 1247», en Mercedes Brea (coord.), *Pola melhor dona de quantas fez nostro Senhor. Homenaxe á Profesora Giulia Lanciani*, Santiago de Compostela, Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades, 2009, pp. 349-354. [1 documento inédito do ACOu, en latín e galego. Achega a fotografía].
- LORENZO, Ramón e Xosé Luís COUCEIRO: «Correccións á edición da General Estoria de Ramón Martínez López (I)», en Rosario Álvarez e Dolores Vilavedra (eds.): *Cinguidos por unha arela común. Homenaxe ó profesor Xesús Alonso Montero*, Santiago de Compostela, Universidade, 1999, vol. 1, pp. 595-627.
- LORENZO, Ramón e Xosé Luís COUCEIRO: «Correccións á edición da General Estoria de Ramón Martínez López (II)», en Mª Teresa García-Sabell Tormo et al. (coord.), *Homenaxe ó profesor Camilo Flores*, Santiago de Compostela, Universidade, 1999, vol. II, pp. 209-233.
- LORENZO GRADÍN, Pilar e José António SOUTO CABO (coord.): *Livro de Tristan e Livro de Merlin. Estudio, edición, notas e glosario*, Santiago de Compostela, Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades, 2001. [Edición paleográfica e crítica dos fragmentos da tradución galega do Tristán (s.XIV) e da portuguesa do Merlin (s.XIII). Inclúe un índice de personaxes e lugares e un glosario].
- LOSADA MELÉNDEZ, Mª José: *La colección diplomática del monasterio cisterciense de Melón (Pergaminos de la Catedral de Orense): siglo XIV*, Memoria de licenciatura inédita, Universidade de Santiago de Compostela, 1992. [260 documentos (continúa a numeración de SOTO LAMAS 1992), do 1302 a 1399, en galego. Inclúe índice de persoas e índice de lugares].
- LOSADA MELÉNDEZ, Mª José: *Catálogo de documentos medievais do concello de Ourense*, Ourense, Xunta de Galicia, 2008. [Rexestos de 404 documentos: 14 do s. XIV, o resto do XV. Do AHPOu, en galego e en castelán. Inclúe índices de persoas e lugares].
- LOSADA MELÉNDEZ, Mª José, Mª Teresa SOTO LAMAS: «La documentación del monasterio de Santa María de Melón del archivo de la Catedral de Orense (ss. XII-XVI)», en *Boletín de Estudios del Seminario "Fontán Sarmiento" de Hagiografía, Toponimia y Onomástica de Galicia*, 14 (1993), pp. 67-70. [Non ten transcripcións, é unha nota breve avaliando o conxunto documental].
- LOSADA MELÉNDEZ, Mª José e Mª Teresa SOTO LAMAS: «Cartas de hermandad de la catedral de Orense: 1279-1647», *Boletín de Estudios del Seminario "Fontán Sarmiento" de Hagiografía, Toponimia y Onomástica de Galicia*, 15 (1994), pp. 51-58. [Transcriben 5 documentos, do ACOu, en latín e en galego].
- LOSADA MELÉNDEZ, Mª José e Mª Teresa SOTO LAMAS: «Algunos documentos de Abraán de León, recaudador del conde de Ribadavia: 1438-1462», *Boletín del Seminario Fontán-Sarmiento*, 16 (1995), pp. 59-66. [Transcriben 7 documentos, do ACOu, en castelán e en galego. Inclúen índice toponímico e onomástico].
- LUCAS ÁLVAREZ, Manuel: *El tumbo de San Julián de Samos (siglos VIII-XII). Estudio introductorio. Edición diplomática. Apéndices e índices*, Santiago de Compostela, Caixa Galicia, 1986. [Edita o tombo, con 249 documentos dos anos 785 a 1209: 1 do s. VIII, 8 do IX, 55

- do X, 126 do XI, 56 do XII, 1 do XIII, 2 s.d. Do AHUS, en latín. Engade un suplemento de 37 documentos dos anos 904 a 1207, do AHN, RAH, BNE, BNParís, ADBraga e ACBraga, en latín. Inclúe índices antroponímico, antroponímico socio-profesional e toponímico].
- LUCAS ÁLVAREZ, Manuel: «El notariado en Galicia hasta el año 1300. Una aproximación», en *Notariado público y documento privado: de los orígenes al siglo XIV. Actas del VII Congreso Internacional de Diplomática en Valencia en 1986*. Tomo I, Consellería de Cultura, Educació i Ciencia, Valencia, 1989, pp. 331-480. [Ademais do estudo, establece uns rexestos de notarios por zonas, incluíndo mencións documentais e os seus signos].
- LUCAS ÁLVAREZ, Manuel: «*Colligere fragmenta*. Documentos en escritura visigótica del Archivo Histórico y Universitario de Santiago de Compostela», *Historia, Instituciones, Documentos*, 19 (1992), pp. 267-276. [Acheга os rexestos e transcribe as datas de 16 documentos, dos anos 937 a [1105]].
- LUCAS ÁLVAREZ, Manuel: «Dos documentos en gallego de los siglos XIV y XV», *Documenta et scripta*, Barcelona, Universitat de Barcelona, 1993, pp. 21-31. [Edita 2 documentos, un do ano 1304 do ACOu, mosteiro de Pombeiro, e outro do 1434 do AHUS. Inclúe fotografías dos documentos].
- LUCAS ÁLVAREZ, Manuel: *El reino de León en la Alta Edad Media. V. Las cancellerías reales (1109-1230)*, León, Centro de Estudios e Investigación «San Isidoro»-Caja España de Inversiones-Archivo Histórico Diocesano, 1993. [Analiza a produción documental de varios reinados e achega rexestos da documentación da raíña Urraca e as referencias ás súas edicións: 111 documentos, dos anos 1109 a [1109-1126]; de Afonso VII: 771 documentos, dos anos 1110 a 1157; e de Fernando II: 616 documentos, dos anos 1155 a [1188-1220]. Acheга tamén 175 rexestos a maiores de documentos de Afonso IX dos anos 1188 a [1188-1230]. De varios arquivos, nos que destaca o AHN, BNE e todos os das catedrais galegas].
- LUCAS ÁLVAREZ, Manuel: *La documentación del Tombo A de la catedral de Santiago de Compostela. Estudio y edición*, León, Centro de Estudios e Investigación «San Isidoro»-Caja España de Inversiones-Caja de Ahorros y Monte Piedad-AHD, 1995. [Transcripción completa do tomo, realizado a partir de 1129, que inclúe 165 documentos reais entre os anos 834 e 1255, todos en latín agás o último, en castelán: 19 do s. IX, 39 do X, 25 do XI, 59 do XII, 21 do XIII. Inclúe índices de documentos, de antroponímicos e de topónimos].
- LUCAS ÁLVAREZ, Manuel: “El patrimonio del monasterio de san Miguel de Bóveda anexo al de san Clodio do Ribeiro de Avia”, *Compostellanum*, 40 (1995), pp. 501-586. [Anexo documental cos rexestos e referencias ás edicións de 121 documentos dos anos 899 a 1500, a maioría do AHPOu, outros do ACOu, AHN e do AXS. Non sempre se menciona o idioma pero hai documentos en latín e galego cando menos. Inclúe índice antroponímico e toponímico].
- LUCAS ÁLVAREZ, Manuel: *El reino de León en la Alta Edad Media. VIII. La documentación real astur leonesa (718-1072)*, León, Centro de Estudios e Investigación «San Isidoro»-Caja España de Inversiones-Archivo Histórico Diocesano, 1995. [Estuda a produción documental dese período e achega os rexestos de 466 documentos: 73 do período asturiano (dos anos 718 a 910), 294 do período leonés (anos 911 a 1037) e 99 do período castelán-leonés (anos 1038 a 1072); de moitos arquivos: BNE, ACL León, AHN, ACS, AHUS, ACLu, ADBraga, ACOviedo, IVDJ, RAH, ACMon... Tamén rexesta 229 documentos perdidos, dos anos 774 a 1070; 255 confirmacións en documentos reais dos anos 791 a 1065, incluíndo o texto da confirmación; 1453 rexestos de confirmacións en documentos privados, dos anos 747 a 1068, incluíndo o texto da confirmación e/ou a denominación do rei. Nos apéndices inclúe as

- referencias documentais do notario Sampiro coas citas, estruturas de preceptos, cláusulas de exencións fiscais e de servizos e fórmulas documentais].
- LUCAS ÁLVAREZ, Manuel: *El Tombo A de la Catedral de Santiago. Estudio y Edición*, Santiago de Compostela, Cabildo de la S.A.M.I. Catedral de Santiago de Compostela-Seminario de Estudios Galegos, 1998. [Transcripción completa do tomo, realizado a partir de 1129, que inclúe 165 documentos reais entre os anos 834 e 1255, todos en latín agás o último, en castelán: 19 do s. IX, 39 do X, 25 do XI, 59 do XII, 21 do XIII. Inclúe índices de documentos, de antropónimos e de topónimos].
- LUCAS ÁLVAREZ, Manuel: *El archivo del monasterio de San Martiño de San Martiño de Fóra o Pinarío de Santiago de Compostela*, 2 volumes, Sada, Seminario de Estudios Galegos–Ediciós do Castro, 1999. [Rexestos de 1394 documentos de San Martiño Pinarío e 65 extractos do ano 898 ó 1499; rexestos de 580 documentos de San Paio de Antealtares e extractos, do ano 932 ó 1530; rexestos de 222 documentos de San Pedro de Fóra e 260 extractos, do ano 1065 ó 1518; rexestos de 97 documentos de San Martiño, Antealtares ou San Pedro de Fóra do ano 1121 ó 1497; 44 rexestos e/ou extractos de San Cristovo de Dormeá do ano 1130 ó 1438; 14 extractos de San Martiño de Canduas do ano 1332 ó 1462; 31 rexestos e 121 extractos de San Salvador de Bergondo, do ano 1138 ó 1509; 17 rexestos e 80 extractos de San Cibrao de Bribes, do ano 1154 ó 1500; 132 rexestos máis 543 extractos de San Lourenzo de Carboeiro, do ano 863 ó 1500; 73 rexestos e 306 extractos de San Nicolás e San Salvador de Cins, do ano 911 ó 1502; 18 rexestos e/ou extractos de Santa María de Mezonzo, do ano 863 ó 1517; 35 rexestos e 58 extractos de San Xiao de Moraima, do ano 1095 ó 1500; 67 rexestos e 329 extractos de San Pedro de Soandres, do ano 990 ó 1498; 120 rexestos e 158 extractos de San Antoiño de Toques, do ano 976 ó 1516; 20 extractos non identificados do ano 979 ó 1480. Non hai mención da lingua, son do AHUS, AHDS, AA, AHN, ARG, ACS, Fundación Penzol e AHPOu].
- LUCAS ÁLVAREZ, Manuel: *San Paio de Antealtares, Soandres y Toques: tres monasterios medievales gallegos*, Sada, Seminario de Estudios Galegos–Ediciós do Castro, 2001. [Inclúe a transcripción de 29 documentos de Antealtares, de 932 a 1494, case todos en latín, algúns en castelán; 23 documentos de Soandres, de 990 a 1424, en latín, galego e castelán; e 5 de Toques, de 1067 a 1231, en latín, e 128 documentos de Toques só en rexesto, dos anos 1096 a 1499, sen indicación da lingua. Do ARG, AHN, AA, AHUS, AHDS, ACS e colección particular do conde de São Paio].
- LUCAS ÁLVAREZ, Manuel: «Los monasterios femeninos de San Cristovo de Dormeá y San Martiño de Cánduas», en M^a dolores Barral Ribadulla e José Manuel López Vázquez (coord.), *Estudios sobre patrimonio artístico. Homenaje del departamento de Historia del Arte y de la Facultad de Geografía e Historia de la Universidad de Santiago de Compostela a la Prof. Dra. Mª Socorro Ortega Romero*, Santiago de Compostela, Xunta de Galicia, 2002, pp. 853-880. [Edita 4 documentos, de 1150, 1152, 1157 e 1406, do ARG e o último do AHN, todos en latín].
- LUCAS ÁLVAREZ, Manuel: *El monasterio de San Martiño Pinarío de Santiago de Compostela en la Edad Media*, Sada, Seminario de Estudios Galegos–Ediciós do Castro, 2003. [Edita 175 documentos entre os anos 904 e 1499: 8 do s. X, 8 do XI, 42 do XII, 84 do XIII, 28 do XIV, 5 do XV; en latín a maioría, tamén galego e castelán, do AHN, AHDS, AHUS, ARG, AA].
- LUCAS ÁLVAREZ, Manuel: «El monasterio de San Salvador y San Nicolás de Cis», *Estudios mindonienses*, 20 (2004), pp. 603-728. [Na colección diplomática transcribe 41 documentos: 3 do s. X, 4 do XI, 6 do XII, 12 do XIII, 5 do XIV, 11 do XV e 1 do XVI. Do ARG, AHUS, AHN e AA].

- LUCAS ÁLVAREZ, Manuel, e Mª Xosé JUSTO MARTÍN: *Fontes documentais da Universidade de Santiago de Compostela: Pergameos da serie Bens do Arquivo Histórico Universitario (Anos 1237-1537)*. Edición diplomática, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 1991. [Transcriben 413 documentos en pergameo: 17 do s. XIII, 243 do s. XIV, 122 do s. XV, 31 do s. XVI. De 1237 a 1303 só en latín, agás 1 de 1284 en galego; de 1303 a 1325 38% en latín e 62% en galego; desde 1325 ata fins do XV a maioría en galego, un de 1351 en portugués; os do XVI case todos en castelán. Achegan un apéndice cun documento de 1526, en latín, e outro con rexestos de 115 documentos dos anos 1434-1543 copiados en libros en papel, sen mención da lingua. Inclúe índice de antropónimos, socio-profesional e de topónimos].
- LUCAS ÁLVAREZ, Manuel e Pedro Pablo LUCAS DOMÍNGUEZ: *San Pedro de Ramirás. Un monasterio femenino en la Edad Media*. Colección diplomática, Santiago de Compostela, Caixa Galicia, 1988. [Transcriben e/ou rexestan 563 documentos do ano 1021 ó 1496: 2 do s. XI, 4 do XII, 247 do XIII, 146 do XIV e 163 do XV. Do AA, en latín e en galego. Inclúen índice antropónimo, antropónimo socio-profesional e toponímico].
- LUCAS ÁLVAREZ, Manuel e Pedro LUCAS DOMÍNGUEZ: *El monasterio de San Clodio do Ribeiro en la Edad Media: estudio y documentos*, Sada, Seminario de Estudos Galegos-Edicións do Castro, 1996. [Editan 648 documentos do ano 928 ó 1500: 1 do X, 1 do XI, 10 do XII, 255 do XIII, 155 do XIV e 226 XV, e rexestan 393 documentos perdidos, dos anos 1083 a 1499. A maior parte son do ACOu, AHPOu e AHN, en latín e en galego. Inclúen índices antropónimo, socio-profesional e toponímico, e imaxes dalgún documento].
- LUCAS ÁLVAREZ, Manuel e Pedro LUCAS DOMÍNGUEZ: *El priorato beneditino de San Vicenzo de Pombeiro y su colección diplomática en la Edad Media*, Sada, Seminario de Estudos Galegos-Edicións do Castro, 1996. [Transcrición de 289 documentos: 3 do s. X (935-997), 1 do s. XI (1065), 10 do s. XII (1109-1194), 13 do XIII (1208-1296), 39 do XIV (1304-1398), 217 do XV (1401-1496), 5 do s. XVI (1502-1526); en latín, galego e castelán; do AHPOu, AHN e ACOu. Inclúe índices antropónimo e toponímico].
- MACKENZIE, David: «Un documento “bilingüe” galego-castelán do século XV», *Donaire*, 1 (1993), pp. 25-31. [Véxase a reedición corrixida de 2004].
- MACKENZIE, David: «Un documento “bilingüe” galego-castelán do século XV», en Rosario Álvarez e Antón Santamarina (eds.), *(Dis)curso da escrita. Estudos de filoloxía galega ofrecidos en memoria de Fernando R. Tato Plaza*, A Coruña, Fundación Pedro Barrié de la Maza, 2004, pp. 459-473. [Reedita 1 documento do 1489 (xa o editara en 1993), do AHDS, e fai a análise lingüística].
- MAIA, Clarinda de Azevedo: *História do galego-português. Estado lingüístico da Galiza e do Noroeste de Portugal do século XIII ao século XVI (Com referência á situación do galego moderno)*, Coimbra, Instituto Nacional de Investigação Científica, 1986. [Edita 136 documentos da Galiza actual do ano 1262 ó 1506 máis 32 documentos de Entre-Douro-e-Minho, do 1282 ó 1484. Os galegos do AHN, os portugueses do ANTT].
- MANRIQUE DE LARA, Francisco: *Constituciones sinodales del obispado de Orense*, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 1994. [Edición facsimilar da edición impresa das Constitucións de 1544, que inclúen fragmentos doutros sínodos anteriores de época medieval].
- MANSO PORTO, Carmen: «El códice medieval del convento de Santo Domingo de Santiago», *Archivo Dominicano*, 3 (1982), pp. 117-164; 4 (1983), pp. 75-129; 5 (1984), pp. 43-90; 6 (1985), pp. 23-55; 7 (1986), pp. 59-76. [Transcrición dun codice do AHN; en total 44 documentos entre 1230 e 1479: 1 do s. XIII, 15 do XIV e 26 do XV. Case todos en galego].

- MANSO PORTO, Carmen: «Los cartularios medievales de santo Domingo de Santiago», *Archivo Dominicano*, 9 (1988), pp. 55-69. [Estudo dos dous tomos “Libro pequeno de pergamino” e “Libro grande de pergamino”, do AHN, e rexesta dos 15 documentos do cartulario do caderno orixinal (documentos de 1325 a 1400) e os 15 documentos doutro cartulario (documentos de 1377 a 1483), sen mención da lingua].
- MANSO PORTO, Carmen: *El arte de la orden de santo Domingo en la Galicia medieval*, Tese de doutoramento do 1990, Universidad Complutense, Madrid, 1991. [Véxase a edición en 1993 co título *Arte gótico en Galicia: Los dominicos*].
- MANSO PORTO, Carmen: «Convento de santa María de Valdeflores de Viveiro», *Estudios Mindonienses*, 7 (1991), pp. 331-367. [Transcribe 1 documento de 1424, do AHN, en galego].
- MANSO PORTO, Carmen: «Fernán Pérez de Andrade O Boo y sus vínculos con la nobleza lucense a través de tres nuevos documentos», *Anuario Brigantino*, 15 (1992), pp. 223-230. [Transcribe 3 documentos, anos 1377 a 1440, do AHN, en galego].
- MANSO PORTO, Carmen: *Arte gótico en Galicia: los dominicos*, A Coruña, Fundación Barrié de la Maza, 1993. [No apéndice documental edita 58 documentos dos anos 1175 a 1503, 33 inéditos: 11 do mosteiro de Santo Domingo de Santiago (1 do s. XII, 2 do XIII, 4 do XIV, 4 do XV), 6 do mosteiro de Santo Domingo de Tui (2 do s. XIII, 1 do XIV, 3 do XV), 12 do mosteiro de Santo Domingo de Lugo (5 do XIII, 3 do XIV, 1 do XIV-XV, o resto de época moderna), 8 do mosteiro de Santo Domingo de Pontevedra (2 do XIII, 6 do XV), 5 do mosteiro de Santo Domingo de Viveiro (1 do XIII, 3 do XIV, 1 do XV), 5 do mosteiro de Santa María de Belvís (os 5 do XIV), 10 do mosteiro de Santa María a Nova de Lugo (os 10 do XIV), 1 do mosteiro de Santa María de Valdeflores de Viveiro (do XV). Do AMStgo, AHN, RAH, ACS, ACTui, Museo Arqueolóxico de Lugo e ACBelvís; en latín, galego e castelán].
- MANSO PORTO, Carmen: «El obispo fray Pedro López de Aguiar, OP (1349-1390): reseña biográfica y aproximación a los principales acontecimientos en su diócesis durante el reinado de Pedro I», *Archivo Dominicano*, 14 (1993), pp. 43-67. [Transcribe 4 documentos en galego dos anos 1357 a 1366, do AHN. Inclúe cadro xenealóxico].
- MANSO PORTO, Carmen: «Dos documentos inéditos sobre la capilla mayor de santo Domingo de Lugo», *Archivo Dominicano*, 15 (1994), pp. 215-229. [Edita 2 documentos en galego, do 1376 e 1379, do AHN].
- MANSO PORTO, Carmen: «Apuntes sobre imágenes y fuentes de cetrería en la Baja Edad Media gallega», *Abrente*, 31 (1999), pp. 149-171. [Edita 1 testamento, anos [1307-1318], do AHN, en galego].
- MARTÍN, José Luis: «La monarquía leonesa. Fernando I y Alfonso VI (1037-1109) en Fernando de Arvizu et al., *El Reino de León en la Alta Edad Media. I. Cortes, Concilios y Fueros*, León, Caja de Ahorros y Monte de Piedad de León – Archivo Histórico Diocesano de León, 1988, pp. 415-705. [Nos apéndices reúne os textos pertinentes sobre estes dous reis en diferentes crónicas cristiás e musulmás, segundo as edicións doutros editores].
- MARTÍN CODAX: *Cantigas*, Introducción, texto crítico, notas e aclaracións de Henrique MONTEAGUDO, Vigo, Galaxia, 1998. [Con edición facsimilar do Pergamiño Vindel e das páxinas correspondentes do Cancioneiro da Biblioteca Vaticana e do da Biblioteca Nacional de Lisboa, antigo Colocci-Brancuti].
- MARTÍNEZ COELLO, Antonio: «Documentación del monasterio de San Pedro de Ansemil (Silleda) relativa a Cabanelas», *Argentarium. Revista do Centro de Estudios Chamoso Lamas da comarca do Carballiño*, 1 (1999), pp. 133-159. [Edita 15 documentos, anos 1282 a 1338, do ARG, en galego].

- MARTÍNEZ COELLO, Antonio: «Un documento sobre la ciudad de Ourense en el siglo XV», *Auriensia*, 2 (1999), pp. 327-331. [Do ano 1427, do Arquivo do mosteiro de Oseira, en galego].
- MARTÍNEZ CRESPO, José: «Mosteiro de santa María de Melón», *Pontevedra. Revista de Estudos Provinciais*, 14 (1999), pp. 139-189. [Edita 37 documentos, dos anos 1400 a 1492. Do ACOu, en galego].
- MARTÍNEZ CRESPO, José: «Redondela y Vigo frente a la luctuosa y el diezmo eclesiástico: la sentencia arbitral de 1494», *Cuadernos de Estudios Gallegos*, 113 (2000), pp. 77-137. [Edita a sentencia a través dunha copia de finais do XVI, en galego e castelán, e outro documento de 1516, en castelán. De colección particular, inclúe listaxe de persoas].
- MARTÍNEZ DÍEZ, Gonzalo: *Legislación conciliar del Reino Astur (718-910) y del Reino de León (910-1230)*, León, Centro de Estudios e Investigación San Isidoro-Caja España de Inversiones-Archivo Histórico Diocesano, 2009. [Achega extractos de concilios, en latín, entre eles os de Compostela, ás veces con algún documento a maiores, case sempre en edicións previas doutros autores. Inclúe índice de persoas e de lugares].
- MARTÍNEZ LEMA, Paulo e Ricardo PICHEL GOTÉRREZ: «Documentación romance no Tombo de Toxos Outos: edición filolóxica e estudo toponímico», *Moenia. Revista lucense de lingüística e literatura*, 15 (2009), pp. 207-231. [Editanse 7 documentos galegos, da 2ª metade do s. XIII (1271, 1276, 1277, 1283 (2), e 2 s.d.), copiados ao final do cartulario (custodiado no AHN). Inclúense os criterios de transcripción e un estudo toponímico].
- MARTÍNEZ MARTÍNEZ, Faustino: «Un libro de feudos gallegos de los siglos XIV y XV (I)», *Dereito. Revista Xurídica da Universidade de Santiago de Compostela*, 10 (2001), 1, pp. 89-117. [Estudo, non edición, do atado 45 do fondo xeral do AHDS: 156 folios con pergameos orixinais e copias dos anos 1309 a 1470; en galego e en castelán].
- MARTÍNEZ MARTÍNEZ, Faustino: «Un libro de feudos gallegos de los siglos XIV y XV (II)», *Dereito. Revista Xurídica da Universidade de Santiago de Compostela*, 10 (2001), 2, pp. 91-125. [Estudo, non edición, do atado 45 do fondo xeral do AHDS: 156 folios con pergameos orixinais e copias dos anos 1309 a 1470; en galego e en castelán].
- MARTÍNEZ MARTÍNEZ, Faustino: «Antología de textos forales del antiguo Reino de Galicia (siglos XII al XIV)», *Cuadernos de Historia del Derecho*, 10 (2003), pp. 257-343. [Edita 30 documentos entre 1152 e 1215, en latín, galego e castelán. Diversa procedencia, todos xa publicados con anterioridade].
- MARTÍNEZ MARTÍNEZ, Martín: *Cartulario de Santa María de Carracedo. 992-1500*, Ponferrada, Instituto de Estudios Bercianos, 1997 (vol. I, 992-1274) e 1999 (vol. II, 1275-1500). [Edita os 1210 documentos medievais do cartulario, feito en 1792: 4 do s. X, 2 do XI, 151 do XII, 558 do XIII, 220 do XIV e 275 do XV. Do ADAstorga, en latín, castelán e galego. Inclúe índices onomástico e de lugares].
- MARTÍNEZ SÁEZ, Antonio: «El archivo del monasterio benedictino de San Esteban de Chouzán en la Edad Media», *Boletín do Museo Provincial de Lugo*, III (1987), pp. 37-45. [Achega táboas de reconstrucción do arquivo, sinalando data, tipo de documento e lingua, entre outros datos].
- MARTÍNEZ SÁEZ, Antonio: *Colección diplomática de san Esteban de Chouzán (IX-XV)*, Memoria de Licenciatura inédita, Universidad de Granada, 1988.
- MARTÍNEZ SÁEZ, Antonio: *El monasterio de Sobrado de Trives. Estudio histórico y diplomático*, Tese de doutoramento, Universidade de Granada, 1988, dispoñible na rede: <http://digibug.ugr.es/handle/10481/6171>. [Edita e/ou rexesta 414 documentos dos anos 956 a 1513: 2 do s. X, 9 do XII, 87 do XIII, 104 do XIV, 179 do XV e 33 do XVI; do AA, ACOu, AHN, AHUS, AHPOu, MPo e BNE, a maioría en galego, tamén en latín e castelán. Inclúe índices onomástico e toponímico].

- MARTÍNEZ SÁEZ, Antonio: «Reconstrucción del archivo monástico de San Salvador de Sobrado de Trives en la Edad Media», *Boletín do Museo Provincial de Lugo*, V (1992), pp. 207-232. [Establece unha serie de táboas con toda a documentación do mosteiro, hoxe dispersa en varios arquivos: 414 documentos, algúns perdidos, do século X ó XVI. Non rexesta, pero fai mención ó tipo de documento e á lingua, a grande maioría en galego, algún e castelán e os menos en latín].
- MAURE RIVAS, Xulián: *Para unha escriptoloxía do Galego. Edición e estudo escriptolóxico do Tombo do hospital dos pobres de Tui (1436-1490)*, Tese de Doutoramento, Santiago de Compostela, Universidade de Santiago de Compostela, 1998. [Véxase a edición en 2006].
- MAURE RIVAS, Xulián: «A perda do galego instrumental: dous documentos notariais de Baiona (1518 e 1522)», en Rosario Álvarez e Dolores Vilavedra (eds.): *Cinguidos por unha arela común. Homenaxe ó profesor Xesús Alonso Montero*, Santiago de Compostela, Universidade, 1999, vol. 1, pp. 677-689. [Inclúe a transcripción de 2 documentos, 1 en galego e outro en castelán, do ACTui].
- MAURE RIVAS, Xulián: «Notarios de Baiona (1). Lourenço Martíns (1365-1404)», en Rosario Álvarez e Antón Santamarina (eds.), *(Dis)curso da escrita. Estudos de filoloxía galega ofrecidos en memoria de Fernando R. Tato Plaza*, A Coruña, Fundación Pedro Barrié de la Maza, 2004, pp. 459-473. [Edita 7 documentos dos anos 1365 a 1404. Do ACTui, en galego. Inclúe unha listaxe de léxico coa súa definición].
- MAURE RIVAS, Xulián: *Para unha escriptoloxía do Galego. Edición e estudo escriptolóxico do Tombo do Hospital dos Pobres de Tui (1436-1490)*, A Coruña, Fundación Pedro Barrié de la Maza, 2006. [Edita o tomo, comezado en 1453, que inclúe 46 documentos do ano 1436 ó 1502 (e algunha anotación posterior). Do AHDtui, en galego a maior parte. Ademais do estudo, inclúe criterios de edición e apéndice léxico].
- MAYÁN FERNÁNDEZ, Francisco: «El monasterio de Lorenzana», *Estudios Mindonienses*, 5 (1989), pp. 271-334. [Rexestos de 222 documentos dos anos 922 a 1266 e unha adición de 1505, incluídos no Tombo, do AHN, sen mención da lingua. Inclúe índice toponímico e antroponímico].
- MEJUTO SESTO, Manuel: «Mil años de pertenencia a una Iglesia: las relaciones de Melide con la Iglesia Mindoniense», *Estudios mindonienses*, 26 (2010), pp. 373-521. [No apéndice documentos do 569 ó s. XVII, xa editados, en latín, galego e castelán. Tamén transcribe o Libro do Hospital de Sancti Spiritus, en galego, do AParroquial de Melide].
- MÉNDEZ FERNÁNDEZ, Mª Luz: *Contribución ó estudio dun libro das Tenzas da Catedral de Santiago. Edición crítica e estudo dos folios 1 a 27*, Memoria de Licenciatura inédita, Universidade de Santiago de Compostela, 1991. [Transcribe os folios 1 a 27 do Libro de Tenzas, do que se conservan dúas copias no ACS: manuscrito A en pergameo e B en pergameo de peor calidade e máis manipulado o índice. En galego, algo en latín, o B con anotacións en castelá. Transcribe o A, de 1352, e en notas ó pé as variantes en B].
- MÉNDEZ PÉREZ, José: «Las relaciones entre el monasterio de Oseira y San Salvador de Asma, en el primer tercio del siglo XIV», *Lacensia*, 6 (1993), pp. 85-96. [Transcribe un documento en galego de 1334, copia en papel do AHN].
- MÉNDEZ PÉREZ, José: «La familia de San Rosendo en la fundación del monasterio de Chantada», *Estudios Mindonienses*, 23 (2007), pp. 125-182. [Transcribe 2 documentos de 1073, en latín, do AHN].
- MIGUEL HERNÁNDEZ, Fernando: *El monasterio de San Martín de Castañeda, Zamora. Análisis de su pasado para el futuro*, Junta de Castilla y León, 2010. [Inclúe referencias á bibliografía e documentación sobre este mosteiro].
- MIRAMONTES CASTRO, María Xesús: «Catálogo da documentación medieval do Museo de Pontevedra», *Museo de Pontevedra*, 50 (1996), pp. 109-357. [Rexestos de 989

- documentos galegos e 25 (números 990 ó 1015) de fóra de Galiza, de 1058 a 1526; con índices antroponímico, toponímico e cronolóxico. Non hai mención da lingua pero si ós notarios. Ten como apéndice o artigo de FORTES ALÉN 1996].
- MONTEAGUDO ROMERO, Henrique: *O foro do bo Burgo de Castro Caldelas, dado por Afonso IX en 1228. O documento máis antigo escrito en galego en Galicia, Santiago de Compostela*, Sección de Lingua do Consello da Cultura Galega, [2005]: http://consellodacultura.org/mediateca/extras/doc_en_galego.pdf. [Edición do documento, en galego, do ADA, con facsímil. Inclúe tamén o facsímil, non a edición, do foro dado por Fernando II e dona Urraca, en latín e datado en 1172].
- MONTEAGUDO ROMERO, Henrique: «O Foro do Burgo do Castro Caldelas (1228) e a emerxencia do galego escrito», *Grial*, 166 (abril-xuño 2005), pp. 112-119. [Edita o documento, do ADA, en galego, e inclúe fotografía].
- MONTERDE ALBIAC, Cristina: *Diplomatario de la Reina Urraca de Castilla y León (1109-1126)*, Zaragoza, Anubar, 1996. [Transcribe ou rexesta 222 documentos do ano 1109 ó 1126. Dunha grande cantidade de arquivos, galegos o ARG, ACLu, ACMon, ACOu, AHDOu, AHPOu, ACS, AHUS e ACTui. Inclúe índices onomástico e toponímico].
- MONTERO CARTELLE, Enrique e Mª Cruz HERRERO INGELMO: «Un glosario médico-botánico medieval con sinónimos gallego-portugueses (Madrid B.N. ms. n° 3338)», *Verba*, 34 (2007), pp. 341-353. [Editan as glosas galego-portuguesas do s. XV ó glosario castelán *Flor de las hierbas provechosas para la salud*, da BNE].
- MONTERO SANTALHA, José-Martinho: «Epigrafía medieval no territorio da diocese mindoniense», en Manuel J. Recuero Astray, Fátima Díez Platas e Juan M. Monterroso Montero (eds.), *El legado cultural de la Iglesia mindoniense. I Congreso do Patrimonio da Diocese de Mondoñedo*, A Coruña, Universidade, 2000, pp. 215-223. [Edita 21 inscricións dos anos 800 ó 1500, en latín e en galego].
- MONTERO SANTALHA, José-Martinho: «As legendas das miniaturas das *Cantigas de Santa Maria* (códices T e F)», en José Luís Rodríguez (ed.), *Estudos dedicados a Ricardo Carvalho Calero*, Santiago de Compostela, Parlamento de Galicia - Universidade de Santiago, 2000, tomo II, pp. 507-552. [Edita tódalas lendas das miniaturas do Códice F, en Florencia, e unha parte das do T, da Biblioteca de El Escorial].
- MONTERO SANTALHA, José Martinho: «Documentos medievais galegos (I)», *Agália*, 69/70 (2002), pp. 197-200. [Edición paleográfica e filolóxica dun documento do 1253, do AHN, mosteiro de Oia].
- MONTERO SANTALHA, José Martinho: «Documentos medievais galegos (2)», *Agália*, 75/76 (2003), pp. 239-244. [Edición paleográfica e filolóxica dun documento do 1267, do AHN, mosteiro de Vilanova de Lourenzá. Inclúe fotografía do documento].
- MONTERO SANTALHA, José Martinho: «Documentos medievais galegos (3)», *Agália*, 83/84 (2005), pp. 255-264. [Edición paleográfica e filolóxica e transcrición fonolóxica dun documento do 1289, do AHN, mosteiro de Monfero. Inclúe fotografía do documento].
- MONTERO SANTALHA, José Martinho: «Documentos medievais galegos (4)», *Agália*, 85/86 (2006), pp. 231-235. [Edición paleográfica e filolóxica dun documento do 1258, do AHPOu, mosteiro de Montederramo. Inclúe fotografía do documento].
- MONTERO SANTALHA, José Martinho: «Documentos medievais galegos (5)», *Agália*, 91/92 (2007), pp. 247-252. [Edición paleográfica e filolóxica dun documento do 1290, do Mosteiro de Santa Clara de Santiago. Inclúe fotografía do documento].

- MORALEJO, Abelardo, Casimiro TORRES e Julio FEO (trads.), reed. preparada por Xosé CARRO OTERO: *Liber Sancti Iacobi. "Codex Calixtinus"*, Santiago de Compostela, Consellería de Cultura, Comunicación Social e Turismo, 1992. [Reedición da tradución de 1951 ó castelán do orixinal latino do s. XII. Inclúe índice onomástico, toponímico e de citas bíblicas].
- MOSQUERA AGRELO, Manuel: «Algunhas referencias documentais da diocese de Mondoñedo na documentación medieval da catedral de Lugo (séculos XI-XIII)», en Manuel J. Recuero Astray, Fátima Díez Platas e Juan M. Monterroso Montero (eds.), *El legado cultural de la Iglesia mindoniense. I Congreso do Patrimonio da Diocese de Mondoñedo*, A Coruña, Universidade, 2000, pp. 255-262. [Edita 4 documentos, dos anos 1062, 1212, 1226 e 1229. Do ACLu e AHN, en latín].
- MOSQUERA AGRELO, Manuel: «*Stant Gotice Scriptum in Tomo Decimo Palatii*. Os documentos do "Libro Décimo de Pergamiños" do Arquivo Catedralicio de Lugo», en Miguel Romaní Martínez e Mª Ángeles Novoa Gómez (ed.), *Homenaje a José García Oro*, Santiago de Compostela, Universidade, 2002, pp. 211-229. [Achega os rexestos de 65 documentos reais (841-1420) que se conservan nunha encadernación do s. XVIII no ACLu: 2 do s. IX, 3 do X, 2 do XI, 14 do XII, 16 do XIII, 22 do XIV, 6 do XV. A maior parte orixinais, sen mención á lingua dos documentos].
- MOURE PENA, Teresa C.: «El antiguo monasterio beneditino de San Xoán da Coba (Carballedo, Lugo)», *Ruta cicloturística del románico*, Tomo XXIII (2005), pp. 135-145. [Achega a transcripción de 9 documentos de 1260 a 1485 e 1781, do AA, todos en galego agás o primeiro, en latín, e o último, en castelán].
- MOURE PENA, Teresa: «Revisión histórico-documental en torno al antiguo monasterio beneditino de San Estevo de Chouzán», *Boletín do Museo Provincial de Lugo*, XII, v. 2 (2005), pp. 125-169. [Transcribe 24 documentos dos anos 986 a 1509. Do AHN e AA, a maioría en galego].
- NOIA CAMPOS, Camino: «O galego escrito no Portugal do século XV» en Ramón Lorenzo e Rosario Álvarez (coord.), *Homenaxe á Profesora Pilar Vázquez Cuesta*, Santiago, Universidade de Santiago de Compostela, 1996, pp. 69-76. [Analiza as diferenzas gráficas, fonéticas e morfolóxicas nas dúas copias dun sínodo de 1486, en portugués e en galego, publicadas por Antonio García y García en 1982].
- NOVÁS PÉREZ, Mª Elena: *Catálogo da colección Guerra Campos do arquivo-biblioteca da catedral de Santiago de Compostela*, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 2008, na rede http://consellodacultura.org/mediateca/extras/guerra_campos_08.pdf. [Achega referencias a apuntamentos e outra información sobre investigacións e escavacións deste crego e investigador, incluídas moedas e outros materiais arqueolóxicos].
- NOVO CAZÓN, José Luis: *El priorato santiaguista de Vilar de Donas en la Edad Media (1194-1500)*, A Coruña, Fundación Pedro Barrié de la Maza, 1986. [No apéndice documental edita 207 documentos, de 1194 a 1503, do AHN na maioría, algún do ADL: 2 do s. XII, 64 do XIII, 32 do XIV, 108 do XV, 1 do XVI. En latín ata 1275 e logo maioría en galego, con algún en castelán. Inclúe un índice de documentos].
- NOVO CAZÓN, José Luis: «Loio, ¿cuna de la orden militar de Santiago?», *Lycensia*, 7 (1993), pp. 45-58. [No apéndice documental inclúe un anaco da Crónica da fundación da Orde Militar de Santiago, do s. XV, en castelán, xa publicada antes].
- NOVOA GÓMEZ, Mª Ángeles: *La Cofradía del Rosario de Santiago: Tipología y estado de su documentación*, Santiago de Compostela, Tórculo, 2000. [A documentación é fundamentalmente de época moderna, o documento máis antigo é de 1500 da Casa de Altamira].
- NOVOA GÓMEZ, Mª Ángeles: *Las gentes de Muros en sus primeros documentos*, Santiago de Compostela, Tórculo, 2000. [Transcripción duns 36 documentos, dous soltos, do

- AHDS e do Arquivo Parroquial de Muros, de 1402 (ó que se achegan outros documentos do mesmo ano e ata 1406, nun proceso documental aberto) e 1404; e os outros 34 incluídos no Tombo das rendas da lámpara de San Pedro e Santa María de Muros, iniciado no 1466, con documentación entre 1384 e 1473, en galego, sendo os últimos 4 documentos xa do s. XVI e en castelán. Inclúe un índice onomástico e topográfico].
- NOVOA GÓMEZ, Mª Ángeles: «Reconstrución ideal del asentamiento de unas casas a través del «Tombo de la luminaria de San Pedro y Santa María de la villa de Muros»», en Mª Carmen Folgar de la Calle, Ana E. Goy Diz e José Manuel López Vázquez (coord.), *Memoria artis: studia in memoriam Mª Dolores Vila Jato*, [Santiago de Compostela], Xunta de Galicia, Consellería de Cultura, Comunicación Social e Turismo, Xerencia de Promoción do Camiño de Santiago, 2003, pp. 485-498. [Inclúe en apéndice a transcripción dun traslado notarial de 1466 con 4 documentos de 1346, en galego].
- OGANDO VÁZQUEZ, J. Francisco e Antonio MARTÍNEZ COELLO: *La carta puebla de Verín. Versión gallega de 1328*. Transcripción de María Teresa NOBRE VELOSO, Ourense, Edición de la Caja Rural Provincial de Orense, 1986. [Inclúen a edición do texto, versión galega do orixinal latino de 1183. Inclúe facsímil e en apéndice as edicións anteriores].
- OLIVERA SERRANO, César: «El pedido de 1455 en el Reino de Galicia», *Cuadernos de Estudios Gallegos*, 117 (2004), pp. 363-374. [Documento en castelán, do AXS].
- OTERO PIÑEYRO MASEDA, Pablo S.: «La inscripción de Santa María de Castrelos. Un testimonio epigráfico de la O.M. de San Juan», *Cuadernos de Estudios Gallegos*, 119 (2006), pp. 197-208. [Edición e estudo da inscripción, de 1216].
- OTERO PIÑEYRO MASEDA, Pablo S.: *Colección diplomática del Monasterio Cisterciense de Santa María de Oseira (Ourense) 1435-1485*, Santiago de Compostela, Universidade, 2008. [Edición de 671 documentos, do AHN, ACOu, AHPOu e Biblioteca do mosteiro de Poio, en galego a maioría. Inclúe índice onomástico, índice socio-profesional, índice toponímico e toponímico de lugares relevantes].
- PABLOS RAMÍREZ, Juan Carlos de: *El Tombo de Caaveiro*, Memoria de licenciatura, Universidad de Granada, 1986. [Véxase a edición en FERNÁNDEZ DE VIANA Y VIEITES, José Ignacio, Mª Teresa GONZÁLEZ BALASCH e Juan Carlos DE PABLOS RAMÍREZ 1996].
- PALACIOS MARTÍN, Bonifacio (dir.): *Colección diplomática medieval de la Orden de Alcántara (1157?-1494). De los orígenes a 1454*, Madrid, Fundación San Benito de Alcántara-Editorial Complutense, 2000, 2 vol. [Recolle unha ampla colección documental, algunha en arquivos galegos como o IEGPS e o ACS].
- PALLARES MÉNDEZ, Mª Carmen: *Ilduara, una aristócrata del siglo X*, Sada, Edicións do Castro, 1998 (2^a ed. ampliada e revisada no 2004). [Inclúe un apéndice documental con 10 documentos, dos anos 912 ó 977, xa editados con anterioridade].
- PARDO DE GUEVARA Y VALDÉS, Eduardo: «Doña Isabel de Castro: Apuntes críticos sobre su discutida filiación», *XXV Años de la Escuela de Genealogía, Heráldica y Nobiliaria*, Madrid, Instituto Salazar y Castro-Asociación de Hidalgos a Fuero de España, 1985, pp. 421-442. [Inclúe a edición de documentos relacionados, do s. XV].
- PARDO DE GUEVARA Y VALDÉS, Eduardo: «Documentos medievales I. Los Pardo de Cela del siglo XV», *Anuario Brigantino*, 9 (1986), pp. 23-30. [Edita 6 documentos, do ano 1452 ó 1501, do AHN e ADM, en galego. Inclúe unha árbore xenealóxica].
- PARDO DE GUEVARA Y VALDÉS, Eduardo: «Fonseca o Sotomayor: La nobleza gallega ante el pleito sucesorio entre doña Isabel y doña Juana», *Boletín do Museo Provincial de Lugo*, III (1987), pp. 13-26. [Inclúe a transcripción de 7 documentos, dos anos 1474 ó 1477, o primeiro en galego, o resto en castelán, do ADA, AXS e AHN].

- PARDO DE GUEVARA Y VALDÉS, Eduardo: «Notas para una relectura del fenómeno Hermandino de 1467», en Esteban Sarasa Sánchez e Eliseo Serrano Martín (eds.), *Señorío y feudalismo en la Península Ibérica (ss. XII-XIX)*, Zaragoza, Institución «Fernando el Católico», 1993-1994, vol. IV, pp. 91-106. [Inclúe a edición de 4 documentos do ano 1467, do AHN, en castelán].
- PARDO DE GUEVARA Y VALDÉS, Eduardo: «Una ejecutoria de nobleza del año 1429: transmisión de poder y signos ceremoniales», *Emblemata*, nº 2 (1996), Institución Fernando el Católico, Zaragoza, pp. 293-335. [Edita 1 documento do 1429, do arquivo da Casa de Taboai, en castelán. Inclúe unha imaxe xeral].
- PARDO de GUEVARA y VALDÉS, Eduardo: *Los señores de Galicia. Tenentes y condes de Lemos en la Edad Media*, A Coruña, Fundación Barrié de la Maza, 2000. [No volume II edita e/ou rexesta 243 documentos do ano 1291 ó s. XVI: 2 do s. XIII, 27 do XIV, 210 do XV e 4 do XVI, moitos xa publicados antes. A maioría en castelán, só 6 en galego e 2 en latín, do AHN, ADA, ADM, AXS, Arquivo de Santo Tomé de Freixeiro, RAH e IEGPS. Inclúe índices onomástico e topónimoico].
- PEIRÓ GRANER, Mª Nieves: «El archivo municipal de Pontevedra. Noticias sobre su origen y organización», *Cuadernos de Estudios Gallegos*, 112 (2000), pp. 133-145. [Inclúe un apéndice documental cunha relación do ano 1533, en castelán, de escrituras dos anos 1400-1494 sobre a xurisdicción do arcebispo de Santiago en Pontevedra].
- PENA GRAÑA, Andrés: *Narón, un concello con historia de seu*. 2 vols. Narón, Concello de Narón, vol. 1, 1991, vol. 2, 1992. [Ó final do volume I transcribe 1 documento do ano 977 de San Martiño de Xuvia; no volume II transcribe varios documentos dentro do estudo: p. 114 doc. de 1095, p. 118 doc. de 1114, p. 121 doc. de 1087, p. 158 doc. de 977 e 1069, p. 160 doc. de 1132, p. 197 doc. de 1145, p. 199 docs. de 1162 e 1165, p. 238 doc. de 1086, p. 239 docs. de 1142, p. 241 doc. de 1069, p. 243 doc. de 1116, p. 260 doc. de 1190, p. 350 doc. de 1177. Ó final do volume II inclúe un apéndice con 124 documentos do mosteiro de Xuvia, de fins do XII ata 1521: 5 máis 1 (só rexesto) do s. XIII, 2 en latín, 1 en castelán por copia do XVIII, 1 en galego; 22 máis 2 do s. XIV, en 14 galego, 1 latín, 8 en castelán en sinopse ou copia do XVIII; 88 do s. XV, 71 en galego, 1 en latín, 16 en castelán en sinopse ou copia do XVIII; 6 do s. XVI, todos en castelán en sinopse do XVIII; as sinopses son de moito interese porque manteñen moitos topónimos e antropónimos sen deturpar. Todos do AHN].
- PENSADO TOMÉ, José Luis e Gerardo PÉREZ BARCALA (eds.): *Tratado de Alveitaria*, Santiago, Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades, 2004. [Edición semipaleográfica do tratado redactado en 1420 como versión do *Livro de Alveitaria* do Mestre Giraldo (1318), acompañada da reprodución da fotocopia do manuscrito (hoxe desaparecido). Inclúe un extenso glosario e unha proposta de edición de G. Pérez Barcala].
- PERALTA, Tomás: *Fundación, antigüedad y progresos del imperial monasterio de nuestra señora de Ossera de la orden del Císter*, Xunta de Galicia, Santiago de Compostela, 1996 (edición facsimilar da de Madrid, 1677). [Achega varios documentos, algúns hoxe perdidos, do arquivo do mosteiro].
- PEREIRA MARTÍNEZ, Carlos: «Catálogo del Tombo de la Hacienda que la Madre de Dios de Sobrado tiene en Tierra de Mellide y Monterroso, y Donaciones, y Foros, y Ventas», *Anuario Brigantino*, 22 (1999), pp. 149-168. [O tomo, feito en 1655, contén documentación do século XII ó XVII, do ARG; inclúe 42 documentos do XII, 55 do XIII, 12 do XIV, 23 do XV, 78 do XVI, 37 do XVII, 9 do XVIII, 4 s.d.; os documentos agrupados por lugares, só en rexestos, non en transcripción, sen mención da lingua].

- PEREIRA MARTÍNEZ, Carlos: *Os templarios. Artigos e ensaios*, Editorial Toxosoutos, Noia, 2000. [No artigo incluído «A Orde do Temple e Cambre» achega 6 documentos en transcripción e/ou rexesto, entre os anos 1200 e 1310, xa publicados, en latín e castelán. No artigo «A Orde do Temple na comarca brigantina. Os documentos», recolle en edición e/ou rexesto 16 documentos dos anos 1200 a 1396, en latín, galego e castelán, a maioría xa publicados. Do Tombo de Sobrado, do ARG, CD do mosteiro de Carrizo e CD do mosteiro de Sancti Spiritus de Salamanca. No artigo «San Bernardo: *De laude novae militiae ad milites templi*. O eloxio da *nova militia* e o ideal templario» publica unha tradución ó galego desta obra de San Bernardo. E no artigo «A Regra primitiva da Orde do Temple» fai unha tradución ó galego desta regra].
- PEREIRA MARTÍNEZ, Carlos: «A Orde militar de Alcántara na Galiza medieval», *Anuario brigantino*, 24 (2002), pp. 157-206 = Asociación Cultural de Estudios Históricos de Galicia, s.d., http://www.estudioshistoricos.com/wp-content/uploads/2014/10/cpm_02.pdf. [É sobre todo un catálogo aínda que tamén ten algunha transcripción de documentos e noticias referidos a esta orde; en total 75 documentos entre 1207 e 1487, en galego, castelán e latín. Case todo foi xa publicado antes].
- PÉREZ GONZÁLEZ, Maurilio: «Crónica del Emperador Alfonso VII (Chronica Adefonsi Imperatoris)», *El Reino de León en la Alta Edad Media. Tomo IV. La monarquía (1109-1230)*, León, 1993, pp. 83-213. [Tradución ó castelán da crónica redactada en latín no s. XII e conservada a través de varias copias en manuscritos dos ss. XVI-XVIII, da BNE e Biblioteca Capitular de Toledo].
- PÉREZ LÓPEZ, Segundo L.: *San Rosendo e Mondoñedo. Razóns dun Centenario (907-2007)*, Mondoñedo, Diocese de Mondoñedo-Ferrol, 2006. [Achega unha relación de 68 rexestos de documentos do pontificado mindoniense de San Rosendo, dos anos 925 a 958, da Vita Rudesindi, TCelanova, TA do ACS, AHN, TSamos, RAH, CDCarboeiro, ACOu, BNE, ACLu, Portugaliae Monumenta Historica, ADBraga e ACLéon. Tamén inclúe a tradución ó galego dun sermón e do testamento do santo e dúas bulas papais de 1172 e 1196, en latín e tradución ó galego].
- PÉREZ PEREIRA, Antonio: *Bula del Papa Alejandro IV por la que se erige en Abadía secular la iglesia de Santa María del Campo de La Coruña*, A Coruña, 1994. [Edita a bula de 1494 a través dunha copia de 1513 (e outra do XVII e outra de 1826), e achega unha tradución ó castelán].
- PÉREZ RODRÍGUEZ, Francisco J.: *El monasterio de Santa María de Melón en el siglo XV: un análisis del dominio y de la evolución de sus rentas*, Memoria de licenciatura, Santiago de Compostela, Universidade de Santiago de Compostela-Facultade de Xeografía e Historia, 1987. [Transcribe 45 documentos de 1400 a 1496, do ACOu, AHN, e do Tombo de Lourenço Peres de 1611, do AHPOu. 4 documentos en castelán, o resto en galego. Inclúe “estadillos de foro” e catálogo de 304 documentos utilizados, do ACOu e AHN, e tamén usou un tomo de 1611, do AHPOu].
- PÉREZ RODRÍGUEZ, Francisco J.: «San Jorge de Codeseda: un monasterio femenino bajomedieval», *Studia Monastica*, 33 (1991), pp. 51-85. [Edita o inventario do mosteiro, en galego, feito en 1419, procedente do Tombo 1 de Tenzas da Catedral de Santiago (ACS). De interese toponímico].
- PÉREZ RODRÍGUEZ, Francisco J.: *Os documentos do Tombo de Toxos Outos*, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 2004, na rede: http://consellodacultura.org/mediateca/extras/tombo_toxos_outos.pdf. [Edición completa do Tombo, feito en 1289 con algunha adición posterior, que contén 796 documentos dos anos 1038 a 1334: 1 do s. XI, 398 do XII, 396 do XIII, 1 do XIV. Do AHN, en latín na súa maioría, algúns en galego].

- PÉREZ RODRÍGUEZ, Francisco J.: «Historia medieval de Galicia: un balance historiográfico (1988-2008)», *Minius*, 18 (2010), pp. 59-146. [Inclúe unha extensa relación bibliográfica de estudos historiográficos e edicións documentais].
- PICALLO FUENTES, Héitor: «Documentos para a historia da Orde do Temple nas comarcas de Moraña, O Salnés e o couto de Arcos da Condesa», *Boletín de estudos de genealogía, heráldica y nobiliaria de Galicia*, 2 (2003), pp. 349-353. [Edita 2 documentos reais, de 1371 e 1379. Do ACS, en castelán].
- PICALLO FUENTES, Héitor e Martiño PICALLO FUENTES: «O monacato medieval na historia de Caldas de Cuntis», *Museo de Pontevedra*, 56 (2002), pp. 9-101. [Transcriben 6 documentos, dos anos 898, 1116, 1159, 1206, 1220 e 1439, do AHUS, ACS, AHDS; en latín e o último en galego].
- PICHEL GOTÉRREZ, Ricardo (=Ricardo Gutiérrez Pichel): «Edición dun texto medieval. Acta de apertura do testamento de Martín de Pazos (1422)», *Murguía. Revista Galega de Historia*, 3 (xaneiro-abril, 2004), pp. 27-55. [Edición dun documento inédito do ACS de 1422, en galego. Inclúe pormenorizadas normas de transcripción, listado de voces, índice antroponímico e toponímico e fotografía do documento].
- PICHEL GOTÉRREZ, Ricardo (=Ricardo Gutiérrez Pichel): «Documentación latino-romance “non-dispositiva” na emerxencia do galego escrito», *Cadernos de lingua*, 29 (2007), pp. 45-108. [Inclúe un apéndice documental coa edición de 14 documentos de ca. 1150 á 2ª metade do XIII, do AHN e ARG, vinculados ós mosteiros de Toxos Outos, Oseira, Antealtares, Lourenzá, Samos, Caaveiro e Ferreira de Pallares. Inclúe a fotografía de 2 documentos].
- PICHEL GOTÉRREZ, Ricardo (=Ricardo Gutiérrez Pichel): «A documentación non-dispositiva na emerxencia do galego instrumental: a pesquisa e o relato procesual», *Verba*, 35 (2008), pp. 73-120. [Inclúe a transcripción de 9 documentos: 1 de 1097, Melón; 1 do 1º terzo do XIII, Ferreira de Pallares; 2 do 2º terzo do s. XIII, Montederramo; 1 de 1255, Melón; 1 de 1268 Lugo catedral; 1 de 1271, A Coruña; 1 de 1277, Toxos Outos. En latín e en galego, do ACOu, AHN e ARG. Inclúe facsímiles e normas de edición].
- PICHEL GOTÉRREZ, Ricardo (=Ricardo Gutiérrez Pichel): *Edición da documentación medieval do mosteiro beneditino de Sto. Estevo de Chouzán (sécs. IX-XIII)*, Tese de licenciatura, Universidade de Santiago de Compostela, 2008. [Véxase a edición, de 2009].
- PICHEL GOTÉRREZ, Ricardo (=Ricardo Gutiérrez Pichel): «A habilitación do romance na documentación do mosteiro de Sto. Estevo de Chouzán (Lugo)», en Esther Corral Díaz, Lidia Fontoira Surís e Eduardo Moscoso Mato (eds.), *A mi dizen quantos amigos ey. Homenaxe ao profesor Xosé Luís Couceiro*, Santiago, Universidade de Santiago de Compostela, 2008, pp. 477-493. [Edita 3 documentos dos anos 1262, 1267 e 1276, do AA e AHN, en galego. Inclúe criterios de transcripción e fotografías dos documentos].
- PICHEL GOTÉRREZ, Ricardo (=Ricardo Gutiérrez Pichel): «O mosteiro de San Salvador de Sobrado de Trives: primeira documentación romance (1255-1271)», *Murguía. Revista Galega de Historia*, 15/16 (xaneiro-agosto, 2008), pp. 47-74. [Edición filolóxica de 13 documentos en galego deste mosteiro de Trives, hoxe no AHN, AA e AHUS, dos anos 1255 a 1272. Algúns previamente transcritos por DURO PEÑA 1967 e MARTÍNEZ SÁEZ 1988. Achega criterios de transcripción e fotografías dos documentos].
- PICHEL GOTÉRREZ, Ricardo (=Ricardo Gutiérrez Pichel): «A documentación medieval do mosteiro de Sta. María de Pesqueiras (sécs. XIII-XIV)», en Raquel Casal et al. (ed.), *Galicia monástica. Estudos en lembranza da profesora María José Portela Silva*, Santiago de Compostela, Universidade, 2009, pp. 61-78. [Edita 5 documentos (1267, 1280, 1332, 1350 e 1358), do AA, en latín o primeiro, en galego o resto. Inclúe fotografías dos documentos].

- PICHEL GOTÉRREZ, Ricardo: *Fundación e primeiros séculos do mosteiro bieito de Santo Estevo de Chouzán (sécs. IX-XIII)*, A Coruña, Toxosoutos, 2009. [Achega a edición filolóxica dunha colección diplomática de 62 documentos dos anos [868] a 1303: 1 do s. IX, 3 do X, 11 do XII, 45 do XIII e 2 do XIV. Do AA, AHN, AHUS, ACOu e ACS, en latín, híbridos latino-romances e galego. Inclúe uns completos criterios de edición e índice e fotografías dos documentos].
- PICHEL GOTÉRREZ, Ricardo: «Habilitación y disposición de la scripta vernácula en la documentación probatoria latino-romance», en Mª Teresa Encinas Manterola, Mónica González Manzano, Miguel Gutiérrez Maté, M. Á. López Vallejo, Carolina Martín Gallego, Laura Romero Aguilera, Marta Torres Martínez e Irene Vicente Miguel (coords.): *Ars longa. Diez años de la Asociación de Jóvenes Investigadores de Historiografía e Historia de la Lengua Española*, Argentina, Librería Voces del Sur, 2010, pp. 81-100. [Inclúe edición filolóxica de 6 documentos dos ss. XII (1: 1097), XIII (3: 2º terzo, 1260 e 1261), XIV (1: 1305) e XV (1: 2ª metade); do AA, ACOu e AHN, 1 híbrido latino-romance e os restantes en galego].
- PICHEL GOTÉRREZ, Ricardo: «Reflexiones ecdótico-lingüísticas en torno a la prosa instrumental gallega del siglo XIII. Apuntes grafemáticos», en Elena Carmona Yanes e Santiago del Rey Quesada (coords.), *Id est, loquendi peritia. Aportaciones a la Lingüística Diacrónica de los Jóvenes Investigadores de Historiografía e Historia de la Lengua Española*, Sevilla, Facultad de Filología (Departamento de Lengua Española, Lingüística y Teoría de la Literatura), 2011, pp. 335-343. [Inclúe a transcripción de 2 documentos do mosteiro de Santo Estevo de Chouzán de 1262, en galego, xa editados na colección diplomática de 2009].
- PICHEL GOTÉRREZ, Ricardo e María Mercedes BUJÁN RODRÍGUEZ: «A comunidade bieita de San Paio de Antealtares no séc. XV. Un caderno de contas inédito en galego (1455-1465)», en *Homenaje al profesor José Ignacio Fernández de Viana y Vieites*, Granada, Universidad, 2012, pp. 421-438. [Edición filolóxica dun caderno de contas con 45 rexistros documentais. Do AA, redactado en galego entre 1455-1465].
- PICHEL [GOTÉRREZ], Ricardo e Xavier VARELA BARREIRO: «O corpus do galego medieval: o Tesouro Medieval Informatizado da Lingua Galega (TMILG)», en Andrés Enrique Arias (ed.), *Diacronía de las lenguas iberorromances: nuevas perspectivas desde la lingüística de corpus*. Madrid/Frankfurt, Iberoamericana/Vervuert, 2009, pp. 197-217. [Inclúe a transcripción dun documento de 1238 do mosteiro de Santo Estevo de Chouzán. Do AA, en galego, xa editado na colección diplomática de 2009].
- POLÍN, Ricardo: *Cancioneiro galego-castelán (1350-1450). Corpus lírico da decadencia*, Sada, Edicións do Castro, 1997. [Edita 63 poemas, máis 2 en apéndice por seren dubidosos. Segue o manuscrito do Cancionero de Baena da BN de París, copia de ca. 1465 do orixinal de ca. 1430].
- PORTA DE LA ENCINA, Antonio: «Aportación al estudio del monasterio de Caaveiro con Apéndice Documental», *Estudios Mindonienses*, 2 (1986), pp. 225-258. [Edita 9 documentos dos anos 936 a 1536. Do AHN, o de 1259 en galego, o resto en latín e castelán].
- PORTELA SILVA, Ermelindo: *Reyes Privativos de Galicia. García II de Galicia. El Rey y el Reino (1065-1090)*, Burgos, Editorial La Olmeda, 2001. [Nos apéndices inclúe 7 documentos de 1064 a 1071, do AHN e PMH, segundo outros editores; e pasaxes de diversas crónicas: *Historia Silense*, *Cronicón Compostelán*, *Crónica Najerense*, *Liber Regum*, *Chronicon Mundi* de Lucas de Tui, *Historia de los Hechos de España* de Rodrigo Jiménez de Rada, *Primeira Crónica Xeral* e *Livro de Linhagens do Conde Don Pedro*].
- PORTELA SILVA, Ermelindo, Mª Carmen PALLARES e Xosé Manuel SÁNCHEZ: *Rocha Forte. El castillo y su historia*, Santiago, Xunta de Galicia, 2004. [No apéndice documental

- achegan a transcripción de 19 documentos inéditos dos anos 1458 a 1623: 10 do s. XV, do ADS e ACS, en castelán e latín. Tamén inclúen 52 rexestos de documentos e crónicas xa publicadas, dos anos 1255 a 1926, do ACS, ADS, AHUS e AMSantiago].
- PORTELA SILVA, Mª José: *Colección diplomática de la Catedral de Lugo: siglos XIV y XV*, Tese de doutoramento, Facultade de Xeografía e Historia, 1992. [Véxase a edición en 2005 e 2007].
- PORTELA SILVA, Mª José: *Documentos da Catedral de Lugo. Século XV*, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 2005 (2^a ed.). [Edita 514 documentos, do AHN a maioría, a maior parte en galego, tamén en castelán. Inclúe índices onomástico, de notarios, de dignidades e de topónimos].
- PORTELA SILVA, Mª José: *Documentos da Catedral de Lugo. Século XIV*, 2 vol, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 2007. [Edita 894 documentos, do AHN, en galego a maioría. Inclúe índices onomástico, institucional e topónimo].
- PORTELA SILVA, Mª Xosé: *A documentación baixomedieval luguesa. O latexo documental da vida luguesa nos anos 1400-1426*, Noia, Grupo Filatélico e Numismático de Noia, [2008]. [Edita 114 documentos, 4 só en rexesto. Do AHN e ACLugo, en galego a maioría, 7 en castelán].
- PORTELA SILVA, Mª Xosé: *A documentación baixomedieval luguesa II. O latexo documental da vida luguesa nos anos 1427-1456*, Noia, Grupo Filatélico e Numismático de Noia, [2009]. [Edita 105 documentos, 4 só en rexesto. Do AHN e ACLugo, en galego a maioría, 1 en latín, 11 en castelán].
- PORTELA SILVA, Mª José e José GARCÍA ORO: *La iglesia y la ciudad de Lugo en la baja Edad Media. Los señoríos. Las instituciones. Los hombres*, Anexo 24 de *Cuadernos de Estudios Gallegos*, Santiago de Compostela, CSIC Instituto Padre Sarmiento de Estudios Gallegos, 1997. [Inclúe unha colección documental composta polo rexesto e localización arquivística de 894 documentos, dos anos 1300 a 1399, a maioría do AHN, algún do ACLu. Apenas hai mención á lingua dos documentos. Inclúe índices onomástico e topónimo].
- PORTELA SILVA, Mª José, Miguel ROMANÍ e Margarita GARRIDO: *Repertorio para las Escrituras Antiguas del Archivo Bajo. Catálogo del Archivo Monacal de Oseira en 1629*, Santiago de Compostela, Tórculo, 1993. [Transcrición dun repertorio feito en 1626-29 e 1736, que inclúe rexestos de moita documentación medieval de Oseira].
- RECUERO ASTRAY, Manuel, Marta GONZÁLEZ VÁZQUEZ e Paz ROMERO PORTILLA (eds.): *Documentos Medievales del Reino de Galicia: Alfonso VII (1116-1157)*, Santiago de Compostela, Xunta de Galicia, 1998. [Editan 184 documentos reais, do RAG, AHN, ACOu, ACMon, ACS, AHPOu, Fundación Penzol, AHDS, ARG, ACTui, AHUS, ADLu, APSar, BNE, ACLu, ADBraga. Inclúe índices antroponímico e topónimo e imaxes dalgún documento].
- RECUERO ASTRAY, Manuel (dir.), Mª Ángeles RODRÍGUEZ PRIETO e Paz ROMERO PORTILLA: *Documentos Medievales del Reino de Galicia: Doña Urraca (1095-1126)*, Santiago de Compostela, Xunta de Galicia, 2002. [Transcriben 59 documentos reais, do ACTui, ACS, AHN, ACMon, AHUS, ACLu, AHDLéon, AHDP, BIVDJ, AHPOu, moitos xa publicados. Inclúe índice antroponímico e topónimo, e fotografías dalgúns documentos].
- RECUERO ASTRAY, Manuel, Paz ROMERO PORTILLA e Mª Ángeles RODRÍGUEZ PRIETO: *Documentos Medievales del Reino de Galicia: Fernando II (1155-1188)*, Santiago de Compostela, Xunta de Galicia, 2000. [Editan 238 documentos, do AHN, ARG, ACOu, ACS, MPo, AHDS, AHUS, ACTui, ACMon, Arquivo de Moraime, AHPOu, ADA, Arquivo do Mosteiro de Vega e ADAstorga. Inclúe índices antroponímico e topónimo e imaxes dalgúns documentos].

- RÍOS CAMACHO, X. Carlos: «Dos exemplos de documentación monástica gallega altomedieval: Santa Mª de Sobrado y San Xiao de Samos. Rasgos de mozarabismo, tipología y comentarios», *Museo de Pontevedra*, 59 (2005), pp. 11-28. [2 documentos, 1 do ano 961, do Tombo de Sobrado segundo a edición de Loscertales de 1976, e outro do 872, do Tombo de Samos segundo a edición de LUCAS ÁLVAREZ 1986].
- RÍOS RODRÍGUEZ, Mª Luz: *Memorial tumbo de parroquias e beneficios da diocese auriense (1489)*, Noia, Grupo Filatélico e Numismático de Noia, 2010. [Edición completa do inventario de parroquias e de rendas, do ACOu, en galego. Inclúe índices toponímico, antroponímico e socioprofesional, de cargos e títulos].
- RISCO, Manuel: *De la Santa Iglesia de Lugo: continuación de su historia desde el siglo XII hasta fines del XVIII* = vol. 41 de *España Sagrada*, Madrid, Oficina de la Viuda é Hijo de Marín, 1798. Reproducción facsímil: Secuencia Gráfica, 2004. [Achega en apéndice 55 documentos dos anos 1120 a 1403, a maioría en latín, 4 en galego e 9 en castelán].
- RODRÍGUEZ CARBIA, Eloy e Xosé Carlos BEIRÓ PIÑEIRO: *Cartas de privilexio e franqueza de monarquía á vila de Padrón (Séculos XII ao XVII)*, Sada, Edición do Castro, 2003. [Na colección documental editan 3 documentos medievais: 1 de 1164, colección particular, en latín; 1 de 1164 en tradución ó castelán e traslado de 1498, colección particular; e 1 de 1476, colección particular, en castelán. Inclúe índice antroponímico e toponímico].
- RODRÍGUEZ DÍAZ, José María: «El monasterio de Esperautano, un problema resuelto», *Estudios Mindonienses*, 24 (2008), pp. 513-520. [Edita 2 documentos 775 (o diploma do rei Silo) e 928, do AHN].
- RODRÍGUEZ DÍAZ, José María: «La colegiata de Ribadeo», *Estudios Mindonienses*, 26 (2010), pp. 147-209. [Edita 7 documentos: 1 do s. XII, en latín, 1 do XIII, en galego, e 5 do XVIII, todos do ACMon. Contén imaxes xerais dos privilexios medievais].
- RODRÍGUEZ FERNÁNDEZ, Carlos: *La colección diplomática de San Vicente del Pino (Monforte)*, Tese de doutoramento (edición en microficha), Universidad de Granada, 1991, na rede en: <http://digibug.ugr.es/handle/10481/14040> (faltan algunhas páxinas con documentos do XIII e XIV). [Contén 539 documentos do século X ó XVII: 1 do s. VIII, 1 do X, 4 do XII, 14 do XIII, 423 do XIII e XIV, o resto de época moderna. Do Arquivo de San Vicente de Monforte, Colexio da Compañía de Monforte, BNE, AHN; a maioría en galego, tamén algún en latín e castelán. Inclúe estudo diplomático e paleográfico, imaxes dalgún dos documentos e índices antroponímicos, socio-profesional, toponímico e de materias].
- RODRÍGUEZ GALDO, Mª Xosé (coord.): *Textos para a Historia das Mulleres en Galicia*, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 1999. Dispoñible en <http://consellodacultura.gal/mediateca/extras/mulleres.pdf>. [Na parte da Idade Media achegan unha selección de textos documentais e literarios, xa editados previamente].
- RODRÍGUEZ GONZÁLEZ, Ángel: «Carta de venda», *Boletín do Centro de Estudos Melidenses- Museo Terra de Melide*, 6 (1991), pp. 17-19. [Edita 1 documento de 1378, do ACSF de Santiago, en galego].
- RODRÍGUEZ GONZÁLEZ, Ángel: «Documentación Medieval del Archivo Histórico Diocesano de Santiago: *Libro de feudos de diferentes bienes, feligresías, cotos y jurisdicciones*», *Compostellanum*, 37 (1992), pp. 373-462. [Transcribe 45 documentos dos anos 1309 a 1470. Do AHDS, a maioría en galego, algúns en castelán. Inclúe un índice de antropónimos e topónimos].
- RODRÍGUEZ GONZÁLEZ, Ángel: *O Tumbo vermello de don Lope de Mendoza*, Santiago de Compostela, *Cuadernos de Estudios Gallegos*, anexo 23, Instituto Padre Sarmiento de Estudios Gallegos, 1995. [Edita o tomo, que agrupa varios memoriais de rendas do

- arcebispo compostelán, feito desde fins do s. XIV ata 1435. Do AHDS, en galego e en castelán. Inclúese un apéndice con outro memorial, de fins do XV, en galego. Inclúe un índice onomástico, toponímico e de materias].
- RODRÍGUEZ GONZÁLEZ, Ángel e José ARMAS CASTRO: *Minutario notarial de Pontevedra (1433-1435)*, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 1992. [Transcriben o libro, con 144 documentos. Do MPo, en galego. Inclúen índice de escrituras e un índice onomástico, toponímico e temático].
- RODRÍGUEZ GONZÁLEZ, Ángel e Isidoro MILLÁN GONZÁLEZ-PARDO: *Livro do Concello de Pontevedra (1431-1463)*, Pontevedra, Museo de Pontevedra, 1989. [Editan o libro, de 1437 a 1463, máis un caderno de acordos do Concello de Pontevedra de 1431 e 1432 transcrito por Casto Sampedro, do Arquivo da Casa de Valadares, en Castrelos, en galego. O libro do concello é do MPo, en galego na súa maioría, algúns documentos en castelán. Inclúen un índice de contido con rexestos, índice alfabético con antropónimos, topónimos, profesións e cargos e materias].
- RODRÍGUEZ GONZÁLEZ, Ángel e José Ángel REY CAÍÑA: «Tumbo de Lorenzana: abadologio de Lorenzana según los diplomas de este tumbo», *Estudios Mindonienses*, 8 (1992), pp. 11-324. [Transcriben 222 documentos dos anos 922 a 1505, do Tombo de Lourenzá (s. XIII), do AHN; a maior parte en latín, algúns en galego. Inclúe índice toponímico e onomástico].
- RODRÍGUEZ GONZÁLEZ, Ángel e Mª Pilar RODRÍGUEZ SUÁREZ: *Libro do Concello de Santiago (1416-1422)*, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 1992. [Ademais do libro do Concello, do AHM de Santiago de Compostela, achégase un apéndice coa transcripción de 30 folios sobre a cidade de Santiago da RAH. En galego; inclúen índices de contido, onomástico, de lugares e rúas de Santiago, de materias e toponímico].
- RODRÍGUEZ GONZÁLEZ, Mª Carmen: *Economía y poder en el Bierzo del siglo XV, San Andrés de Espinareda*, Santiago de Compostela-León, Universidade, 1992. [Inclúe unha análise dos fondos documentais do mosteiro].
- RODRÍGUEZ GONZÁLEZ, Carmen e Mercedes DURANY CASTRILLO: «El conde de Lemos y su protagonismo en la conflictividad social del Bierzo (segunda mitad del s. XV)», *Museo de Pontevedra*, 43 (1989), pp. 287-307. [Apéndice documental coa edición de 6 documentos entre 1467 e 1469, do fondo de Espinareda no AHN, en castelán].
- RODRÍGUEZ NÚÑEZ, Clara Cristela: «Santa María de Belvís, un convento mendicante femenino en la Baja Edad Media (1305-1400)», *Estudios Mindonienses*, 5 (1989), pp. 335-485. = *El monasterio de dominicas de Belvís de Santiago de Compostela*, Ferrol, 2000. [Edita 69 documentos dos anos 1291 a 1401. Do AHUS e do Arquivo do Convento de Belvís, en latín e en galego].
- RODRÍGUEZ NÚÑEZ, Clara Cristela: *El monasterio de dominicas de Belvís de Santiago de Compostela*, Ferrol, 1990. [Edita 69 documentos dos anos 1291 a 1385: 2 do s. XIII, o resto do XIV. Do AHUS e do Arquivo do Convento de Belvís, a maioría en galego, algún en latín e castelán].
- RODRÍGUEZ NÚÑEZ, Clara Cristela: *La colección documental de Santa Clara de Santiago (1196 a 1500)*, Santiago de Compostela, *Liceo Franciscano*, XLV (2ª época) 136-138 (1993). [Son 1411 pezas entre rexestos e transcricións, dos anos 1191 a 1411: 2 do s. XII, 160 do XIII, 463 do XIV e 785 do XV. Do ACSC de Santiago, ACSF de Santiago, AHDS, AHUS e AHN, principalmente en galego. Inclúe índices antroponímico e toponímico].
- RODRÍGUEZ NÚÑEZ, Clara Cristela: *Los conventos femeninos en Galicia. El papel de la mujer en la sociedad medieval*, Lugo, Diputación Provincial, 1993. [No apéndice documental transcribe 50 documentos do ano 1292 ó 1499: 7 do s. XIII, 20 do XIV, 23 do XV.

- Do AHPOu, ACSF, ARG, AHDS, AHN, ACSCPontevedra, AHUS, ACB, AMPo, ACV e ACSCSantiago; 42 en galego, 8 en castelán. Inclúe unha listaxe de relixiosas atopadas, por mosteiro e cronoloxicamente, e outra de oficiaisas].
- RODRÍGUEZ NÚÑEZ, Clara Cristela: «El monasterio de Nuestra Señora de Valdeflores de Viveiro», *Estudios Mindonienses*, 9 (1993), pp. 441-540. [Edita 3 documentos dos anos 1447 a 1675. Do AHN, o primeiro en galego, os outros dous en castelán].
- RODRÍGUEZ NÚÑEZ, Clara Cristela: «La documentación medieval de los conventos gallegos de clarisas», en José Martí Mayor e María del Mar Graña Cid (coord.), *Las clarisas en España y Portugal: Congreso Internacional, Salamanca, 20-25 de septiembre de 1993*, Madrid, Asociación Hispánica de Estudios Franciscanos, 1994, 2, vol. I, pp. 23-66. [Achega un apéndice documental cos rexestos de 159 documentos do ASCPontevedra dos anos 1286 a 1497, 31 documentos do MPo dos anos 1289 a 1448, 44 documentos do AHN dos anos 1311 a 1492 e 5 documentos do ARG dos anos 1327 a 1457, sen mención á lingua].
- RODRÍGUEZ PARADA, Raquel: *Documentos en galego do século XV. Edición crítica, estudo léxico e onomástico de documentos notariais en galego do século XV do AHDS*, Memoria de Licenciatura inédita, Universidade de Santiago de Compostela-Facultade de Filoloxía-Departamento de Filoloxía Galega, 2007. [Transcribe 4 pescudas de 1406, 1422, 1461 e 1492, en galego. O de 1492 é o traslado, feito en castelán, dun documento de 1420 en galego. Inclúe glosario, índice de antropónimos, índice de topónimos e reproducións fotográficas dos documentos].
- RODRÍGUEZ PARADA, Raquel: «Textos primitivos da franxa oriental», en Ana Isabel Boullón Agrelo (ed.), *Na nosa lingoage galega. A emerxencia do galego como lingua escrita na Idade Media*, Santiago, Consello da Cultura Galega, ILG, 2007, pp. 399-428. [Inclúe o rexesto e información catalográfica de documentos notariais éditos primitivos da franxa oriental galega, en galego, anos 1228-1260, dos mosteiros de Melón, S. Pedro de Montes, Allariz, Carrizo, S. Martín de Castañeira, Carracedo, S. Andrés de Vega de Espinareda, S. María de Carbajal, da catedral de Zamora, e do diocesano de Astorga].
- RODRÍGUEZ PARADA, Raquel: «Os primeiros documentos notariais en galego do século XIII –ata 1260- custodiados nos arquivos de Santiago de Compostela», en Esther Corral Díaz, Lidia Fontoira Surís e Eduardo Moscoso Mato (eds.), *A mi dizen quantos amigos ey. Homenaxe ao profesor Xosé Luís Conceiro*, Santiago, Universidade de Santiago de Compostela, 2008, pp. 323-332. [Edita 3 documentos e referencia 1 perdido, dos anos [1253-1254?] a 1260. Do AHDS, AA e AHUS, en galego. Inclúe fotografías].
- RODRÍGUEZ PARADA, Raquel: «Fontes documentais en galego do s. XIII –ata 1260- nos arquivos de Santiago de Compostela. Descrición e estado da cuestión», en Gabriel Rei-Doval (ed.), *A lingüística galega desde alén mar*, Universidade de Santiago de Compostela, 2009, pp. 359-389. [Analiza e ofrece datos de acceso dos diferentes arquivos (AHUSC, AHDS, AA, ACS, ACSCSantiago, ACB e AConvento de San Francisco) e rexesta e referencia 10 documentos: 1 de 12??, 1 de 1243, 8 de 1250 a 1260, o de 1243 en latín e galego, o resto en galego. 7 están nestes arquivos e 3 en microfilm do AHN].
- RODRÍGUEZ PARADA, Raquel: «Un traslado dun foro de Monterrei escrito en galego no ano 1449», *Boletín Auriense*, 40 (2010), pp. 7-22. [Edita 1 documento-traslado dunha carta de foro de 1438, do AHPOu. Inclúe fotografías, glosario, índice de topónimos e índice de antropónimos].
- RODRÍGUEZ PARADA, Raquel: «Un documento notarial de Santiago de Compostela escrito en galego en 1337», *Revista galega de filoloxía*, 12 (2011), pp. 177-215. [Edita 1 documento do AHDS, traslado dunha avinza, anotando as variantes dunha copia. Inclúe glosario, índices antroponímico e toponímico e imaxe do documento].

- RODRÍGUEZ SÁNCHEZ, Manuel: «La inscripción del cáliz do Cebreiro. Estudio lingüístico del texto», *Lucensia*, 32 (2006), pp. 75-80. [Analiza os versos da inscrición do cáliz románico].
- RODRÍGUEZ SUÁREZ, María del Pilar: *Memorial y Tumbo de cartas y foros del monasterio de Osera. Año 1473*, Memoria de licenciatura, Universidade de Santiago de Compostela, 1991. [Códice 1008-B do AHN, en galego. Inclúe estudo codicolóxico e índices. Publicado con Romaní Martínez en 2003].
- RODRÍGUEZ SUÁREZ, María del Pilar: «Los Tumbos administrativos del monasterio de Oseira en la Edad Media» en Miguel Romaní Martínez e Mª Ángeles Novoa Gómez (ed.), *Homenaje a José García Oro*, Santiago de Compostela, Universidade de Santiago de Compostela, 2002, pp. 287-299.
- RODRÍGUEZ SUÁREZ, María del Pilar e Mercedes VÁZQUEZ BERTOMEU: «De epigrafía medieval lucense: la colección del Museo Provincial», *Boletín do Museo Provincial de Lugo*, XII (2005), vol. I, pp. 109-119. [Inclúe a imaxe e transcripción de 8 pezas datadas entre o 762 e o 1522 e 2 máis anteriores sen datar, en latín e en castelán].
- RODRÍGUEZ SUÁREZ, María del Pilar, Dolores BARRAL RIVADULLA e Oscar ARES BOTANA: *Índices de la Historia de la Santa A.M. Iglesia de Santiago de Compostela de Antonio López Ferreiro*, Santiago de Compostela, Cabido da S.A.M.I. Catedral, 2004. [Índices completos da obra, incluíndo os rexestos e procedencia de tódolos documentos que editou nela López Ferreiro].
- ROMANÍ MARTÍNEZ, Miguel: «Las antiguas iglesias de Santa Cruz y Santa María de Arrabaldo (Orense) en la documentación del Monasterio de Osera (1152-1425)», *Boletín Auriense*, 14-15 (1986), pp. 107-122. [Edita ou rexesta 15 documentos dos anos 1152-1422: 6 do s. XII, 8 do XIII, 1 do XV, do AHN e ACOu; en latín agás o de 1269 e o de 1422].
- ROMANÍ MARTÍNEZ, Miguel: «Rentas y administración de los bienes de un monasterio a principios del siglo XIV: el *Rotello Vello* de Osera», *Boletín Auriense*, 16 (1986), pp. 107-156. [Inclúe a transcripción do índice “Rotello Vello”, do ACOu, confeccionado entre 1306 e 1309, en latín. Inclúe índice de topónimos].
- ROMANÍ MARTÍNEZ, Miguel: *Colección diplomática do mosteiro cisterciense de Sta María de Oseira (Ourense), 1025-1310*, Santiago de Compostela, Tórculo, 1989. [En dous volumes edita 1357 documentos: 7 do s. XI, 96 do XII, 1210 do XIII e 44 do XIV, fundamentalmente en latín e galego, algún en castelán, do AHN, do ACOu e do AHPOu. Inclúe índice de persoas por profesións e cargos, índice toponímico e distribución xeográfica da documentación].
- ROMANÍ MARTÍNEZ, Miguel: *El monasterio de Santa María de Oseira (Ourense). Estudio histórico (1137-1319)*, Santiago de Compostela, Universidade, 1989. [Estuda a documentación do mosteiro organizada por mandatos dos diferentes abades].
- ROMANÍ MARTÍNEZ, Miguel: «Propiedades del monasterio de Oseira en tierras de Cedeira (1238-1294)», *Estudios Mindonienses*, 6 (1990), pp. 689-704. [Achega rexestos e transcripcións de 26 documentos do s. XIII, en latín e en galego, e dous fragmentos do códice 1008-B, en galego].
- ROMANÍ MARTÍNEZ, Miguel: «Nuevas aportaciones a la Colección Diplomática del Monasterio de Oseira (siglos XIII y XIV)», en Miguel Ángel González García, José Luís Albuquerque Carreiras (ed.), *Actas IV Congreso Internacional Císter en Portugal y en Galicia: los Caminos de Santiago y la vida monástica cisterciense*, s.l., s.e., 2010, v. 1, pp. [575]-598. [Edita 9 documentos dos anos 1235 a 1363, 8 son do s. XIII, 1 do XIV. Do AHPOu e AHN, 6 en latín, 3 en galego (1279, 1289 e 1363)].
- ROMANÍ MARTÍNEZ, Miguel: *Publicaciones sobre Oseira de Miguel Romaní Martínez y otros autores*, edición en CDrom, 2010. [Inclúe, en pdf, os 5 volumes da colección diplomática de

- Oseira (anos 1025 a 1485, editados en 1989, 1993, 2003 e 2008), o Estudo histórico 1989, o Libro Tombo de Pergameo 2003, o Repertorio das Escrituras Antigas 1993, o Memorial de Oseira 2009 e 13 artigos, case todas as publicacións en coautoría con outros autores e autoras, sendo Romaní o director da colección].
- ROMANÍ MARTÍNEZ, Miguel e Pablo S. OTERO PIÑEYRO MASEDA: «Documentación del fondo de Oseira (AHN) relacionada con el Monasterio San Pedro de Vilanova de Dozón (1015-1295)», *Cuadernos de Estudios Gallegos*, 116 (2003), pp. 27-77. [Editan 25 documentos dos anos 1015 ó 1295: 6 do XI, 14 do XII, 5 do XIII, todos en latín agás os dous últimos, en galego. Inclúe táboas de contido diplomático e paleográfico, fotografías con mostras paleográficas do paso da visigótica á carolina e índices onomástico e toponímico].
- ROMANÍ MARTÍNEZ, Miguel e Pablo S. OTERO PIÑEYRO MASEDA: «Un pleito recurrente: el monasterio de Armenteira contra los clérigos de la iglesia de San Gíao do Val de Marín (1320-1389)», *Cuadernos de Estudios Gallegos*, 117 (2004), pp. 239-262. [Editan 3 documentos, de 1320, 1362 e 1389, do AHN, en galego. Inclúe índice onomástico e toponímico e mostras paleográficas].
- ROMANÍ MARTÍNEZ, Miguel e Pablo S. OTERO PIÑEYRO MASEDA: «Escrituras de Oseira (AHN) sin relación con este monasterio (s. XI-XIV)», *Cuadernos de Estudios Gallegos*, 118 (2005), pp. 217-238. [Editan 9 documentos de 1096 ó 1314: 1 do XI, 2 do XII, 5 do XIII, 1 do XIV, 7 en latín e 2 en galego, dos mosteiros de Camanzo, Poio, Sobrado, Lobás, San Martiño Pinario, Carboeiro e Aciveiro. Inclúe índice onomástico e toponímico].
- ROMANÍ MARTÍNEZ, Miguel e Pablo S. OTERO PIÑEYRO MASEDA: «La lauda sepulcral de Santiago de Ermelo de 1105», *Gallaecia*, 24 (2005), pp. 385-390. [Traballo de epigrafía].
- ROMANÍ MARTÍNEZ, Miguel e Pablo S. OTERO PIÑEYRO MASEDA: «Macías, un juglar del siglo XIII: evidencia documental», *Museo de Pontevedra*, 59 (2005), pp. 29-37. [Editan 1 documento de 1261 do fondo de San Xoan de Poio, hoxe no AHN, sección clero, carpeta 1859/6. En latín, tradúceno tamén ó galego e achegan listaxe de persoas e topónimos].
- ROMANÍ MARTÍNEZ, Miguel e Pablo S. OTERO PIÑEYRO MASEDA: «Escrituras inéditas del fondo de Oseira (s. XI-XIII)», en Mª Carmen Calero Palacios, Juan Mª de la Obra Sierra e Mª José Osorio Pérez (coords.): *Homenaje a Mª Angustias Moreno Olmedo*, Granada, Universidad de Granada, 2006, pp. 209-217. [Transcriben 5 documentos dos anos 1074 ó 1244, do AHN, en latín. Inclúe índices onomástico e toponímico].
- ROMANÍ MARTÍNEZ, Miguel e Pablo S. OTERO PIÑEYRO MASEDA: «Escrituras inéditas de Oseira anteriores a 1435», *Cuadernos de Estudios Gallegos*, 120 (2007), pp. 47-69. [Transcripción de 7 documentos e rexestos de 2, de 1299 ó 1427, 1 do XIII, 5 do XIV, 3 do XV, en galego todos agás 1 en latín, do ARCHV, ACS, AHN e ACOu. Inclúe índice onomástico e toponímico].
- ROMANÍ MARTÍNEZ, Miguel e Pablo S. OTERO PIÑEYRO MASEDA: «La inscripción medieval de Santa María de Castrelos (Vigo, Pontevedra): problemas de datación», en M^a del Val González de la Peña (coord.), *Estudios en Memoria del Profesor Dr. Carlos Sáez*, Alcalá de Henares, Universidad, 2007, pp. 149-156. [Inclúe a transcripción en latín, a tradución ó castelán e imaxe da inscrición de 1216].
- ROMANÍ MARTÍNEZ, Miguel e Pablo S. OTERO PIÑEYRO MASEDA: «Pergaminos irienses en los fondos de Oseira y Melón del AHN (siglos XI-XII): estudio y edición», *Gallaecia*, 26 (2007), pp. 347-363. [Editan 5 documentos dos ss. XI e XII. Do AHN, en latín. Inclúen índices onomástico e toponímico e imaxes con reproducións parciais].

- ROMANÍ MARTÍNEZ, Miguel e Pablo S. OTERO PIÑEYRO MASEDA: «La “Domus” de Santa Leocadia de Guillade (Pontearreas) en un documento del año 963. Estudio sobre su autenticidad», *Cuadernos de Estudios Gallegos*, 122 (2009), pp. 113-137. [Editan o documento, do AHN. Inclúe listaxe de topónimos e persoas mencionados, listaxe de palabras en romance e fotografía do documento].
- ROMANÍ MARTÍNEZ, Miguel e Pablo S. OTERO PIÑEYRO MASEDA: «Sobre los inicios del monasterio de Melón y sus relaciones con los monasterios de Bárcena y Canales: corpus documental», Raquel Casal et al. (ed.), *Galicia monástica. Estudos en lembranza da profesora María José Portela Silva*, Santiago de Compostela, Universidade, 2009, pp. 23-37. [Editan 10 documentos en latín dos anos 1142 a 1165, do AHPo, AHN e ACOu. O de 1142 en nota posterior en castelán, pois está perdido].
- ROMANÍ MARTÍNEZ, Miguel e Mª Pilar RODRÍGUEZ SUÁREZ: «El Tonbo vello de Oseira. Edición e índices», en *IX Centenario de la Orden Cisterciense. Actas. II Congreso Internacional sobre el Císter en Galicia y Portugal, Ourense 1998*, Zamora, Ed. Monte Casino, 1999, vol. II, pp. 799-851. [Edición do tombo, editado como libro en 2003. En galego e latín, do AHN. Inclúe índice toponímico].
- ROMANÍ MARTÍNEZ, Miguel e M^a del Pilar RODRÍGUEZ SUÁREZ: *Libro tumbo de pergamino. Un códice medieval del monasterio de Oseira*, Santiago de Compostela, Tórculo Edicións, 2003. [Edición do códice 1008-B do AHN, elaborado a partir de 1473. O códice contén unha introdución en galego; un documento pontificio de 1440, en latín, e varios reais (1226 a 1420) xa editados antes na Colección Diplomática de Oseira e nesta edición só rexestados; un traslado do Rotello Vello, do cal o seu orixinal (prob. 1280) e unha copia do 1367 están perdidos, en latín; e o traslado do Tombo Vello, en galego, sen data, e o Memorial de cartas e foros, en galego, con extractos de máis de 500 documentos de Oseira, feito probablemente en 1473. Inclúe índice toponímico].
- ROMANÍ MARTÍNEZ, Miguel, Ana Mª FRESCO SANTALLA e José Manuel GONZÁLEZ MONJE: *El «Memorial» de Oseira en el Códice 15-B del AHN. Aportaciones a la Historia, Arte y Patrimonio del Monasterio (1486-1828)*, Santiago de Compostela, Universidade, 2009. [Editan o Memorial de los Abades de Oseira, rexistro das actividades ou memoria dos seus abades desde o ano 1486 ata 1828, inserido no Códice 15-B do AHN, que formaría parte dun *Tumbo nuevo* de Oseira; en castelán. Inclúen índices toponímico, onomástico, socio-profesional e de materias e un pequeno glosario].
- ROMANÍ MARTÍNEZ, Miguel, Pablo S. OTERO PIÑEYRO MASEDA e Margarita GARRIDO: *Colección diplomática do mosteiro cisterciense de Santa María de Oseira (Ourense), 1400-1435. Vol. 4*, Santiago de Compostela, Tórculo, 2003. [Editan 423 documentos, do ACOu, AHPOu, AHN e Arquivo do Mosteiro de Poio (fondo Rey Soto), a maioría en galego, tamén en castelán. Inclúe índices onomástico e toponímico. É continuación de ROMANÍ 1989 e ROMANÍ et alii 1993].
- ROMANÍ MARTÍNEZ, Miguel, Mª José PORTELA, Mª Pilar RODRÍGUEZ SUÁREZ e Mercedes VÁZQUEZ BERTOMEU: *Colección diplomática do mosteiro cisterciense de Santa María de Oseira (Ourense), 1310-1399. Vol. 3*, Santiago de Compostela, Tórculo, 1993. [Transcripción (e nalgúns casos, por perda ou deterioro, só rexesto extraído dun repertorio de 1629) de 686 documentos, do ACOu, AHPOu e AHN en galego a maioría. Inclúe índice onomástico, socio-profesional, de cargos e oficios monásticos e de topónimos].
- RUI VASQUES: *Crónica de Santa María de Íria*, Estudo e edición de José António Souto Cabo, Santiago de Compostela, Cabido da S.A.M.I. Catedral de Santiago de Compostela-Seminario de Estudos Galegos, 2001. [Edición do texto do ACS, dos anos 1467-68, en galego. Inclúe glosario e fotografías].
- RUIZ ALBI, Irene: *La Reina doña Urraca (1109-1126). Cancillería y Colección Diplomática*, León, Centro de Estudios e Investigación «San Isidoro»-Caja España de Inversiones-

- Archivo Diocesano de León, 2003. [Edita 149 documentos de 1109 a 1126. Do ACLeón, Biblioteca de Catalunya, ACPalencia, AHN, AMSMillán de la Cogolla, ACPamplona, ACBurgos, ACTuí, ACS, ACLu e outros. Inclúe índice de documentos, de persoas, de lugares, de materias, de dignidades, cargos e oficios, e de procedencia dos documentos; e táboas documentos por orde cronolóxica, por provincia, por notarios e de notarios e subscricións].
- RUIZ DE LOIZAGA, Saturnino: «Puentes y hospitales en el Camino de Santiago en el Noroeste peninsular (siglos XIV-XV)», *Compostellanum*, 53 (2008), pp. 347-374. [Edición de 16 documentos e notas rexistras pontificias, dos anos 1364 a 1491. A maioría do Arquivo Segredo Vaticano, en latín. Inclúe a reprodución dun deles].
- RUIZ DE LOIZAGA, Saturnino: «Iglesias, santuarios, monasterios y ermitas de Galicia», *Compostellanum*, 54 (2009), pp. 357-373. [Edita 16 documentos papais, en latín, de 1369 a 1457, dos rexistros vaticanos].
- SACO CID, Juan Luis: «O epígrafe da igrexa de San Salvador de Prexigueiro», *Porta da Aira*, 5 (1992-93), pp. 243-259. [En latín, s. XIII. Inclúe imaxes].
- SACO RIVERA, Juan A. e Juan Luis SACO CID: «San Martín de Cornoces: inscripciones medievales», *Porta da Aira*, 8 (1997-98), pp. 139-152. [En latín, 1200. Inclúe imaxes].
- SÁEZ, Carlos e Amelia GARCÍA MEDINA: «Los otros signos», *Cuadernos de Estudios Gallegos*, 117 (2004), pp. 207-218. [Análise dos signos de validación medievais hispanos, con imaxes].
- SÁEZ, Carlos e M^a del Val GONZÁLEZ DE LA PEÑA: *La Coruña. Fondo Antigo (788-1065)*, Alcalá de Henares, Universidad, vol 1 (2003), vol. 2 (2004). [Editan 165 documentos, algúns só en rexesto por estaren perdidos: 1 do s. VIII, 9 do IX, 104 do X, 51 do XI. Do AHDS, AHUS, AA, AHN, ARG, AHUS, AHN e Arquivo Parroquial de Sar. Inclúen un índice de documentos, un alfabético de antropónimos, topónimos e materias, imaxes dalgúns documentos e análise dos diferentes arquivos utilizados].
- SÁEZ, Emilio e Carlos SÁEZ: *Colección Diplomática del monasterio de Celanova (842-1230). 1 (842-942)*, Alcalá, Universidad de Alcalá de Henares, 1996. [Editan 73 documentos, en latín, todos do Tombo de Celanova, do AHN, agás 1 do ACOu, 7 do s. IX, o resto do X. Inclúe normas de transcrición, índice de documentos e un índice alfabético xeral con antropónimos, topónimos, termos diplomáticos e nomes comúns e expresións de interese].
- SÁEZ, Emilio e Carlos SÁEZ: «El documento de Quiza Gonteríquiz», *Signo: revista de historia de la cultura escrita*, 3 (1996), pp. 69-86. [Editan o documento, do ano 788, do AHUS. Inclúen imaxes xerais e detalles paleográficos, análise paleográfica e comparación con outras edicións].
- SÁEZ, Emilio e Carlos SÁEZ: *Colección Diplomática del monasterio de Celanova (842-1230). 2 (943-988)*, Madrid, Universidad de Alcalá de Henares, 2000. [Editan 131 documentos en latín, do Tombo de Celanova (AHN), 1 do AHN e 1 do AHPOu. Inclúe fotografías dalgúns documentos, índice de documentos e un índice alfabético xeral con antropónimos, topónimos, termos diplomáticos e nomes comúns e expresións de interese].
- SALAZAR ACHA, Jaime de: «Los descendientes del conde Ero Fernández», *Museo de Pontevedra*, 43 (1989), pp. 67-86. [Edita 1 documento, sen data, en galego, do AHN, Ferreira de Pallares].
- SALVADO MARTÍNEZ, Vicente: «Tumbo de Toxosoutos. Siglos XII y XIII», *Compostellanum*, 36 (1991), pp. 165-232. [Edita 57 documentos dos anos 1135 a 1283. Do AHN, en latín e galego. Rexesta algúns documentos máis xa editados e inclúe un repertorio de nomes xeográficos].

- SÁNCHEZ CANDEIRA, Alfonso: *Castilla y León en el siglo XI. Estudio del reinado de Fernando I* (Edición da tese de doutoramento inédita de 1950, a cargo de Rosa MONTERO TEJADA), Real Academia de la Historia, Madrid, 1999. [Achéganse tres apéndices con rexestos da documentación relativa a Fernando I: 78 mais 88 mais 194 documentos, dos anos 1024 a 1197. Do AHN, Arquivo de Silos, Becerro de Cardaña, BNE, ACPalencia, ACL León, RAH, Cartulario de San Juan de Corias, ACOviedo, ACS... Tamén se inclúe un apéndice cos extractos relacionados de diferentes crónicas].
- SÁNCHEZ CARRERA, M^a del Carmen: *El Bajo Miño en el siglo XV. El espacio y los hombres*, A Coruña, Fundación Pedro Barrié de la Maza, 1997. [Nos anexos edita 47 documentos, papeis do hospital, dos anos 1436 ó 1490, e 45 documentos, pergameos de Baiona, do 1274 ó 1468, todos en galego e do AHDT. Inclúe índices onomástico e toponímicos].
- SÁNCHEZ FERRO, Pablo: *Guía do Arquivo Histórico Provincial de Ourense*, Ourense, 2006.
- SÁNCHEZ SÁNCHEZ, Xosé Manuel: *Estudio histórico y transcripción de la carpeta n° 13 (documentos particulares) del Archivo Catedralicio de Santiago. 1169-1430*, Memoria de licenciatura, Universidade de Santiago de Compostela, 2000. [Edición de 73 documentos: 1 do s. XII, 3 do XIII, 50 do XIV e 19 do XV; o 79% en galego, o 3% en castelán, o 18% en latín].
- SÁNCHEZ SÁNCHEZ, Xosé Manuel: «Unha primeira pedra: documentación inédita de San Xusto de Toxosoutos», *Compostellanum*, 47 (2002), pp. 413-437. [Transcribe 9 documentos dos anos 1349 ó 1420. Do ACS, en galego. Inclúe índice de rexestos].
- SÁNCHEZ SÁNCHEZ, Xosé Manuel: «Ecclesie Beati Iacobi Cantori. Un documento inédito do século XII (1192) do arquivo-biblioteca da catedral de Santiago», *Murguía. Revista Galega de Historia*, 13 (maio-agosto 2007), pp. 13-18. [Edición dun documento de 1192, do ACS, en latín, achega fotografía].
- SÁNCHEZ SÁNCHEZ, Xosé Manuel: *La Iglesia de Santiago y el Pontificado en la Edad Media (1140-1414). Colección de documentación pontificia medieval de la Catedral de Santiago*, Tese de Doutoramento, Santiago de Compostela, Universidade de Santiago de Compostela-Facultade de Xeografía e Historia, Servizo de Publicacións e Intercambio Científico, 2007. [Inclúe a edición e/ou rexesto de máis de 300 documentos, fundamentalmente do ACS, en latín].
- SÁNCHEZ SÁNCHEZ, Xosé Manuel: «Regesta compostelana del pontífice Juan XXII (1316-1334)», *Archivum Historiae Pontificiae*, 45 (2007), pp. 9-37. [Rexesta 98 documentos dese pontificado, do Arquivo Segredo Vaticano e do ACS, en latín].
- SÁNCHEZ SÁNCHEZ, Xosé M.: *Catálogo de manuscritos do Arquivo-Biblioteca da Catedral de Santiago de Compostela*, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 2008, na rede: http://consellodacultura.org/mediateca/extras/catalogo_catedral.pdf. [Referencia 323 manuscritos do ACS e da Biblioteca da Catedral, entre eles os medievais. Inclúe índice de autores, onomástico, de primeiros versos e citas bíblicas, de títulos e toponímico; en latín e castelán].
- SÁNCHEZ SÁNCHEZ, Xosé M.: *A colección López Ferreiro do arquivo-biblioteca da catedral de Santiago de Compostela*, Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega, 2008. http://consellodacultura.org/mediateca/extras/cat_lopez_ferreiro.pdf. [Achega referencias ó legado documental e bibliográfico deste cóngo e investigador, que inclúe documentación medieval].
- SANTOS OTERO, Sergio: «Pegadas de antigos escribáns. Documentos de Santa Clara de Allariz», *Boletín Auriense*, 34 (2004), pp. 137-148. [Edita 9 documentos do ano 1270 ó 1500: 6 do s. XIII, 1 do XIV, 2 do XV. De colección particular, en latín e en galego].

- SANZ FUENTES, Mª Josefa: «Un documento original del monasterio de San Salvador de Asma (Chantada) en el Archivo de la Catedral de Oviedo», *Nalgures*, 3 (2003), pp. 329-333. [Edita 1 documento de 1106, do ACOviedo].
- SOLÍS PARGA, Pilar: *Estudio y catalogación de las fuentes documentales e historiográficas de la Catedral de Lugo (735-1217)*, Tesina de licenciatura, Universidad Complutense de Madrid, Facultad de Filosofía y Letras, disponible na rede en <http://www.liceus.com>. [Rexesta 350 documentos e edita 35. Do AHN, en latín].
- SOTO LAMAS, Mª Teresa: *La colección diplomática del monasterio cisterciense de Melón (Pergaminos de la Catedral de Orense). Siglos XII y XIII*, Memoria de licenciatura inédita, Universidade de Santiago de Compostela, 1992. [Edita 278 documentos de 1152 a 1299, 7 do s. XII, o resto do XIII; do ACOu. En latín os máis antigos; en galego 1 de 1216, parece que en copia simple, e case todos desde a metade do XIII; 1 documento, real, en castelán].
- SOUTO CABO, José António: «Glossário do Testamento de Estevo Peres», *Agália*, 45 (primavera 1996), pp. 27-44. [Edita o testamento (publicado tamén en SOUTO CABO 1996b) de 1230 (datado por TATO PLAZA 2004 (1996) en 1260), ó que lle engade o corpus léxico].
- SOUTO CABO, José António: «O testamento de Estêvão Peres (1230). Aproximación à primeira escrita galego-portuguesa na Galiza», *Revista de Filología Románica*, 13 (1996), 123-149. [Edita o texto, en romance, do ACOu].
- SOUTO CABO, José António: «Documentos galego-portugueses medievais. I, II», *Agália*, 49 (1997), pp. 25-41, e 54 (1998), pp. 217-225. [Edita un total de 12 documentos, dos anos 1397 ó 1512, do ARG e AHN, de Santa Calatina de Montefaro (Ares)].
- SOUTO CABO, José António: «Perfis biográficos no testamento de Rui Vasques. Edição do texto, análise e nota lingüística», en Rosario Álvarez e Dolores Vilavedra (eds.): *Cinguidos por unha arela común. Homenaxe ó profesor Xesús Alonso Montero*, Santiago de Compostela, Universidade, 1999, vol. 1, pp. 989-999. [Transcribe o texto de 1495, do ACS, en galego].
- SOUTO CABO, José António: «Sobre (falsos) testemunhos galegos de dezir e recibir: dous documentos de Ribas de Sil», en José Luís Rodríguez (ed.), *Estudos dedicados a Ricardo Carvalho Calero*, Santiago de Compostela, Parlamento de Galicia-Universidade de Santiago, 2000, tomo I, pp. 937-962. [Edita con nova lectura 2 documentos dos anos 1364-94 e 1405, do ACOu, en galego].
- SOUTO CABO, José António: «Nas orixens da expresión escrita galego-portuguesa. Documentos do século XII», *Diacrítica. Ciências da Linguagem*, 17/1 (2003), pp. 329-385. [3 mais 3 mais 4 documentos, anos 1139 a 1184, do ANTT, inclúe algunha fotografía].
- SOUTO CABO, José António: «Novas perspectivas sobre a génese da scripta romance na área galego-portuguesa. Textos e contextos», *Aemilianense*, I (2004), pp. 569-599. [Edita 6 documentos portugueses, do 1173 ó 1244; e 3 galegos, do 1231, 1233 e 1244, do AHN e AHPOu, en galego].
- SOUTO CABO, José António: «Inventário dos máis antigos Documentos Galego-Portugueses», *Agália*, 85/86 (1° semestre 2006), pp. 9-88. [Achega a listaxe coa data e a localización de 108 documentos galegos (de 1231 a 1260), AHN, AHPOu, ACOu, AA, ACZamora, RAG, MPo, ARG e AHUS, e 91 portugueses (de ca. 1173 a 1270), do ANTT e AHN. Tamén edita 3 documentos, de 1237, 1241 e ca. 1243, do AHN. Todos en romance ou híbridos].
- SOUTO CABO, José António: «Carta de conciliação entre a Ordem de Santiago e o Rei de Portugal», en Esther Corral Díaz, Lidia Fontoira Surís e Eduardo Moscoso Mato (eds.), *A mi dizem quantos amigos ey. Homenaxe ao profesor Xosé Luís Couceiro*, Santiago, Universidade de Santiago de Compostela, 2008, pp. 653-659. [Edita o documento

- orixinal de 1274 e unha copia de 1278, do ANTT, en romance, e compáraos].
- SOUTO CABO, José Antón: *Documentos galego-portugueses dos séculos XII e XIII*, A Coruña, *Revista Galega de Filoloxía* (monografías 5), 2008. [Edita 384 documentos de ca. 1130 a 1270. Do ARG, AHUS, AHMC, AHN, AHPOu, ANTT, ACMon, ACOu, ACToledo, ACZamora, AA, AMFerreira de Pantón, MPo e RAG, en latín, diversos grados de hibridación e romance. Inclúe algún facsímil dos documentos].
- SOUTO CABO, José Antón: «A propósito da «charte presque célèbre» de Quiza Gonteríquiz», *Verba*, 36 (2009), pp. 215-254. [Revisa a datación do diploma, do 788 para o 888, e edita este (AHUS, San Martiño, pergameos n° 1) e 2 documentos máis relacionados, un do ano 958 (AHDS, San Martiño, carpeta 79, n° 3) e outro do 968 (AHN, San Martiño Pinario, carpeta 518, n° 1). Os tres documentos en latín].
- SOUTO CABO, José Antón: «*Testes ad probandum* contra Velasco Pedriz» en Mercedes Brea (coord.), *Pola melhor dona de quantas fez nostro Senhor. Homenaxe á Profesora Giulia Lanciani*, Santiago de Compostela, Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades, 2009, pp. 405-419. [Edita 1 documento de cc. 1261, do ACS, relativo ó mosteiro de Carboeiro, en galego].
- SUÁREZ GONZÁLEZ, Ana: «Los Libri Cartarum Superaddi: notas para outra lectura (AHN, códices 976 y 977)», en Raquel Casal et al. (ed.), *Galicia monástica. Estudos en lembranza da profesora María José Portela Silva*, Santiago de Compostela, Universidade, 2009, pp. 39-59. [Nova achega codicolóxica ós Tombos de Sobrado e á biblioteca dese mosteiro].
- TATO PLAZA, Fernando R.: *Léxico do Libro de Actas do Concello de Santiago (1416-1422). Texto, concordancia e glosario (A-D)*, Memoria de licenciatura (inédita), Universidade de Santiago de Compostela, 1986. [O texto do libro foi publicado en RODRÍGUEZ GONZÁLEZ 1992].
- TATO PLAZA, Fernando R.: «Comentario a unha receita medieval para a preparación de tinta» en Ramón Lorenzo e Rosario Álvarez (coord.), *Homenaxe á Profesora Pilar Vázquez Cuesta*, Santiago, Universidade de Santiago de Compostela, 1996, pp. 335-350. [Edita a receita, do Libro de Notas de Álvaro Peres, de 1457, do AHUS, en galego].
- TATO PLAZA, Fernando R.: *Libro de notas de Álvaro Pérez, notario da Terra de Rianxo e Posmarcos (1457)*, Consello da Cultura Galega, 1999. [Edición completa dun protocolo notarial do 1457, composto de 180 notas, do AHUS, en galego. Inclúe un útil estudo paleográfico, criterios de edición, extenso glosario e índices de persoas e lugares].
- TATO PLAZA, Fernando R.: «Sobre o testamento de Estevo Pérez. Lectura crítica e nova proposta de datación», en Rosario Álvarez Blanco, Francisco Fernández Rei e Antón Santamarina (eds.), *A Lingua Galega: Historia e Actualidade. Actas do I Congreso Internacional, 16-20 de setembro de 1996, Santiago de Compostela*, Santiago de Compostela, Instituto da Lingua Galega, 2004, pp. 763-784. [Achega unha nova transcripción e corrixe a data de ROMANÍ 1989 do 1230 para o 1260; en galego, do ACOu. Inclúe facsímil do texto e localización de topónimos con referencias textuais a outros documentos onde aparecen].
- TATO PLAZA, Fernando R. e Ana Isabel BOULLÓN AGRELO: «Fontes para o estudo da lingua medieval», en Rosario Álvarez e Antón Santamarina (eds.), *(Dis)curso da escrita. Estudos de filoloxía galega ofrecidos en memoria de Fernando R. Tato Plaza*, A Coruña, Fundación Pedro Barrié de la Maza, 2004, pp. 709-770. [Achegan unha relación de fontes documentais e literarias].
- TEMPERÁN VILLAVERDE, Elisardo: «El Libro primero del Códice Calixtino de la Catedral de Santiago de Compostela: ¿un propio de la Iglesia compostelana en el siglo XII?», *Compostellanum*, 37 (1992), pp. 63-150. [Publica o texto segundo a edición de W. M. Whitehill de 1994, con algunha corrección propia].

- TEMPERÁN VILLAVERDE, Elisardo e Antonio CEPEDA FANDIÑO: *Arquivo Histórico Diocesano. Fondo General (Mosteiro de San Martín Pinario de Santiago de Compostela)*, Santiago de Compostela, Arcebispado de Santiago de Compostela, 2000.
- TMILG = Xabier VARELA BARREIRO (dir.): *Tesouro Medieval Informatizado da Lingua Galega*, Santiago de Compostela, Instituto da Lingua Galega, <http://ilg.usc.es/tmilg>.
- VALDÉS HANSEN, Felipe: *La Pesca de ballenas y cachalotes en Galicia desde el siglo XIII al XX. Estudio histórico y edición de documentos*, Tese-Universidade de Santiago de Compostela-Facultade de Xeografía e Historia-Departamento de Historia I, 2005. [Ver edición en 2010].
- VALDÉS HANSEN, Felipe: *Los balleneros en Galicia (siglos XIII al XX)*, [A Coruña], Fundación Pedro Barrié de la Maza, 2010. [Inclúe un apéndice documental con 310 rexestos e 285 transcricións, medievais son 3 documentos dos anos 1288, 1291 e 1371, en rexesto só o de 1291, os outros dous tamén os transcribe. Do AHN, ACMon e Biblioteca do Escorial, en castelán].
- VAQUERO DÍAZ, Mª Beatriz: «Documentación monástica e particular do mosteiro de San Salvador de Celanova (século XIII)», *Minus*, 6 (1997), pp. 51-72. [Transcribe 25 documentos dos anos 1226 a 1298, do ACOu e AHN; en galego están 10, o primeiro de 1265].
- VAQUERO DÍAZ, Mª Beatriz: «Fontes documentais para o estudo do mosteiro de Santa María de Acibeiro do Arquivo da Catedral de Ourense», en *IX Centenario de la Orden Cisterciense. Actas. II Congreso Internacional sobre el Císter en Galicia y Portugal, Ourense 1998*, Zamora, Ed. Monte Casino, 1999, vol. II, pp. 951-994. [Edita 17 documentos de 1292 a 1628: 2 do XIII, 4 do XV; en galego 8, ata o de 1511, o resto en castelán; do ACOu. Inclúe índice onomástico e toponímico].
- VAQUERO DÍAZ, Mª Beatriz: *Colección diplomática do mosteiro beneditino de San Salvador de Celanova (Ourense) (Séculos XIII, XIV e XV)*, Tese de doutoramento, Universidade de Santiago de Compostela, 2001. [Véxase a edición en 2004].
- VAQUERO DÍAZ, Mª Beatriz: «Características gráficas da gótica cursiva documental do mosteiro de Celanova na Baixa Idade Media», en Miguel Romaní Martínez e Mª Ángeles Novoa Gómez (ed.), *Homenaje a José García Oro*, Santiago de Compostela, Universidade, 2002, pp. 331-341.
- VAQUERO DÍAZ, Mª Beatriz: *Colección diplomática do mosteiro de San Salvador de Celanova (ss. XIII-XV)*, Concello de Celanova-Universidade de Vigo, 2004, 4 vol. [Edita 971 documentos do anos 1200 a 1500: 94 do s. XIII, 117 do XIV, 760 do XV. Do ACOu, AHPOu e AHN, sobre todo en galego, tamén en castelán, algún en latín. Inclúe índice toponímico, onomástico xeral, socio-profesional xeral, onomástico de Celanova e socio-profesional de Celanova].
- VAQUERO DÍAZ, Mª Beatriz: *Libro das posesións do Cabido Catedral de Ourense (1453). Edición, transcripción e índices*, Vigo, Universidade, 2005. [Transcripción completa do libro, do ano 1453, do ACOu, con algunha documentación anterior mais sempre da 1ª metade do s. XV. En galego. Inclúe índices toponímicos, onomástico e socio-profesional].
- VAQUERO DÍAZ, Mª Beatriz: «A documentación medieval de Santiago de Allariz», *Minus*, 14 (2006), pp. 311-347. [Edita 27 documentos dos anos 1353 a 1496. Do AHPOu e ACOu, en galego. Inclúe índices toponímico e onomástico].
- VAQUERO DÍAZ, Mª Beatriz: «Resolución dun preito entre Pai Mariño de Lobeira e o cabido de Ourense (1377)», *Diversarum rerum*, 1 (2006), pp. 137-143. [Edita 1 documento, do ACOu, en castelán].
- VAQUERO DÍAZ, Mª Beatriz e Francisco J. PÉREZ RODRÍGUEZ: *Colección Documental del Archivo de la Catedral de Ourense*, León, Centro de Estudios e Investigación «San Isidoro»-Caja España de Inversiones-Archivo Histórico Diocesano, 2010. [En dous volumes editan

- 720 documentos (contando por separado os traslados dos documentos que trasladan) do ano 888 ó 1300: 2 do s. IX, 2 do X, 2 do XI, 78 do XII, 638 do XIII, a maior parte xa editados ou catalogados con anterioridade; 665 en latín, 27 en galego (o primeiro de 1259) e 28 en castelán (o primeiro de 1255, 3 particulares e o resto reais). Inclúen índices de documentos, de persoas, de lugares e de cargos e oficios].
- VASCO DA PONTE: *Recuento de las Casas Antiguas del Reino de Galicia*. Introducción e edición crítica con notas polo Equipo de Investigación “Galicia hasta 1500” (Manuel C. Díaz y Díaz et al.), Santiago de Compostela, Xunta de Galicia, 1986. [Edición do texto, elaborado entre 1530 e 1535, sobre as casas nobres medievais galegas. Inclúe índice de nomes, dunha selección de termos e locucións e cadros xenealóxicos. En castelán, anque con uso de termos e locucións galegas].
- VÁZQUEZ BERTOMEU, Mercedes: *Una cofradía compostelana en el siglo XV. La prima*, Memoria de licenciatura, Universidade de Santiago de Compostela, 1989. [Edita en apéndice as “Ordenanzas” da confraría de cregos do coro compostelán, de 1457, en galego, e 29 documentos relacionados, dos anos 1404 a 1455, tamén en galego. Do ACS].
- VÁZQUEZ BERTOMEU, Mercedes: *La institución notarial y el cabildo compostelano (1460-1481)*, Tese de doutoramento (edición en microficha), Universidade de Santiago de Compostela, 1996. [Inclúe a transcripción das actas capitulares dos anos 1465-1481, do ACS, en galego con algunha pasaxe en castelán. Inclúe índice toponímico (incluídos aqueles que aparecen como apelidos), índice de lugares de Santiago, índice onomástico e índice de materias (incluíndo cargos e profesións)].
- VÁZQUEZ BERTOMEU, Mercedes: «El archivo del concejo compostelano en la Baja Edad Media», *Boletín de la Asociación española de Archiveros, Bibliotecarios, Museólogos y Documentalistas*, XLIX, 2 (1999), pp. 117-141. [Reconstrución dos documentos que estarían no arquivo compostelán en 1559. Transcripción dun inventario (1520) e extractos dunha investigación (1559), ACS e AHUS].
- VÁZQUEZ BERTOMEU, Mercedes: «El libro memorial de pleitos del arzobispo Alonso de Fonseca III», *Compostellanum*, 43 (1999), pp. 704-733. [Transcripción dun único documento, o inventario parcial do arquivo arcebispal. Do AHDS, en castelán. Os topónimos está identificados a pé de páxina].
- VÁZQUEZ BERTOMEU, Mercedes: «La cofradía de los clérigos de coro de Santiago y las ordenanzas de 1457», *Compostellanum*, 44 (1999), pp. 445-493. [Completo estudo da cofradía coa edición das ordenanzas completas do 2 de novembro de 1457, en galego, e a súa confirmación polo arcebispo Rodrigo de Luna o 20 de decembro, en castelán. Do ACS].
- VÁZQUEZ BERTOMEU, Mercedes: «El archivo de Alonso de Fonseca III, arzobispo de Santiago», *Estudios Mindonienses*, 17 (2001), pp. 525-573. [Inclúe a edición dun inventario de escrituras do arquivo arcebispal compostelán elaborado en 1524, no que se inventarían e rexestan moitos documentos medievais. Do AHDS, en castelán. Achega as cotas arquivísticas actuais e as edicións dos documentos inventariados].
- VÁZQUEZ BERTOMEU, Mercedes: *La hacienda arzobispal compostelana. Libros de recaudación (1481-83 y 1486-91)*, Santiago de Compostela, *Cuadernos de Estudios Gallegos*, (anexo nº 29), 2002. [Achega a edición de dous libros de recadación do arcebispo compostelán, de 1481-83 e 1486-91, do ACS, en castelán. Inclúe índices toponímico, onomástico e de materias].
- VÁZQUEZ BERTOMEU, Mercedes: *A Igrexa de Santiago contra 1500 (O Libro do Subsidio)*, Noia, Lóstrego, 2003. [Edita o libro, feito a fins do XV. Do ACS, en castelán, con grande riqueza toponímica. Inclúe índices onomástico e toponímico].
- VÁZQUEZ BERTOMEU, Mercedes e Mª Pilar RODRÍGUEZ SUÁREZ: «Os documentos da serie Cámara-Pueblos do Arquivo Xeral de Simancas referentes a Santiago de

- Compostela», en *Historia Nova I. Contribución dos Xóvenes Historiadores de Galicia*, Santiago de Compostela, Asociación Galega de Historiadores, 1993, pp. 167-185. [Presentan os documentos, dos anos 1500-1514, e editan dúas actas de visita á cadea eclesiástica de Santiago, de 1509 e 1513, en castelán].
- VÁZQUEZ GARCÍA, Carlos: *O mosteiro de Ferreira de Pallares*, Santiago de Compostela, Xunta de Galicia, 2006. [No anexo documental inclúe 5 documentos, dos anos 898, 917, 939, s. XIII e 1462, xa editados por outros autores. Do AHN son 4, o outro sen mención de procedencia; en latín e galego].
- VÁZQUEZ [LÓPEZ?], María Jesús: «Los condes de Altamira», *Estudios Mindonienses*, 10 (1994), pp. 195-279. [Edita 22 documentos, do 1474 a 1592 (do século XVI só 2). Do ARG, AXS e AHN, en castelán].
- VÁZQUEZ LÓPEZ, María Jesús: «El señorío de Monterrei. Los Biedma, los Stúñiga y los Ulloa», *Estudios Mindonienses*, 13 (1997), pp. 187-308. [Transcribe en apéndice 36 documentos dos anos 1294 a 1497. Do AHN, ARG, AXS e ADA, 7 en galego].
- VÁZQUEZ LÓPEZ, María Jesús: *Ferrol e a comarca ferrolá na Idade Media do século X ao XVI*, Ferrol, Concello de Ferrol, 2001. [Inclúe unha parte con 39 documentos do século X ó XVI, en latín, galego e castelán, do Tombo de Caaveiro, do Palacio de Liria, Academia de Historia e AXS].
- VÁZQUEZ PARDAL, Ana Belén: «Edición dun texto medieval: o testamento de Fernán Beserra (1423)», *Cadernos de Lingua*, 21 (2000), pp. 123-143. [Transcribe 1 documento, do AHDS, en galego. Inclúe fotografía, glosario e índices antroponímico e toponímico].
- VEIGA ALONSO, Valentina María: «Os documentos baixomedievais do mosteiro de San Mamede de Seavia custodiados no Arquivo de San Paio de Antealtares», en Rosario Álvarez Blanco, Francisco Fernández Rei e Antón Santamarina (eds.), *A Lingua Galega: Historia e Actualidade. Actas do I Congreso Internacional, 16-20 de setembro de 1996, Santiago de Compostela*, Santiago de Compostela, Instituto da Lingua Galega, 2004, pp. 785-792. [Referencia, que non edita, 7 documentos entre os anos 1423 e 1487, en galego].
- VILA ÁLVAREZ, Jorge Abraham: «Encomenda da igrexa e cidade de Ourense ó Conde de Benavente (1473)», *Minius*, 11 (2003), pp. 119-126. [Edita 1 documento, do AHPOu, en castelán].
- VILA ÁLVAREZ, Jorge Abraham: *Castelo Ramiro. Fortaleza arzobispal de Ourense S. XIII-XV*, *Boletín Auriense*, Anexo N° 29, Ourense, 2006. [Achega os rexestos de 117 documentos dos anos 1201 a 1486, do ACOu, AHPOu, ADA e AHN; e transcribe 21 documentos inéditos dos anos 1434 a 1486; do ACOu e AHPOu, en galego e castelán].
- VILA ÁLVAREZ, Jorge Abraham: «Dous mandamentos do concello de Ourense do ano 1479», *Diversarum Rerum*, 1 (2006), pp. 145-152. [Edita 2 documentos, do ACOu, en galego].
- VILA-BOTANES, Suso: *Tui e Valença nos Séculos XI a XV. Os acontecementos históricos, sociais, artísticos e económicos*, Porriño, Asociación Amigos da Catedral de Tui, 2001. [Achega un apéndice documental con 80 documentos (algúns non integramente), do ano 1095 ó 1498. Sen mención do arquivo (cremos que a maioría do ACTui), en latín (tradúceos ó galego), galego e castelán].
- VILA, Suso: *A cidade de Tui durante a Baixa Idade Media*, Noia, Toxosoutos, 2009. [Achega en apéndice a transcripción de 12 documentos do ano 1095 ó 1393, en galego e castelán e os latinos en tradución ó galego, do AHDT e ACTui].
- VILA, Suso: *A casa de Soutomaior (1147-1532)*, Noia, Toxosoutos, 2010. [Achega en apéndice a transcripción de 46 documentos do ano 1310 ó 1525, algúns xa editados. Do ACTui, AHN, MPo, Arquivo Histórico Provincial de Zaragoza, RAH, AXS e Fundación Penzol, en latín, galego e castelán].

- YÁÑEZ NEIRA, Damián: «Regesta sobre el monasterio de Santa María de Moreira», *Lycensia*, 15 (1997), pp. 333-346. [Inclúe un extracto dun manuscrito do AHN, inventario dos bens de Santa María de Meira, no cal se relacionan documentos do mosteiro cisterciense de Santa María de Moreira (Castroverde), de 1183 a 1686, 7 medievais (1183-1482), en castelán].
- ZALESKA, María: «Un privilegio de Alfonso X a Caaveiro confirmando el dado por Alfonso VII», *Cátedra. Revista eumesa de estudos*, 6 (1996), pp. 79-89. [Edita 1 documento de 1281, de propiedade particular, en latín. Inclúe tradución ó castelán e comentario paleográfico].
- ZAPICO BARBEITO, Pilar: *Colección diplomática do mosteiro de Santiago de Mens presente na Colexiata de santa María do Campo (A Coruña). Edición e estudo*, Memoria de licenciatura, Universidade de Santiago de Compostela, 2003. [Véxase a edición en 2005].
- ZAPICO BARBEITO, Mª Pilar: *Colección diplomática do mosteiro de Santiago de Mens. Edición e estudo*, Noia, Toxosoutos, 2005. [Edición de 27 documentos, 6 do s. XIV (1325-1397) e 21 do XV (1409-1490), en galego, do Arquivo da Colexiata de Santa María do Campo da Coruña. Inclúe criterios de edición, un completo glosario, índices de lugares e persoas e fotografías de tódolos pergameos].
- ZAPICO BARBEITO, M^a do Pilar: «Edición crítica dun foro procedente do corpus documental do mosteiro de Santiago de Mens», *Murguía. Revista Galega de Historia*, 6 (xaneiro-abril 2005), pp. 25-33. [Transcrición dun documento do 1409, do Arquivo da Colexiata da Coruña, en galego. Achega criterios de edición e fotografía].
- ZAPICO BARBEITO, M^a do Pilar: «Edición crítica dun pergameo procedente do corpus documental de Santa María de Monfero», *Murguía. Revista Galega de Historia*, 10 (maio-agosto 2006), pp. 17-32. [Transcrición dun documento de 1395, da RAG, en galego. Achega criterios de edición e fotografía].
- ZARAGOZA I PASCUAL, Ernesto: «La reforma monástica del monasterio de Santa María de Mezonzo (1498-99)», *Compostellanum*, 38 (1993), pp. 395-433. [Edita 19 documentos. Do AHN, en castelán].
- ZARAGOZA I PASCUAL, Ernesto: «Procesos de reforma contra la abadesa de Lobios y la priora de Pesqueiras», *Compostellanum*, 41 (1996), pp. 357-386. [Edita 20 documentos entre 1498 e 1505. Do AHN, en castelán].
- ZARAGOZA I PASCUAL, Ernesto: «Proceso de reforma contra el abad de San Mamed de Seavia (1498-1499)», *Compostellanum*, 42 (1997), pp. 185-209. [Edita 14 documentos de 1498 e 1499. Do AHN, en castelán].
- ZARAGOZA I PASCUAL, Ernesto: «Proceso de reforma contra la abadesa de San Salvador de Albeos (1499)», *Museo de Pontevedra*, 51 (1997), pp. 561-590. [Edita 13 documentos de 1499 (respostas de interrogatorios e xuramentos) do AHN, sección Clero, atado 7708 e 7727, orixinalmente do mosteiro de San Benito el Real de Valladolid, inéditos e en castelán].
- ZARAGOZA I PASCUAL, Ernesto: «Documentos inéditos sobre la Reforma de los monasterios benedictinos gallegos (1493-1499)», *Estudios Mindonienses*, 14 (1998), pp. 807-844. [Edita 13 documentos, do AHN, en castelán].
- ZARAGOZA I PASCUAL, Ernesto: «Documentos inéditos sobre la Reforma de los monasterios benedictinos gallegos (1493-1513)», *Compostellanum*, 44 (1999), pp. 77-103. [Edita 8 documentos do 1493 ó 1513. Do AHN, en castelán].
- ZARAGOZA I PASCUAL, Ernesto: «Proceso de reforma contra el abad de Samos y Monforte (1498-1499)», *Estudios Mindonienses*, 16 (2000), pp. 421-465. [Edita 16 documentos de 1498 e 1499. Do AHN, en castelán].
- ZARAGOZA I PASCUAL, Ernesto: «Reforma de los monasterios de Lobás, Dozón y Ansemil (1488-1499)», *Cuadernos de Estudios Gallegos*, 115 (2002), pp. 81-124. [Inclúe a edición

de 20 documentos, anos 1488-89, en castelán, do AHN].

ZARAGOZA I PASCUAL, Ernesto: “Proceso de reforma contra el abad de Lárez (1499)», *Museo de Pontevedra*, 57 (2003), pp. 173-191. [Edita 11 documentos de 1499, presentación de testemuños, interrogatorio e declaracións, todos en castelán, do AHN].

ZARAGOZA I PASCUAL, Ernesto: «Catálogo de documentos sobre la reforma de los monasterios benedictinos de Galicia y otros (1487-1534)», *Diversarum Rerum*, 3 (2008), pp. 63-85. [É a transcricion dun índice de Idade Moderna, do AHN. Rexéstanse 164 mais 115 documentos entre 1487 e 1534].

ZARAGOZA I PASCUAL, Ernesto: «Documentos inéditos sobre la reforma de los monasterios benedictinos de Galicia, La Rioja, Carrión y Portugal (1497-1545)», *Compostellanum*, 53 (2008), pp. 375-429. [Edita 27 documentos, do AHN, 1 en latín, 4 en portugués, o resto en castelán].

